

Na Roiti

Na Taringungutina Na Gagala Tabuna

¹ Tiopilasi, pa qua buka momoe qa tei kuti valao vanigo tu sa qa vavakatoniria sira doru sakasava sa roitiniria beto sa vaivagigalainiria i Jisu podalai tu totonai sa podalainia na ona roiti

² ko tinganai sa kamua na ranena sa tateku sae pa noka sisa. Totonai sa oqoro tateku sae sisa, sa sa ule vaniria isa pa neqi tana Gagala Tabuna sira na tinoni tagarunudi sa tei vileria tu.

³ Tadira sa sa vovotu tabata kubo totoaso pa gogoto soana pa leona ka madengavuluputa rane pa liguna na ona mate. Ko sa tavasosoto vatale sa na toana sosoto tugu sisa, beto ko pa totoaso tugu ira sa vavavakato vaniria isa sa na veveina na binangara tana Tamasa.

⁴ Ego totonai qai korapa mekarai teteku ira sa sa pojaniria i Jisu sira, pira sauniria, <<Muneke taloa pa Jerusalema sagou, goto muna verania sa na neqi isa sa taringungutinia na Tamaqu, isa vei qu tei nongoria tu qa pojanigou ara.

⁵ Ura i Jone Paputaiso sa sa vaipaputaisonia na kolo, goto agou sa ka vivisa rane gu qai kole pa moemiu pira sa kode muna tapaputaisonia na Gagala Tabuna tu,>> sau si Jisu.

I Jisu Sa Tateku Sae Pa Noka

⁶ Ego ko totonai tugu qai korapa suvere vaikamudia ira doru, poni sa qai kole nanasia si Jisu, pira qarigunia, <<Bangara, ai vei pa totoaso kopira

sa muna vamule vania na bubutu tinoni Izireli ao sa na binangara?>> qarigunia.

⁷ Poni sa pira sauniria i Jisu sira, <<Nake miu laona agou ko muna gigilaria sira na rane na totošo, goto na Tamaqu tu pa ona neqi mekana sa vileria.

⁸ Goto agou sa muna tekua sa na neqi totonai mina lageregou na Gagala Tabuna, ko muna vavakatonisiu sara pa Jerusalema, doru eqa pa Jiudia, pa Sameria, ko tinganai muna kamua tu na vinabebetona na abana,>> sau si Jisu.

⁹ Ego ko sa beto tugu paranga vei inara isa, poni sa tonai tugu qai korapa dodogorodia ira sa sa tateku sae pa noka sisa, beto sa sa lame kai lei ko sa vapaea ko qaike batia sa totonai.

¹⁰ Ego ko qai korapa tugu enga doro tututia ira sa na saena isa pa noka, poni sa qai votu vasiboro turu tavitiria sa karu tinoni qai popoko keala,

¹¹ ko pira qarigu, <<Boko minete tinoni Qalili! Ai sa vei ko qu korapa tu turu enga sae vei pa noka sagou? Isa tugu i Jisu api, isa sa tapikata tamugou ko sa tateku sae pa noka, sa mina mule lagere pa soana vei tugu qu batia sa sae pa noka sisa,>> qarigu.

Na beina i Jiudasi Isikarioti

¹² Ego pa liguna isa sa qai taloa pa kubo pa Olive ko qai gabala muledia pa Jerusalema, na souna sa na padana kai kilomita.

¹³ Ko tonai qai kamu pa Jerusalema, poni sa qai sae pa lose pa nulu ko ketakoi qai susuvere. Ira na tinoni aipira sira Pita, i Jone, i Jekopi, i Aduru, i Pilipi, i Tomasi, i Batolomiu, i Matiu, beto i

Jekopi na tuna i Alepiasi, i Saimone isa perangana na somanana tadira qai nyorogua adu palea na qavuna pa Romu, beto ko i Jiudasi na tuna i Jekopi.

¹⁴ Ko ira doru aipira sa qai mekarai suvere vavaikamu ko qai aru totokai na vavara, tataviti ira na rereko beto i Mere na tinana i Jisu beto vei tugu ira na tasina marene.

¹⁵ Ego ko kai rane vevei ira totonai qai vaikamu (na padana kai gogoto rabeteputa tinoni sira qai vaikamu), sa sa turu si Pita pa vaikorapaidi ira, ko pira sau,

¹⁶ <<Boko tavitiqu, sa tei gore votu tu sa na Kukuti Tabuna, isa perangana tu sa pojai na Gagala Tabuna ti Devita, na veveina i Jiudasi isa sa koimataniria ira qai aru tamania i Jisu.

¹⁷ Isa sa somana taanye tavitigita mai tugu gita ko sa somana aru tugu pa roiti ninabulu api,>> sau.

¹⁸ (Ko isa tugu na tinoni api sa sa vainia kai kobu peso sa na poata sa tekunia pa ona roiti ikikerena, beto sa gona tulusu tapukania ko sa votu beto pudala tu na borina.

¹⁹ Ko qai gigila betoa ira doru tinoni qai suvere pa Jerusalema sisa sa vei inara, ko na kobu peso isa sa pa dia parangana qai vaisongonia Akeledama, na ginuana isa sa na Kobu Peso Orungu.)

²⁰ <<Ura na takuti kolena pa buka Kera Vinatarasae sa pira sau,

<Mi tavaivulu sa na ona ruma,

beto kepore na tinoni mi suveria,> sau.

Beto pira mutu sau,

<Na lolomo ninabulu tana sa na goto tinoni tu mi teku vakarovia,> sau.

²¹ Ego ko sa poreveveina sa gita tana vilea sa kai tinoni sa susuvere tavitigita na doruna na totošo sa suvere tavitigita na Bangara i Jisu,

²² podalai tugu sa vaivapapaputaiso i Jone ko sa lame kamu tadagita totonai sa tateku sae pa noka sisa. Ko na tinoni isa sa mina somana vavakatonía tugu isa sa na turumulena na Bangara,>> sau si Pita.

²³ Ko qai vileria sira karu: ira Josepa, isa qai vakukunia i Basabasi (i Jasitasi tugu vei sa kai isongo qai vakukunia), beto i Mateasi.

²⁴ Beto sa qai vavara, pira qarigu, <<Bangara, ao qu gigila betoria sa na bulodi doru tinoni. Ko mu ule vanigei i sei ira karu pira sa qu vilea ao

²⁵ ko mina aru tokai sa na roiti ninabulu tana tinoni tagarununa, isa sa loa pale i Jiudasi ko sa laona pa ia vaivakilasana sa taiania,>> qarigu.

²⁶ Beto qai gonania ira sa na patu vivile poni sa tauduku si Mateasi, ko isa sa sa somana taanye tavitiria ira ka manogameka tinoni tagarunudi.

2

Na Gorena Na Gagala Tabuna

¹ Ego totonai sa kamua sa na rane Penitikositi, poni sa qai mekarai suvere vaikamu pa kai ia sira doru aipira.

² Totonai sa sa ovanga vasiboro lagere vei pa vavagalo sa kai sa sa vei na ovangani popogoso gava lavata, ko sa vapugelia sa na leona na ruma qai korapa suveria ira.

³ Beto sa qai batia ira sa kai sa sa vei na iku sa memea tapipikata sa lagere togo tadira okokoto tinoni ketakoi.

⁴ Ko ira doru sa sa pugeleria na Gagala Tabuna, beto ko qai podalai paranganiria ira sira na gogoto paranga pa boboka ovelai paranga sa vaniria na Gagala Tabuna.

⁵ Ego ko qai korapa tugu suveredia ketakoi pa Jerusalema sira na tinoni Jiu neneqidi pa vatarasaena na Tamasa, ira na koko lame veidi pa okokoto puku tinoni pa kauruna na oka.

⁶ Ko tonai qai nongoria sa na ovanga lavata api, poni sa qai vaikamu sira na mota tinoni ko qai rura gu mai koledia, ura qai okoto kole nonongorodiarua gu sira na okokoto dia paranga qai paranganiria ira.

⁷ Ko qai kole rura beto qari gabara, ko pira qarigu, <<Dotu, kue qokolo! Ira doru tinoni qai korapa paranga aipira sa na gagale tinoni Qalili beto tu!

⁸ Ba ai sa vei ko gita tage korapa tu nonongororiaoda pa okokotoda paranga sira na sakasava qai korapa pojaria ira?

⁹ Ura gita sa na okoto lame veida tu pa Patia, Midia, Elami, Mesapotamia, Jiudia beto pa Kapadisia, Ponitasi, beto ko pa Esia.

¹⁰ Gita kaki mule pira sa na lame veida tu pa Pirugia, Pamipilia, Ijipi, pa ega pa Libia tata vei pa Saerini, beto kaki gita sa na kokoda pa Romu tu.

¹¹ Na tinoni Jiu beto ko na tinoni karovo gabalada sa gita, kaki gita sa na lame veida pa nusa Kiriti tu beto ko pa Arabia tu, ba tage okoto korapa nongoro betoriaoda gita pa okokotoda parangana

sira na roiti poreveveidi tana Tamasa qai korapa pojaria ira!>> qarigu sira.

¹² Ko pa dia gabara beto na rura, sa qai kole vavainanasa mekadi, <<Koi, na sa na ginuana sa vei pira?>> qarigu.

¹³ Goto ira kaki sa qai vavagoreni qera ko pira qai paparanga vei, <<Koi, sa apo jongaria gu na vaini lomosona ko qai digere sinara!>> qarigu.

Na Paranga Ti Pita Pa Rane Penitikositi

¹⁴ Ego ko totonai sa turu pa vaikorapaidi ira ka manogameka tinoni tagarunudi si Pita ko sa paranga vivivaria ira na minete tinoni, pira sau, <<Ka visa tinoni Jiu tavitiqu beto ko agou doru na suveremiu pa Jerusalema! Mu vainongoro lameniria na qua paranga ko mu gigilai sa na ginuana isa sa gore votu api!

¹⁵ Qaike bubuku vadigereniria sira pira, isa vei qu roroqua agou. Nake totooso bubuku sa kopira, ura sa koni sia koloko vuvugei gu sa neqa.

¹⁶ Goto isa qu batia kopira sa na vagore votuna na kokorotai ti Joili na tinoni kokorotai, pira sau sisa,

¹⁷ <Ego pira mina vei sa pa rane liligu,

sau sa na Tamasa:

Mana vakijara tariniria ira doru tinoni na qua Gagala.

Ko mai ule votunia ira na tumiu marene beto na tumiu rereko sa na qua nongoro.

Ira na sae korega sa mai bati dodogoro, beto ira na miu babaragoso sa mai putagitaria na putagita.

¹⁸ Ko na rane ira sa ira na qua nabulu marene na qua nabulu rereko

ba mana vakijara tariniria tugu na qua Gagala.

Ko ira ba mai ule votunia tugu na qua non-
goro.

19 Kode mana roitiniria na sakasava
vaivagabaradi pa noka vavagalo
beto na vinagigila neqidi pa peso api,
na orungu, na iku beto na rovu nune tula.

20 Na tapo sa mina rodomo
beto na popu sa mina jimiri orungu,
totonai mina oqoro lame sa na rane lavata
tana Bangara.

21 Ba ira doru qai kiu alili lao tana Bangara sa mai
taalo! sau sa na Tamasa,> sau si Joili.

22 Ka visa tinoni Izireli tavitiqu, mu
vainongoroniria na paranga aipira ko! Isa tugu
i Jisu pa Nazareti sa na tinoni sa tavadogoro
vaporeveveina pa moena na Tamasa. Ko agou
mekamiu ba qu tei dogoro vasosoto vataleria
tu sira na roiti vaivagabaradi, na sakasava
vaivagabaradi, beto na vinagigila neqidi sa
roiti votuniria na Tamasa tana ko qai tabata
pa vaikorapaimiu agou.

23 Isa tugu sa na tinoni sa tei vilea tu na Tamasa
pa ona nyorogua beto pa ona gigalai perangana
tu, beto ko sa taloa valao pa limamiu agou sisa ko
agou qu vamatea sisa tonai qu valao vaniria ira na
tinoni ikikeredi ko qai patania pa korosi.

24 Ko isa tugu sa sa tei vaturu mulea tu na
Tamasa ko sa ruvatia pa vitigina na mate, ura na
mate sake boka piu tamana vakole jolai sisa.

25 Ura pira sau sa sa pojai i Devita na veveina isa,

<Qa babatiaqua ara pa moequ doru totoso sa na
Bangara,
ura pa kale matuaqu gu sa toqo sisa
ko sa vei sa ara maneke boka tajou vakanoko.

²⁶ Ko sa vei sa sa qeqera sa na buloqu
beto na qua paranga sa pugelia na qera,
beto ko na tiniqu ba mina kole toa gegele lao
momoe.

²⁷ Ura ao muneke vakole jolasiu pa ia tadira qai
mate sara,
beto muneke loa pale na mua Liosona
ko bi kole nyabo goborona.

²⁸ Qu tei vabatinisiu tu sa na soanana na toa,
beto na mua suvere somana taqu
sa mina pugelenisiu na qera,> sau.

²⁹ Ego ko, ka visa tavitiqu, ma lodaka vanigou
gu ara sa na veveina i Devita na bangara, isa
na tamada pa moa. I Devita sa sa mate ko sa
tagolomo, ko na pouna isa sa sa korapa gu kole
tavitigita gita kamua tu pa rane pa ngeni alepi.

³⁰ Ko i Devita ba kai tinoni kokorotai tugu ko sa
gigilaiona isa sa pa mauulu tu sa taringungutinia na
Tamasa sa na veveina kame ira pa tutina i Devita
sa mina toqo bangara vei i Devita.

³¹ Ko sa tei doro lao momoea tu i Devita sisa
mina roitinia na Tamasa vuka risa, ko sa vei sa sa
pojai isa sa na veveina na turumule tana Karisito,
pira sau,

<Isa sake taloa pale pa ia tadira qai mate,
beto na tinina sake taloa pale goboro
ko bi kole nyabo goborona,> sau.

³² Ko isa tugu i Jisu isa sa sa vaturu mulea na Tamasa pa mate, ko agei doru pira sa qe bati vataleamei ko mene boka vavakatonia gu sa vei isa.

³³ Ko sa taovulu sae pa kale matuana na Tamasa. Ko sa tekua isa sa na Gagala Tabuna isa na taringunguti tana Tamana, beto sa sa vuva lagere-nia ko isa sa qu batia beto qu nongoria agou kopira.

³⁴ Ura i Devita sake sae pa noka, ba pira tu sau sisa, <Na Bangara Tamasa sa parangia na qua Bangara: Mu toqo pa kale matuaqu,

³⁵ tinganai mana veiniria na mua tetetena pa nenu sira na mua kana,> sau.

³⁶ Inara sa vei ko mu gigila vatalea agou doru tinoni Izireli sapi: sa tei vabangaria tu beto sa vakarisitoia na Tamasa sa isa tugu i Jisu api, isa agou tugu qu vamatea pa korosi,>> sau si Pita.

³⁷ Ego ko totonai qai nongororia ira na minete tinoni sira na paranga aipira, sa sa tasuni sa na bulodi, ko qai paranga laoa i Pita beto ira doru tinoni tagarunudi, pira qarigu, <<Ko, boko tavitimei, na sa sa vei mene boka roitinia agei sa vei?>> qarigu.

³⁸ Poni sa pira sauniria i Pita, <<Agou doru sa mu okokoto gabala ko mu tapaputaiso pa korapa isongona i Jisu Karisito ko mai taleoso sira na miu sela, beto sa muna tekua agou sa na vaivana tana Tamasa, isa na Gagala Tabuna.

³⁹ Ura na taringunguti tana Tamasa api sa tamugou tugu, tadira na tumiu agou beto tadira doru

qai suvere pa souna, ko tadira doru gu ira na Bangara na oda Tamasa mina kukuria,>> sau si Pita.

⁴⁰ Ego ko soku paranga mule sa sa poja vaneneqiniria i Pita beto ko sa kole tepa vaneneqiniria, pira sauniria, <<Mu alo mulenigou pa vinakilasa mina gosoria na sasae tinoni sa tei rerege vapiru tu api!>> sauniria.

⁴¹ Ko ira qai vasosotoa na paranga ti Pita sa qai tapaputaiso, ko pa rane tugu isa sa papada kue tina tinoni sa qai somana taanye tamo lao tadira na tinoni tana Bangara.

⁴² Qai somana ngangalinia ira sa na vaivagigalai tadira na tinoni tagarunudi beto na toa mekarai vaiia, na toa mekarai teteku beto na mekarai suvere vavara.

Na Toa Tadira Qai Vasosotoa Na Bangara

⁴³ Ego ko qai kole matagutu sira doru tinoni tonai qai batiria soku roiti vaivagabaradi beto na vinagigila neqidi qai kole roroitiniria ira na tinoni tagarunudi.

⁴⁴ Goto ira qai vasosoto sa qai mekarai suvere vaikamu beto qai mekarai vaiisongainiria sira doru dia sakasava.

⁴⁵ Ko na dia isisongo beto na dia sakasava sa qai okoto vavainiria ko na poatadi sa qai okoto ia betoniria ira qai vaivasevi.

⁴⁶ Na vaituti rane gu sa qai mekarai kamenia ira sa na lao vavara pa kakabarena zelepade beto na mekarai vaikamu teteku pa okokoto ruma. Qai mekarai vaitekuniria na gagani pa qeqera beto pa bulo pangaga.

⁴⁷ Qai vatarasaea na Tamasa beto qai tavaraguaniria ira na minete tinoni. Ko na vaituti rane gu sa na Bangara sa anye vatamo lao vaniria sira qai taalo.

3

Kai tinoni qaqaona sa tasalana

¹ Ego kai rane sa ira Pita i Jone sa qai sae pa kakabarena zelepade pa totošo vavara kue koloko gogore tapo.

² Ko kai tinoni na podo qaona sa sa kai tapogoso kamu mule. Na vaituti rane gu sa qai popogoso lao vavatoqoa pa kakabarena zelepade pa atakamana isa qai vakukunia na Atakamana Babatajonga, ko mi tetepaniria na poata sira mai totome lao pa kakabarena zelepade qarigu.

³ Ko totonai sa batiria sira Pita i Jone mai korapa tome pa kakabarena zelepade qarigu, poni sa sa tepaniria na poata.

⁴ Poni qai do tari vatotogasia ira i Pita i Jone sisa, beto sa paranga lao tana si Pita, pira sau, <<Mu doro lame tamigei karu!>> saunia.

⁵ Poni sa doro lao tadira karu sisa, sa rorovea palu mai vanisiu kaki sava sa sau.

⁶ Ba sa paranga si Pita, <<Na poata siliva beto na qolo sa kepore vavagigila na qua sara, ba isa vei qa isongia sa ma vanigo ao: pa korapa isongona i Jisu Karisito pa Nazareti sa mu turu ko mu rerege!>> saunia.

⁷ Beto sa lao arua i Pita sa na lima kale matuana na tinoni sa qao api, ko sa bako vaturua. Poni pa totošo tugu isa qai neqi sa na nenena beto na vaijokelai pa kuta nenena na tinoni isa,

⁸ ko sa gasa turu ko sa podalai rerege gu beto sa tutiria tome pa kakabarena zelepade sira karu. Ko sa rerege, sa sosoqolo beto sa kole vatarasaea isa sa na Tamasa.

⁹ Ko ira na minete tinoni sa qai batiadia tu sa na kole reregena isa beto isa vei sa kole vatarasaea na Tamasa isa.

¹⁰ Beto qai dogoro vatavagigaliadia ira sa isa tugu sa na tinoni sa kokole togo tetepa kakabarena zelepade pa Atakamana Babatajonga. Ko qai gabara betonia ira sisa vei sa taroititana.

Na paranga ti Pita pa ruma zelepade

¹¹ Ego ko totonai sa korapa aru tamana tadira Pita i Jone sa na tinoni sa tasalana api, poni sa ira doru tinoni sa qai abutu vavaikamu lao tadira kue pa ia ketakoi qai gigalania na Susuverena ti Solomone, ko qai gabara beto pudaladia sira doru.

¹² Ko totonai sa batiria i Pita sira na minete tinoni qai vavaikamu, sa sa paranga lao tadira, pira sau, <<Ka visa tinoni Izireli tavitiqu! Ai sa vei ko qu gabarania tu agou sa na ginugua api? Ai vei ko qu dogoro tari veinigei kale tu na mei neqi babi na mei pangagana na Tamasa agei karu sa sa tasalanania ko sa rerege sa na tinoni api?

¹³ Na Tamasa tadira Ebarahami i Aisake beto i Jekopi, isa na Tamasa tadira na boko tamada pa moa, sa sa tei valavatia tu si Jisu na ona nabulu, isa agou tugu qu loa laonia tana qavuna ko sa tavamate. Ko qu kilu palenia agou sisa pa moena i Paelati, totonai sa nyorogua ruvatia isa.

¹⁴ Agou tugu sa qu kilu palenia na tinoni liosona beto na tuvisina, goto qu tepaia tu agou tai Paelati sa na tinoni vavarivai ko sa taruvata vanigou sisa.

¹⁵ Na kutana na toa sa qu vamatea agou, ba isa tugu sa na Tamasa sa tei vaturu mulea tu pa mate. Ko pa ona turumule isa sa agei sa na tinoni qe batia ko kopira qe korapa vavakatonina veveina.

¹⁶ Ko pa vinasosotona na isongona isa sa sa tavaneqi bei sa na tinoni qu batiamiu beto qu gigilaimiu api. Ko koko vei pa rangena gu na isongona isa sa sa tasalana vatale sa na tinoni pa moemiu agou doru api.

¹⁷ Ba, ka visa tavitiqu, qa gigila vataleaqua ara sa pa rura gu qu roitinia agou beto ira na tinoni qai mamatanigou sa na ginugua aipira.

¹⁸ Na Tamasa sa vagore votua sisa vei sa tei pojai tu perangana tadira doru tinoni kokorotai na veveina mina gosoro vitigi vei tugu inara sa na ona Karisito sau.

¹⁹ Ko kopira mu loa paleria sira na miu sela ko mu gabala lao tana Tamasa, ko isa mina tale-
osonigou.

²⁰ Ko muna vei agou poni sa ira na totošo minere pa tapata sa mai lame vei tana Bangara ko mai tavakopele sira na bulomiu, beto mina garunu lamenia sa na Karisito sa tei uduku vanigou tu agou, isa i Jisu.

²¹ Ba mina suvere mai pa noka sisa tinganai mina kamua mai tu sa na totošo mina vakorega beiria doru sakasava na Tamasa, isa vei sa tei pojai pa moa tu isa tadira na ona tinoni kokorotai madidi.

²² Ura pira sa tei paranga vei tu si Mosese, <Kai tinoni kokorotai vevei ara sa mina vaturua na Bangara na miu Tamasa, ko na tinoni isa sa kame

pa tavitimiū sosoto agou. Isa sa muna vatabea agou pa doru sakasava vei porī vei minagunigou isa.

²³ Isa na tinoni minake vatabea sa na tinoni kokorotai isa sa mina tapikata pale sosoto tadira na tinoni tana Tamasa sisa,> sau.

²⁴ Ko ira doru tinoni kokorotai sa podalai ti Samuela ko mi lame sa qai tei paranga vakoleniria tu sira na totošo pira.

²⁵ Agou tu ko na tudia ira na tinoni kokorotai, ko tamugou tugu sa na taringunguti sa roitinia na Tamasa tadira na tamamiu pa moa tonai pira sau ti Ebarahami, <Ko pa kai tutimu ao sa mana mananiria ara sira doru pupuku tinoni pa kasia gusu,> sau.

²⁶ Ko tamugou momoe mai tu sa sa garunu lame-nia na Tamasa sa na ona nabulu tonai sa vaturua, ko mi mananigou tonai muna gabala loa paleria sira na miu roiti ikikeredi agou sau,>> sau si Pita.

4

Ira Pita i Jone pa moedi na kauniseli

¹ Ego totonai qai korapa vavakato tadira na tinoni sira Pita i Jone, poni sa qai lame tadira karu sira na kuta iama, na mamata tadira na tinoni kopu pa kakabarena zelepade, beto ko ira na Sadusisi.

² Qai tagigirinia ira sisa vei qai korapa vaivagi-galai ira karu tadira na tinoni beto na veveina qai taraenia sa ira na tinoni matedi sa kode mai turu mule kai muqisi vei i Jisu ba sa turu mule pa mate qarigu.

3:23 Vavanau 18.19. **3:25** Popodalaina 22.18; 26.4; 12.3; 18.18; Qelesia 3.8.

³ Ko qai aru tamanaria sira karu ko qai lao vatomeria pa leo ruma vaipiu ko mai verania mina rane ligu qarigu, ura sa tei tata tu sa na bongi.

⁴ Ego ba kubodi ira qai nongoria na tinarae ti Pita sa qai vasosoto, ko na anyedi ira qai vasosoto sa sa papada vei ka lima tina tinoni sa totonai.

⁵ Ego ko sa rane ligu neqa poni sa qai vaikamu pa Jerusalema sira na tinoni mamata tadira na Jiu, ira na iviva mamata, beto ira qai vaivagigalainia na Vavanau.

⁶ Ego ko qai somana sira Hanasi na kuta iama lavata, i Kaiapasi, i Jone, i Alekezada, beto ira kaki tavitina mule na kuta iama lavata.

⁷ Ko qai lao vatururia pa moedi ira na iviva pira sira Pita i Jone, beto sa qai nanasaria, pira qariguniria, <<Na neqi savana babi pa isongona i sei sa qu roitiniria ao karu sira na sakasava aipira?>> qariguniria.

⁸ Ego poni sa sa tapugelenia i Pita sa na neqi tana Gagala Tabuna, ko sa oe laoria, pira sau, <<Agou ka visa na tinoni mamata beto na iviva mamata tadira na tinoni!

⁹ Ego pa rane pa ngeni api sa qe tananasa vivilonia agei sa na veveina na roiti jongana sa taroiti tana na tinoni sa qao api beto ko pa ai soana vei sa tasalana sisa.

¹⁰ Ko jongana, mu gigila vatalea ropi agou doru beto ira doru tinoni Izireli sapi: pa isongona i Jisu Karisito pa Nazareti isa agou tugu qu vamatea pa korosi ba na Tamasa sa tei vaturu mulea tu, sa sa turu pa moemiu agou na tinoni tasalana vatalena sa na tinoni api.

¹¹ Ko isa tugu i Jisu api sa sa pojai veveina na Kukuti Tabuna, pira sau,
<Na patu gamu kilu palea
agou na tinoni vavaturu ruma,
sa isa tugu sa na kuta patu viviso,> sau.

¹² Ko sake kole mule tana kai goto tinoni sa na in-aalo, ura kepore mule sa kai isisongo sa tavakukunia na tinoni pa kauruna na oka pa kasia gusu vei mina boka alogita sa gita,>> sau si Pita.

¹³ Ego ko totonai qai batia ira na iviva qai vaikamu sa na paranga varene tadira Pita i Jone, beto ko qai gigilaidia tugu vei ira na iviva sa na tinoni susuveredi gu nake sikulu vataledi sira, poni sa qai gabara. Ba qai gigila kamua tugu ira na iviva sa na tinoni qai tututi ti Jisu sa aipira.

¹⁴ Beto ko qai batiadia tugu sa korapa turu tavitiriaona ira Pita i Jone vei sa na tinoni sa tasalana, ko qaike boka pojai kai sa.

¹⁵ Ko qai vavoturia sira karu, ko qai kole vaivavakato mekadi sira.

¹⁶ Qai vavainanasa sira, pira qarigu, <<Ai tana roiti veiniria gita sira karu pira? Ura kai roiti vaivagabarana sa qai roitinia ira karu, ko ira doru tinoni Jerusalema ba qai tei gigila betoadia tugu, beto ko gita ba taneke boka vasekea sa na roiti api.

¹⁷ Goto kita vei ko mi tapiara lao tadira doru tinoni sa na ginugua api, poni sa ta paranga vabalauria gu ko kopira maike vavakato ligunia tadira na tinoni sa na isongona i Jisu,>> qarigu.

¹⁸ Ko qai kuku vatome liguria sira karu, ko qai pojaniria sa maike isongo ovelai ligunia babi

4:11 Kera Vinatarasae 118.22; Matiu 21.42; Maka 12.10; Luke 20.17; 1 Pita 2.4, 7.

vaivagigalai pa isongona i Jisu sira karu qariguniria.

¹⁹ Poni qai oe lao tadira sira Pita i Jone, pira qarigu, <<Vei mina tuvisina pa moena na Tamasa sa agou sa muna tavatabe babi na Tamasa tu, sa agou mu doro pikatia sisa.

²⁰ Ura agei sa meneke boka ngujupukunia sisa vei qe batia beto qe nongoria,>> qarigu sira karu.

²¹ Poni sa qai vatoqo vamauria ira na iviva sa na dia paranga vinabalau lao tadira karu, beto sa qai vavotu riuria. Qaike boka batia ira na iviva sa ai soana vei bai vakilasaria sira karu, ura ira doru tinoni sa qai vatarasaea na Tamasa pa roiti vaivagabarana sa taroiti.

²² Ura na tinoni sa tasalana ba sa tei jola tu madengavuluputa aorona.

Ira na tinoni tana Bangara qai vavara tepai na neqi

²³ Ego ko pa liguna qai ruvata variuria, poni sa qai lao tadira na boko tavitidi sira Pita i Jone ko qai vavakato vaniria sisa vei qariguniria ira na kuta iama beto na iviva mamata.

²⁴ Ko totonai qai nongoria ira ka visa tinoni qai vasosoto sisa vei qai pojai ira Pita i Jone, poni sa qai mekarai kame pa vavara ko qai mekarai ovelai lao tana Tamasa. Pira qarigu sira, <<Bangara lavata, ao qu vapodakia sa na oka na peso na ivere beto doru sakasava qai kole pa leodi.

²⁵ Pira sa qu parangania ao pa Gagala Tabuna isa vei sa pojai na mua nabulu i Devita na tamamei,
<Ai sa vei ko qai kukiti tu sira na puku tinoni

beto ko qai vaingodoniria tu sira na rorove
goborodi?

²⁶ Qai tei turu vanaqiti tu
ko mai vaipera qarigu sira na bangara pa
peso,

beto ira na tinoni mamata qai vaikamu
ko mai vairaja lao sa tana Tamasa

beto na ona Karisito qarigu,> sau. *

²⁷ Ko isa tugu sa na vaikamu qai tei roitinia tu pa
ia lani. Ira Herodi i Ponitiasi Paelati beto vei tugu
ira na tinoni karovodi beto ira na tinoni Izireli sa
qai vaikamu ko qai rajai si Jisu isa na mua nabulu
liosona qu tei udukia tu ao.

²⁸ Ko qai roiti vagore voturia gu ira sira na
sakasava qu tei pada vakoleria tu ao pa mua neqi
beto na nyorogua.

²⁹ Inara sa vei, Bangara, ko mu dogororia sira na
roiti vaivamatagutudi mai roiti lameniria qarigu,
beto ko mu vanigei na vinavarene sagei na mua
nabulu ko me pogoso turunia na mua paranga.

³⁰ Mu alaka lamenia tu na limamu ao ko mai
taroiti sira na salana, na roiti neqidi beto na roiti
vaivagabaradi pa korapa isongona na mua nab-
ulu liosona i Jisu,>> qarigu.

³¹ Ego isa tugu qai beto vavara, poni sa sa jojou
sa na ia ketakoi qai kole vaikamu ira. Beto ko
sa pugeleria na Gagala Tabuna sira doru ko qai
varenenia ira sa na vavakatonina na paranga tana
Tamasa.

Qai mekarai vaiisongainiria na dia isisongo

* **4:26** Kera Vinatarasae 2.1-2

³² Ego ko ira na minete tinoni qai vasosoto sa qai mekarai kame pa bulo beto pa roroqu, ko kepore kame ira bi pojania na ona gu mekana sira na ona sakasava sa isongoria, goto ira doru sa qai mekarai vaiisongainiria gu sira doru dia sakasava.

³³ Ko pa korapana na neqi lavata sa qai kole vavakatonira ira na tinoni tagarunudi sa na turumule ti Jisu, beto ko na mana lavata tana Tamasa sa sa somana tavitiria ira doru.

³⁴ Kepore kame ira sa bi qasania kai sakasava. Ura ira na poredia peso babi na ruma sa qai okoto vavainiria sa na dia isisongo ira, ko na poatadi na sakasava qai vavainiria

³⁵ sa qai okoto pogoso laoniria tadira na tinoni tagarunudi, ko qai tavaia lao tadira vei bai qasania kai sakasava.

³⁶ Ko i Josepa, kai tinoni na bubutu Livai na podona pa nusa Saeparasi, sa sa roiti vei isa. Ira na tinoni tagarunudi qai vakukunia i Banabasi sisa (na ginuana sa <<na tinoni sa sosori vaneqiria na goto tinoni>>).

³⁷ Sa vavainia isa sa kai ona iapeki kobu peso, beto sa pogoso lao vaniria ira na tinoni tagarunudi sa na poatana sa tekua.

5

Ira Hananiasi beto i Sapira

¹ Ego ko koleona sa kai tinoni na isongona i Hananiasi beto na maqotana si Sapira. I Hananiasi ba sa vavainia tugu sa iapeki ona isisongo

² beto sa pogoso laonia tadira na tinoni tagarunudi sa kai kobuna na poata, goto kai

kobuna sa sa mavo aru golomia. Ko na maqotana ba sa gigila vataleona beto sa vaegoa tugu sa sa vei isa.

³ Poni sa paranga laoa i Pita sisa, pira saunia, <<Hananiasi! Ai sa vei ko qu vamalumia tu ao si Setani ko sa lalaenia na bulomu, ko qu sesekea tu ao sa na Gagala Tabuna beto ko qu mavo aru golomia tu ao sa na kobuna na poatana na peso qu vavainia ao?

⁴ Totonai qu oqoro vavainia ao sa na mua tugu ao sa na peso, beto ko pa liguna qu vavainia ao poni sa sa kole tugu pa neqi tamu sa na poata ko muna boka varoitai veinia isa vei qu nyoroguania. Ko ai sa vei sa qu vakolea tu pa bulomu ao sa na roroqu ikerena api ko qu sesekenia tu ao sa na kobuna qu valamea? Nake tinoni sa qu sesekea ao, goto na Tamasa tu!>> sau si Pita.

⁵ Isa tugu sa nongoro betoria i Hananiasi sa na paranga pira, poni sa sa vukele ko sa loai gu isa sa na singo. Ko qai matagutu vivitigi sira doru tinoni qai nongoria na ginugua isa.

⁶ Goto ira kaki tinoni sae korega sa qai lao udea sa na kokobu tinina ko qai pala riu golomia.

⁷ Ego ko sa jola padana kue aoa, poni sa na maqotana sa sa lao gu mule bola, ba sa oqoro nongoronia isa sa na veveina na marenena.

⁸ Poni sa nanasa laoa mule i Pita sisa, <<Ai vei, api tugu sa na doruna na poata qu tekunia na laona na peso agou kau tamabaragoso?>> sau si Pita.

Poni sa paranga si Sapira, <<E, isa tugu,>> sau.

⁹ Beto sa paranga lao tana si Pita, <<Ai sa vei sa qu vaivaegonia tu ao kau baragoso ko qu podekia

sa na Gagala Tabuna tana Bangara? Dogoro ko! Ira na tinoni qai koni pala riu golomia na marenemu sa qai tei korapa tu turudia pa atakamana inara, ko kopira ao mule sa mai pala votunigo,>> sau.

¹⁰ Poni pa totošo tugu isa sa sa vukele pa moena i Pita si Sapira ko sa loai gu sa na singo. Ko qai lao qarigu sira na tinoni koregadi poni sa qai batia sa tei mate tu, ko qai pala votu riu golomia gu mule sisa pa kekerena na marenena.

¹¹ Ko sa matagutu vivitigi sa na ekelesia doruna beto ira doru qai nongoroniria na sakasava aipira.

Soku roiti vaivagabaradi qai taroiti

¹² Ego ko kubo vinagigila neqidi beto na roiti vaivagabaradi sa qai roitiniria ira na tinoni tagarunudi tadira na tinoni. Beto ira doru tinoni qai vasosotoa na Bangara sa qai mekarai vavaikamu pa ia pa zelepade qai gigalania na Susuverena ti Solomone.

¹³ Kepore mule sa kai tinoni bi varene lao so-manā tavitiria ira, ba qai doro valavataria ira na tinoni qaike vasosoto sira na tinoni tana Bangara aipira.

¹⁴ Ko qai mota tugu lalaodia sira qai vasosotoa na Bangara ko qai so-manā taanye taviti tadira na tinoni tana Bangara, ira na iviva marene na rereko.

¹⁵ Qai koi vei tanongoro sa na roiti vaivagabaradi qai roitiniria ira na tinoni tagarunudi ko pa lodaka soana tu ba ira na tinoni sa qai pala laoniria sira qai mo ko qai lovasa vaniria na lovu beto qai vakoleria pa dia kokoledi. Qai roiti vei inara ko totonai mi rerege

jola vei ketakoi i Pita poni sa na onguna gu ba mina onguria qarigu.

¹⁶ Ko ira na minete tinoni lame veidi pa gugusu vailivutaina pa Jerusalema sa qai okoto toni kamuniria sira qai mo beto ira na tinoni sa koleria na tomate ikikeredi, ko qai tasalana beto sira doru.

Qai takomiti sira na tinoni tagarunudi

¹⁷ Ego ko na kuta iama lavata beto ira doru ona tinoni vaitokai (ira na minete tadira na Sadusisi) sa sa pugeleria na kono.

¹⁸ Ko qai aru tamanaria sira na tinoni tagarunudi, ko qai vatomeria pa ruma vaipiu.

¹⁹ Ba kai mateana tana Tamasa sa sa lao na bongina tugu isa ko sa revangia sa na atakamanana na ruma vaipiu, ko sa toni votuniria sira na tinoni tagarunudi. Beto pira sauniria,

²⁰ <<Mu lao turu pa kakabarena zelepade ko mu vavakatonina tadira na tinoni sa doruna na veveina na nongorona na toa api,>> sauniria.

²¹ Ko pa liguna qai nongoria isa sa poja veiniria na mateana, poni sa na vuvugei jonga qai lao tome pa kakabarena zelepade ko qai podalai vaivagigalai mutugu tadira na tinoni.

Ego na kuta iama lavata beto ira na ona tinoni vaitokai sa qai kuku vaikamuniria sira na iviva pa kauniseli beto ira doru iviva tadira na Jiu, beto sa qai valaoa sa na garunu pa ruma vaipiu ko mai tatoni lame pa moedi sira na tinoni tagarunudi qarigu.

²² Ba totonai qai lao kamu pa ruma vaipiu sira na nabulu kopu, poni sa qaike batiria sira na tinoni tagarunudi. Ko qai mule vavakato vaniria sira na minete iviva,

²³ pira qarigu, <<Koi! Na ruma vaipiu sa qe lao batia sa na tapatei vamauru kolena beto ko ira na tinoni kopu sa qai korapa tugu turu katapadia pa atakamana. Ba totonai qe revanga qeu, poni sa kepore kai tinoni be batia pa leona,>> qarigu.

²⁴ Ego totonai qai nongoria ira na kuta iama beto isa na mamata tadira na tinoni kopu pa kakabarena zelepade sa vei inara, sa qai rura gu koledia. Na sa beka sa mina pidoko pa ginugua api qarigu.

²⁵ Beto sa bola gu sa kai tinoni, ko pira sauniria, <<Koi, boko iviva! Ira ka visa tinoni qu vatomeria pa ruma vaipiu sa pori, qai tei korapa tu turu vaivagigalai tadira na tinoni pa leo kakabarena zelepade,>> sau.

²⁶ Poni sa taloa riu sa na mamata tadira na tinoni kopu pa ruma zelepade beto ko ira na ona nabulu kopu, ko qai lao toni muleniria sira na tinoni tagarunudi. Ba qaike toni ararianiria na vavitigiria, ura qai matagutu tagona patu tadira na tinoni.

²⁷ Ego ko qai toni tomeniria sira na tinoni tagarunudi ko qai lao vatururia pa moedi ira na kauniseli. Beto sa sa nanasaria na kuta iama lavata,

²⁸ pira sau, <<Qe tei vakolenigou tu na suqutu agei ko munake vaivagigalainia tadira na tinoni sa na isongona na tinoni api qeunigou. Ba dotu! Qu valekogia doru eqa pa Jerusalema sa na miu vaivagigalai, beto ko qu vagorenigei mutu agei sa na mate tana tinoni api!>> sauniria.

²⁹ Poni sa oe lao si Pita beto ira na tinoni tagarunudi, pira qarigu, <<Sa poreveveina jola

sa na Tamasa gu sa mina tavatabe, nake ira na tinoni!

³⁰ Na Tamasa tadira na tamada pa moa sa tei vaturu mulea tu si Jisu, isa agou tugu qu patania pa korosi ko qu vamatea.

³¹ Ba isa tugu sa sa valavatia na Tamasa pa kale matuana, ko na tuni Bangara beto na inaalo sisa. Ko isa sa mina vaniria na totoiso sira na tinoni Izireli ko mai gabala pa dia sela ko mai taleoso.

³² Ko agei tugu pira beto vei tugu na Gagala Tabuna sa na vinasosotodi ira na sakasava aipira, ko na Gagala Tabuna isa sa na vaivana tana Tamasa tadira qai vatabea sisa,>> qarigu.

³³ Ego ko totonai qai nongororia ira ka visa meba pa kauniseli sa vei inara, poni sa qai tagigiri vivikereniria ko mai vaipaleria qarigu sira na tinoni tagarunudi.

³⁴ Ba sa gasa turu sa kame ira na Parese na isongona i Qamalieli (kai tinoni vaivagigalai tugu pa Vavanau ti Mosese sisa beto ko kai tinoni tapan-gagana tugu tadira doru tinoni), ko sa pojaniria sira na tinoni kopu ko mai vavoturia iapeki totoiso sira na tinoni tagarunudi sau.

³⁵ Beto sa sa parangaria sira pa kauniseli, pira sau, <<Ka visa tinoni Izireli! Mu doro viloto vatalea sisa mu korapa roitinia agou tadira tinoni pira qugu.

³⁶ Nake sovaina pa vivisa gu pira sa sa bola votu lame si Teudasi ko kai tinoni poreveveina sisa sau. Ira pada vei made gogoto tinoni sa qai tutia isa. Ba totonai sa tavamate sisa, poni sa ira na tinoni qai kole tututia isa sa qai okoto tapipiara, ko sa manyao gu sa na roiti tana.

³⁷ Pa liguna isa sa sa turu votu lame mule pa totoiso qai taanye ira na tinoni sa kai tinoni Qalili, na isongona i Jiudasi. Ko kai puku minete tinoni mutugu sa qai tutia isa. Ba isa ba sa tavamate mutugu, ko ira qai kole tututia isa sa qai okoto nyanyalia mutugu neqa.

³⁸ Ko pa ginugua taqe dogoria api, sa api gu sa na qua vavanau tamugou: muke kotiria sira na tinoni aipira! Mu loa variuria gu! Ura vei mina lame veina gu pa tinoni sa na nyorogua babi na roiti api, poni sa kode mina tapiaraona gu sapi.

³⁹ Ba vei mina koko lame veina tana Tamasa sisa, poni sa kode munake boka vanosoria agou sira, goto kode muna raja mulea gu na Tamasa sa sa vei,>> sauniria.

Poni qai vaego betoa ira sa na paranga ti Qa-malieli,

⁴⁰ ko qai kuku vatome beiria sira na tinoni tagarunudi ko qai mamajaria. Beto sa qai suquturia ko maike vavakato ligu pa isongona i Jisu qariguniria, beto sa qai loa variuria.

⁴¹ Ko qai taloa votu riu pa kauniseli beto qai qeqera tu sira na tinoni tagarunudi, ura qai doro veinia kai sakasava poreveveina ira sa na Tamasa sa vamalumuria ko qai somana gosoroni vitigi vaivakekeana ira sa na isongona i Jisu.

⁴² Beto ko doru rane pa kakabarena zelepade beto ko tinganai vei doru ruruma tadira na tinoni sa qaike koroto vaivagigalainia na vavakatonina ira sa na nongoro jongana na veveina na Karisito si Jisu qarigu.

Ira ka vitu tinoni vaitokai sa qai tavile

¹ Ego pa totošo ira totonai qai kubo tugu lalao-dia sira qai vasosotoa na Bangara, poni sa sa pidoko votu sa kai ququmi tadira na tinoni Jiu qai parangania na paranga Qiriki. Qai ququminiria ira sira na tinoni Jiu qai parangania na paranga Hiburu,* ura ira na tinoni Jiu qai parangania na paranga Qiriki sa qai tadogoro pale pa totošo ia doru rane sira na dia nanaboko rereko.

² Poni qai kuku vaikamuniria ira ka manogarua tinoni tagarunudi sira doru tinoni qai vasosotoa na Bangara, ko pira qariguniria, <<Sake jongana sa agei mene loa pale na paranga tana Tamasa ko mene kole gu jujunonia na ia gagani na poata.

³ Ko, ka visa tavitimei, mu vileria ka vitu tinoni pa vaikorapaimiu, ira sa pugeleria na Gagala Tabuna beto na tavagigala. Ko ira sa mene udukuniria na roiti vavaiianiria na gagani na poata pira.

⁴ Goto agei sa mene aru totokai sa na vavara beto na roiti ninabuluna na paranga tana Tamasa,>> qarigu.

⁵ Ego ko qai qerania ira doru tinoni qai tutia na Bangara sa na roroqu api, ko qai vileria sira pira: i Sitivini (isa na tinoni sa togasa vaneqi pa rarange beto sa pugelia na Gagala Tabuna), i Pilipi, i Porokorosi, i Nikano, i Timoni, i Pamenasi, beto i Nikolasi na tinoni pa Anitioki, isa kai tinoni karovona sa gabala lao pa soana vinatarasae tadira na Jiu mai perangana.

⁶ Ko ira pira sa qai toni laoniria tadira na tinoni tagarunudi, ko qai vavaraniria beto qai

* **6:1** Palu na paranga Aramaiki sa sa tagigala na paranga Hiburu.

vaoponiria na limadi.

⁷ Ko na paranga tana Tamasa sa sa tapiara lekogo doru ia beto ko na anyedi ira pa Jerusalema qai tutia na Bangara sa sake ruavo tugu motana. Na motadi ira na iama sa qai vatabea ko qai tutia sa na nongorona na Bangara.

I Sitivini sa taaru tamana

⁸ Ego i Sitivini, sa pugelia na boboka beto na neqi tana Tamasa, sa sa kole roitiniria soku roiti vaivagabaradi beto na vinagigila lavatadi tadira na tinoni.

⁹ Ba kaki tinoni ira na somanadi pa ruma vavaikamuna tadira na tinoni qai tagigala Na Tinoni Taruvatadi sa qai podalai vaigua lao ti Sitivini. Ira na tinoni Jiu pira sa na lame veidi pa Sairini, pa Alekezadaria, beto pa pikata gugugusu pa Silisia beto pa Esia.

¹⁰ Ba qaike boka kolosia ira sa na gigalai beto na neqi tana Gagala sa isongia i Sitivini totonai sa paranga.

¹¹ Ko qai mavo tabara golomoria sira kaki tinoni ko pira qarigu, <<Qe nongoriamei agei sa sa kole poja vivikeria na tinoni ina si Mosese beto na Tamasa,>> qarigu.

¹² Ko pa soana vei isa qai vatagigiriria sira na tinoni, na iviva mamata beto na tinoni qai vaivagigalainia na Vavanau ti Mosese, ko qai lame aru tamania ira si Sitivini ko qai toni laonia pa kauniseli tadira na Jiu.

¹³ Beto qai tekuria sira na tinoni mai vavakato seseke, ko pira qarigu, <<Na tinoni api sa sake beto tugu poja sasaea sa na zelepade madina api beto ko na Vavanau ti Mosese.

¹⁴ Ko qe nongoriamei tugu agei sa pira sau sisa, <Isa i Jisu na tinoni Nazareti api sa kode mina jegara palea sa na zelepade api beto ko mina bei paleria sira na uana tututi i Mosese tu sa vakarovo lame vanigita gita,> sau,>> qarigu.

¹⁵ Ego ko totonai sa qai do tari vatotogasia ira doru qai somana toqo pa kauniseli si Sitivini, ura na isumatana sa sa kabere vei na isumatana na mateana.

7

Na paranga ti Sitivini

¹ Ego beto sa nanasia na kuta iama lavata si Sitivini, <<Ai sa vei, qai sosoto tugu sira doru sakasa qai jutunigo ira pira?>> saunia.

² Poni sa oe lao si Sitivini, pira sau, <<Ka visa turaqu beto na tamaqu, mu nongoro lamesiu! Na Tamasa lavata qi vatadogoronia mekana tana tamada i Ebarahami totonai tu qi korapa suvere isa pa Mesapotamia, totonai qi oqoro lao suvere pa Harani sisa.

³ Ko pira qiu sa na Tamasa tana, <Mu taloa pa mua gugusu sosoto beto tadira na mua bubutu tinoni, ko mu lao suveria na ia mana vabatinigo ara,> qiunia.

⁴ Poni qi taloa pa gugusu tadira na tinoni Kaladia si Ebarahami, ko qi lao suvere pa Harani. Pa liguna tu qi mate na tamana beto sa qi pojanina na Tamasa sisa ko qi rijo lame suveria sa na ia qu korapa suveria agou lani kopira.

⁵ Ba na Tamasa qike vania kai iapeki isisongo babi kai kobu peso sa pa ia api; goto qi

taringungutinia sa isa beto ira na tutina isa vuka risa tu sa mai isongia, ba pa totoiso isa qi oqoro pore na tuna si Ebarahami.

⁶ Pira qi paranga vei sa na Tamasa ti Ebarahami, <Ira na tutimu ao sa mai lao suvere vei na tinoni karovodi pa kai goto gugusu, ko mai tavapinausu na tangangangulu sira ka made gogoto aoro.

⁷ Ba pa liguna isa mana vakilasia ara sa na puku tinoni sa vapinausuria ira, ko mai tavavotu riu sira pa gugusu isa ko mai kamu suvere vatarasae-siu sara pa ia api,> qiu sa na Tamasa.

⁸ Beto na Tamasa qi vania kai vinagigilana na ona paranga vinaego sisa, ko na vinagigilana na paranga vinaego isa sa i Ebarahami qi tapobe. Ko tonai qi podo si Aisake poni sa i Ebarahami ba qi pobe tugu sisa tonai qi vesu ranena, ko i Aisake ba qi pobe mutugu si Jekopi, ko i Jekopi ba qi poberia mutugu sira ka manogarua tuna marene, ira ka manogarua tamada gita pa moa.

⁹ Ego ko qai kokonoa tugu ira ka visa tamada inara si Josepa na tasidi sosoto, ko qai vavainia ko pa Ijipi tu qi gore suvere. Ba na Tamasa qi suvere somana tana,

¹⁰ ko qi vasarea pa doruna na ona tapata, beto qi vania tugu vei na gigalai beto qi tadoro valavata pa moena i Pero, na bangara Ijipi. Beto ko i Pero qi vaqavunaia pa Ijipi beto pa ona ruma sisa.

¹¹ Ego beto qi raja pa doruna na gugusu Ijipi beto pa Kenani sa kai songe lavata, ko qi kamuria na tapata lavata sira na tinoni, ko kepore ketakoi bai teku gagani sira na tamada totonai.

¹² Ego totonai qi nongoronia i Jekopi sa pa Ijipi sa koleona na gagani qarigu, poni qi garunu

vagoreria sira na tamada na totooso momoe.

¹³ Ego na vinarua totooso qai gore, poni sa i Josepa qi ule vakabere vaniria na boko tugana sa na veveina mekana. Ko totonai sa qi gigilaria i Pero sira pa tatamana ti Josepa.

¹⁴ Ego beto qi kuku vagorea i Josepa si Jekopi na tamana, beto ira doru tatamana; ira ka vitungavulu lima sira doru.

¹⁵ Ko qi rijo gore pa Ijipi si Jekopi, ko ketakoi qi mate sisa beto vei tugu ira na boko tamada gita.

¹⁶ Na kokobu tinidi sa qai tapogoso mule sae pa Sukemi, ko qai tagolomo pa leo bevi isa i Ebarahami tu qi vaini poata tadira na tuna i Hamoa pa Sukemi.

¹⁷ Ego totonai qi tata sa na totooso beto mina vagore votua na Tamasa sa nona taringunguti sa ule votunia tai Ebarahami, sa qai mota tugu lalaodia sira na tinoni tadagita ko qai soku pa Ijipi.

¹⁸ Ego qi turu bei pa Ijipi sa kai goto bangara isa qike gigilai si Josepa.

¹⁹ Qi tutiniria na ona roroqu na bangara isa sira na oda tinoni ko qi nganguluria sira na tamada, beto qi vakoleniria na vavanau ko qai vakole votu paleria sira na dia koburu melalu ko qai tavamate pale.

²⁰ Pana totooso isa qi podo si Mosese, ko kai koburu babata jongana tana Tamasa sisa. Kue popu qi tapausu pa ruma tana tamana sisa,

²¹ beto totonai qi tavavotu riu sisa pa ruma tana tamana, poni sa qi buti tekua na tuna rereko i Pero sisa ko qi pausia beto qi kopu veinia na tuna sosoto sisa.

²² Ko qi tavagigalai pa doruna na vaivagigalai pa Ijipi si Mosese, ko kai tinoni boboka pa paranga beto pa roiti sisa.

²³ Ego totonai qi madengavuluputa aorona, poni qi pidoko lame pa roquna i Mosese sa na roroqu ko mi lao tu ovikiria mai sira na tavitina ira na tinoni Izireli qiu.

²⁴ Ko tonai qi lao kamu poni qi batia sa kai tinoni Ijipi qi korapa mamajai sa kai tinoni Izireli. Poni qi lao tu isa ko qi tokania sa na tinoni Izireli, ko qi maja vamate pale sa na tinoni Ijipi.

²⁵ Qi kole roroqua i Mosese sa palu kode mai dogoro vakaberia ira na tavitina sa na Tamasa kode mina varoitia sisa ko mina ruvataria sira qiu, ba qaike boka doro vakaberia ira sa qi vei isa.

²⁶ Qi rane gu mule neqa poni qi batiria sira karu tinoni Izireli qai korapa vaipera. Poni qi lao toke vabuleria isa sira karu, pira qiuniria, <Ei, karu qokolo, agou karu sa na tamatasi gu, ko muke vaikomiti!> qiuniria.

²⁷ Ba kame ira karu isa qi vaimoenia na vaipera sa qi juju varijoa si Mosese, beto pira qiunia, <I sei sa vilego ko muna mamatanigei beto muna vavaitutinigei agei na tinoni sao?

²⁸ Qu nyorogua vai veinisiu na tinoni Ijipi pa nyoro ara sao?> qiunia.

²⁹ Poni qi uku si Mosese totonai qi nongoria na paranga api, ko qi riu tu suvere veiona na tinoni karovona pa gugusu pa Midiani. Ko ketakoi qi vaporeria isa sa karu tuna marene.

³⁰ Ego pa liguna ka madengavulu aorona isa ketakoi, poni qi votu tana pa qega pa kubo pa

Saenai sa kai mateana pa kai gou qi vurungu memea vei na iku.

³¹ Ko totonai qi batia poni qi gabara si Mosese, ko qi rerege tata lao ko mi dogoro vatalea qiu poni sa qi nongoria isa sa na ovovelena na Bangara, pira qiu,

³² <Ara sa na Tamasa tadira na tamamu; na Tamasa tadira Ebarahami, i Aisake, beto i Jekopi,> qiu. Qi matagutu vivitigi si Mosese ko qike boka dogoro vatalea.

³³ Beto qi paranga lao tana sa na Bangara, <Mu ruvata vagoreria na sadolo pa nenemu, ura na ia qu korapa turua ina sa na peso madina.

³⁴ Qa tei batia tu ara sa na vitigi tadira na qua tinoni qai korapa pa Ijipi beto qa tei nongoria tu ara sa na lukana uuidi, ko qa gore lagere sara ko mana aloria. Ko kopira mana garunu gorenigo pa Ijipi ara sao,> qiu sa na Bangara.

³⁵ Ko i Mosese tugu api, isa qai kilu palenia ira beto pira qai paranga veinia, <I sei sa vilego ko muna mamatanigei beto muna vavaitutinigei agei sao?> qarigunia, sa isa tugu sa qi garunia na Tamasa ko isa sa na dia tinoni mamata beto qi ruvataria pa vaitokai tana mateana qi votu pa iku qi vuvurungu pa gou.

³⁶ Isa tugu i Mosese api sa qi toni votuniria beto qi roitiniria na roiti beto na vinagigila vaivagabaradi pa Ijipi, pa Kolo Jimiri, beto pa qega, pa korapana ka madengavulu aoro.

³⁷ I Mosese tugu api sa pira qi poja veiniria ira na tinoni Izireli, <Kai tinoni kokorotai vevei ara ko na tinonimi sosoto agou sa mina vaturu vanigou na Tamasa,> qiu.

³⁸ Ko i Mosese sa na somanana tugu tadira na vaikamu tinoni pa qega, ira na tamada, beto ko qi somana vavavakato tavitia na mateana pa kubo pa Saenai. Ko isa qi tekua sa na vavanau toana, beto qi soni vakamu lamea tadagita.

³⁹ Ego ba qai daidia vatabea ira na tamada si Mosese, goto qai kilu palea tu beto na bulodi qi gabala muleona pa Ijipi.

⁴⁰ Beto pira qarigunia si Eroni, <Mu roiti vanigita kaki oda tamasa ko mai tonigita moko. Goto isa i Mosese api, isa sa toni votunigita pa Ijipi, sa kopira tafeke gigilai na manugu sa beka sa varajania!> qarigu.

⁴¹ Ko pa totošo ira sa qai roitinia ira sa kai beku bulumakau, ko qai vavakukuvu lao tana beto ko qai qerania sa na roitina na limadi gu mekadi.

⁴² Poni qi kiluniria na Tamasa sira ko qi loa laoniria ko qai vatarasaeria sira na seru pa noka, vei sa takuti pa buka tadira na tinoni kokorotai, isa pira sau,

<Ka visa tinoni Izireli, nake taqu qu pogoso
lameniria sira na miu vaivana beto na
vavakukuvu
pa korapana ka madengavulu aoro pa qega.

⁴³ Na ruma aqaqo vavakukuvuna gu tana tamasa
Moleki sa qu pogosia agou,
beto ko na beku kirena tu i Raipani, na miu
tamasa seru,
beto ira tu na beku qu roitiniria mekamiu sa
qu vatarasaeria.

Ko kode mana adu vapila lalamenigou ara pa

gugugusu soudi, pa kai kale laona pa Babiloni sagou,> sau.

⁴⁴ Na ruma aqaqo tabuna, isa na vagigilana na Tamasa qi somana tadira, sa qai isongia pa qega ira na tamada pa moa. Na aqaqo tabuna isa sa qi taroiti tuti vei tugu isa na Tamasa qi garununia i Mosese ko mina roiti tuti veinia isa na kirena qi vabatinia.

⁴⁵ Ko isa sa na aqaqo tabuna qai teku vakarovia ira na tamada pa moa, ko pa totooso tai Josua qai pogosia tugu sisa totonai qai tome lao ko na Tamasa qi jupe variuria sira na puku tinoni qai suvere pa gugusu api. Ko na aqaqo tabuna isa sa qi kole kamua tu na totooso ti Devita.

⁴⁶ Ko na Tamasa qi qerania si Devita, ko qi tepa laoa isa sa na Tamasa ko mi roitinia sa kai ruma tabuna tana Tamasa ti Jekopi qiu.

⁴⁷ Ba i Solomone tu qi vaturu vania na ruma sisa.

⁴⁸ Ba na Tamasa ululuna jola sa sake suvere pa ruma sa taroiti pa limana na tinoni, sa vei sa pojai na tinoni kokorotai, isa pira sau,

⁴⁹ <Na oka sa na qua totoqona bangara,
goto na peso sa na qua tetetena.

Ko na ruma ai veveina mule sa muna vaturu vanisiu ao, sau sa na Bangara,
babi ai ia miminerena veveina sa taqu?

⁵⁰ Ai vei? Nake pa limaqu mekaqu ara qa roitiniria sira doru sakasava pira?> sau.

⁵¹ Boko duduvili! Sa patu na bulomiu beto sake jonga tavonga na talingimiu sagou! Agou sa doru totooso qu upele pale na Gagala Tabuna, qai vei tugu ira na tamamiu sa qu vei tugu sagou!

⁵² I sei mai sa kai tinoni kokorotai baike koti ngangulia ira na tamamiu? Qai vai paleria sira qai kokorotainia na lame tana nabulu tuvisina, ko kopira na nabulu tuvisina isa sa agou qu gabala kanai beto qu vamatea.

⁵³ Ba agou tugu sa qu teku vakarovia sa na vavanau qai valameria na mateana ba quke tutia tu sa na vavanau isa,>> sau si Sitivini.

I Sitivini sa tagona vamate

⁵⁴ Ego ko totonai qai nongoria ira na meba pa kauniseli sa na paranga ti Sitivini, poni sa qai tagigiri vivitigi ko qai gagatakae tu.

⁵⁵ Ba i Sitivini, sa tapugelenia na Gagala Tabuna, sa sa enga sae pa noka sau, poni sa batia sa na malakapi tana Tamasa beto sa batia si Jisu sa korapa turuona pa kale matuana na Tamasa.

⁵⁶ Beto pira sau, <<Dotu ko! Qa batia na oka sa tarevanga, ko na Tuna na Tinoni sa korapa turuona pa kale matuana na Tamasa,>> sau.

⁵⁷ Ego totonai sa qai kuku iranga, ko qai suqutuniria na limadi sa na talingidi, beto ko qai mekarai abutu totoai lao sisa.

⁵⁸ Qai ragata votunia pa peguruna na gugusu, beto qai kole buti tarini patu sisa. Ira na tinoni qai somana lame dogoria na tagonana i Sitivini sa qai vagoreria na dia poko ko qai vakoleria pa kekere nenena kai tinoni koregana, na isongona i Saula.

⁵⁹ Ko totonai qai korapa gogonai ira, poni sa pira sa vavara kiu alili vei si Sitivini, <<Kei, Bangara Jisu, mu teku vakarovia na gagalaqu,>> sau.

⁶⁰ Pa liguna sa poja vei inara, poni sa togo sori tutungu pa peso, ko sa vevela vei pira, <<Kei Bangara, muke anye tariniria ira pira sa na dia sela api,>> sau, beto sa loai sa na singo.

8

I Saula sa komitia na ekelesia

¹ Ego ko pa ranena tugu isa sa sa podalai takomiti vivikere sa na ekelesia pa Jerusalema, ko ira doru tinoni vasosoto sa qai okoto tapiara lao vei tu pa ia pikata gugusu pa Jiudia beto pa Sameria, goto ira na tinoni tagarunudi gu sa qaike riu.

² Goto kaki ira na tinoni sa neqi na dia rarange sa qai lao lukana roromai beto qai riu golomia sa na kokobu tinina i Sitivini.

³ I Saula sa mi vamanyao pale sa na ekelesia sau, ko sa tome memekaria sira na ruruma tadira na tinoni, ko sa ragata vovotuniria sira doru qai vasosotoa na Bangara, maqota na marene, ko sa vatomeria pa ruma vaipiu.

Na nongoro jongana sa tatarae pa Sameria

⁴ Ego ko ira tugu qai okoto tapiara lao vei doru eqa sa qai vavakatonika lekogo sa na paranga tana Bangara.

⁵ Ko kame ira si Pilipi. Sa lao sisa pa gugusu pa Sameria, ko sa tarae vevelania tadira na tinoni ketakoi sa na veveina na Karisito.

⁶ Ego ko totonai qai nongoria beto qai batiria sira na roiti vaivagabaradi sa roitiniria i Pilipi, poni sa qai mekarai vainongoro vatataleniria ira na puku minete tinoni sira na tinarae ti Pilipi.

⁷ Ira soku sa koleria na gagala ikeredi sa qai lukana gagagateana totonai sa ijiju votu paleria isa tadira sira na gagala ikeredi, beto soku ira sa mate kale kaki kobu tinidi beto qai qao sa qai tasalana tugu.

⁸ Ko qai qera beto sira doru pa gugusu isa.

⁹ Ego na suverena tugu pa gugusu isa sa kai tinoni poreona potana vaivagabara, na isongona i Saimone. Ko sa tei dori sovai tu qai kole gagabaranian ira na tinoni Sameria sira na ona roiti vaivagabaradi sa kole roroitiniria pa ona potana. Ko mekana ba sa pojai sa kai tinoni poreveveina jola sisa sau.

¹⁰ Ko na gugusu doruna, ikete na lavata, sa perangana qai kole vainongoro lao vatalenia sisa, beto pira qa qarigu, <<Api tugu sisa na neqi tana Tamasa, isa sa tagigala na Neqi Lavata,>> qa qarigu.

¹¹ Ko na totoaso kakasana sa qai kokole nonongoro vatalea ira sisa, ura sa kokole valoposo gabaraniria na ona potana.

¹² Ba totonai qai vasosotoa ira sa na nongoro jongana na veveina na binangara tana Tamasa beto na veveina na isongona i Jisu Karisito sa taraenia i Pilipi, poni sa qai paputaiso beto sira, na maqota na marene.

¹³ Ko i Saimone mekana ba sa somana vasosoto tugu ko sa paputaiso beto sa kole tututia si Pilipi. Ko tonai sa batiria isa sira na roiti vaivagabaradi beto na roiti neqidi lalavata ti Pilipi, poni sa kole gagabaraona.

¹⁴ Ego totonai qai nongoronia ira na tinoni tagarunudi pa Jerusalema sa na veveina qai tei

teku vasosotoa tu ira pa Sameria sa na paranga tana Tamasa, poni sa qai garunu goreniria tadira sira Pita i Jone.

¹⁵ Ko totonai qai gore kamu, poni sa qai vavaranihia sira qai vasosoto ko mai tekua na Gagala Tabuna qarigu.

¹⁶ (Ura qai tapaputaiso gu pa isongona i Jisu na Bangara sira, goto sa oqoro goreria na Gagala Tabuna.)

¹⁷ Ko qai vaoponiria na limadi ira Pita i Jone sira, ko qai tekua sa na Gagala Tabuna.

¹⁸ Ego totonai sa batia i Saimone sa totonai qai vaoponiria na limadi ira na tinoni tagarunudi poni qai tekua na Gagala sira na tinoni, poni sa pogoso lame vaniria na poata sira karu,

¹⁹ ko pira sau, <<Ara ba mu vanisiu tugu sa na neqi ina, ko isa ma vaoponia na limaqu poni mi tekua tugu sa na Gagala Tabuna,>> sau.

²⁰ Poni sa oe lao tana si Pita, <<Na mua poata siliva beto ao sa mu mate manyaomiu! Ura qu roroqua muna vainia na poata ao sa na vaivana tana Tamasa.

²¹ Kepore na iamu beto nake somanamu pa roiti qe korapa roitinia agei api sao, ura na bulomu sa sake gosoro pa dodogoro tana Tamasa.

²² Mu gabala ko mu loa pale sa na mua roiti ikerena api beto ko mu vavara lao tana Bangara, ko isa mi taleosonigo sa na mua roroqu ikerena sa kole pa bulomu.

²³ Ura qa batia ara sa sa pugeligo na kokono nyonyorogua beto qu korapa tapiu pa mua sela sao,>> saunia.

²⁴ Poni sa tepa lao si Saimone, pira sau, <<Ego, mu vavara lao vanisiu tu tana Bangara ropi, ko mike taroiti taqu sisa qugunia ao ina,>> sau.

²⁵ Ego pa liguna qai poja vaneneqinia beto qai vaivagigalainia ira karu sa na paranga tana Bangara, poni sa qai gabala mule pa Jerusalema. Pana dia rerege mule sa qai kole vavakatonia sa na nongoro jongana tinganai vei gugusu pa Sameria.

I Pilipi beto na tinoni Itiopia

²⁶ Ego kai mateana tana Bangara sa sa lame ti Pilipi, ko pira sau, <<Mu turu ko mu taloa sae keta pa kale gorena pa soana sa koko pa Jerusalema ko sa gore vei pa Qaza, na soana qega,>> saunia.

²⁷ Poni sa taloa si Pilipi ko sa riu. Ko pa ona rerege sa lao kamua isa sa kai tinoni Itiopia. Kai tinoni mamata poreveveina sisa, beto kai nabulu sa kopuniria na isisongo ti Kanadesi, na kalao pa Itiopia. Na iviva api sa sae somanania na vinatarasaena na Tamasa pa Jerusalema,

²⁸ ko pa totoiso isa sa sa korapa mule riuona. Ko sa korapa koi gogoreona pa ona totopili sisa, beto sa korapa titiroa isa sa na buka ti Aisea na tinoni kokorotai.

²⁹ Poni pira sau ti Pilipi sa na Gagala, <<Mu lao ko mu rerege tata pa totopili ina,>> saunia.

³⁰ Poni sa abutu tata lao pa totopili si Pilipi sau, poni sa nongoria sa korapa titiroa isa sa na kukuti ti Aisea na tinoni kokorotai, ko sa nanasia, <<Ai vei qu gigilaimua tugu ao na ginuana sisa qu korapa tiroa ina?>> saunia.

³¹ Poni sa oe lao sa na iviva isa, <<Qokolo, ko bi mija tu! Kepore kai tinoni bi vakabere vanisiu vei pira, sa ai vei beto mana boka vakaberia?>> sau.

Ko sa kukua si Pilipi, poni sa kesa si Pilipi ko sa toqo tavitia pa totopili.

³² Na kobu kukuti ti Aisea sa kole tiroa isa sa pira sau,

<<Sa kai muqisi podeke vei na sipi sa tatoni lao ko mina takubolo vamate sisa, beto sa vei tugu na lami sake vageu pa moena na tinoni sa ngangabutura na vurungu sipi, poni sa isa ba sake isongo vageu podeke tugu.

³³ Sa tavakea pa ngangangulu beto sake tatoka totonai qai pitua. Kepore kai tinoni bi gigilai na tutina, ura sa tateku pale pa peso sa nona toa,>> sau.

³⁴ Ego ko sa nanasa laolia na iviva api si Pilipi, <<Mu ule vanisiu, na veveina i sei sa sa pojai na tinoni kokorotai api? Na veveina mekana tugu, ba kai goto tinoni tu?>> sau.

³⁵ Poni sa podalai vavakato tugu pa titiro api si Pilipi, ko sa vakabere lao vania sa na nongoro jongana na veveina i Jisu.

³⁶ Ego ko pa korapana na dia rerege gore pa soana ira karu sa qai kamua sa kai ia sa kolea na pie, poni sa sa paranga lao ti Pilipi sa na iviva api, <<Dotu ko, inana gu sa na pie! Ai sa vei ko manake boka tapaputaiso sara?>> sau.*

8:33 Aisea 53.7-8. * **8:36** Kaki kukuti kokoleidi sa qai valaoa na pikata 37, pira sau: Poni pira sau si Pilipi, <<Vei muna vasosoto pa doru bulomu, poni ko boka gu,>> sau. Poni pira sau sa na iviva, <<Ara qa vasosotoa si Jisu Karisito sa na Tuna na Tamasa,>> sau.

³⁸ Ko sa vanosoa na iviva sa na totopili, ko qai mekarai gore pa pie sira kao Pilipi, ko sa paputaisoia i Pilipi sisa.

³⁹ Totonai qai paro pa pie sira karu, poni sake ruavo tugu oqanai toni variua na Gagalana na Bangara si Pilipi, ko na iviva api sake bati ligua si Pilipi. Beto sa tonia na soana ko sa qeqera mi riuona sa na tinoni isa.

⁴⁰ Goto i Pilipi sa pa gusu pa Azotasi mule sa tabata. Ko sa rerege vavakatonisa isa sa na non-goro jongana tadira doru gugugusu, tinganai sa kamu tu pa Sizaria.

9

I Paula sa gabala

(Roiti 22.6-16; 26.12-18)

¹ Ego ko i Saula sa kole singo mangininiria sa nona paranga vaivamatagutu ko mina vamateria sira na sepele tana Bangara sau. Ko sa lao sisa tana kuta iama lavata,

² ko sa teparia sira na leta mai lao tadira pa ruma vavaikamudi pa Damasikasi, ko vei mina bati poaria sira qai tutia na Soana tana Bangara, poni sa mina piuria, marene na rereko, ko mina toni muleniria pa Jerusalema sau.

³ Ego ko pa ona rerege lao ko sa tata kamua pa Damasikasi isa, sa sa malara votu lame vasiboro pa noka sa kai kabere ko sa gona vailivutai lao tana.

⁴ Poni sa vukele gore pa peso sisa, beto sa non-goria sa kai obovele pira sau, <<Saula! Saula! Ai sa vei ko qu komitisiu ara sao?>> sau.

⁵ Poni sa oe lao sisa, <<I sei sao, Bangara?>> sau.

Poni pira sau sisa, <<Ara si Jisu isa qu korapa komitia ao.

⁶ Ba mu turu, ko mu tome lao pa gugusu pa Damasikasi, ko ketakoi tu kode mina taule vanigo sisa muna roitinia ao,>> sau.

⁷ Ko ira na tinoni qai somana tutia i Saula sa qai turu ke vagala gu koledia. Qai nongoriadia tugu sa na ovo vele, ba qaike batia na tinonina.

⁸ Beto sa turu pa peso si Saula, ko mi vado-ravia sa na matana sau, ba sake boka babata. Ko qai arua gu na limana beto qai tita laonia pa Damasikasi sisa.

⁹ Ko kue rane sake babata, sake teteku na buku sisa.

¹⁰ Ego ko na suverena tugu pa Damasikasi sa kai sepele, na isongona i Hananiasi. Ko na Bangara sa paranga tana pa dodogoro, <<Hananiasi!>> saunia.

<<Api sara, Bangara,>> sau sisa.

¹¹ Poni sa paranga lao tana sa na Bangara, <<Mu turu, ko mu lao pa soana na isongona Tuvisi, ko mu nyaqoa pa ruma tai Jiudasi sa kai tinoni pa Tasosi, na isongona i Saula. Ura sa korapa vavara sisa,

¹² ko sa tei batia tu isa pa dodogoro sa kai tinoni na isongona i Hananiasi sa tome ko sa vaoponia na limana sisa ko mi babata ligu sau,>> sau.

¹³ Poni sa oe lao si Hananiasi, <<Bangara, qa tei nongoronia tu tadira kubo tinoni ara na veveina sa na tinoni api, ko na kubo ngangangulu sa tei roitiniria tu tadira na tinoni tamu pa Jerusalema sapi.

¹⁴ Ko kopira sa sa teku neqi tadira na kuta iama sisa, ko mina piu tekuria sira doru qai vatarasaego ao,>> sau.

¹⁵ Poni sa paranga lao tana sa na Bangara, <<Mu lao gu, ura api sa na tinoni tavilena taqu ko mina pogoso laonia na isongoqu tadira na tinoni karovodi, tadira na babangara, beto ko tadira na tinoni Izireli.

¹⁶ Ura ara mana vabatinia sira na vitigi mina gosoro talenia na isongoqu ara sisa,>> sau sa na Bangara.

¹⁷ Poni sa taloa lao si Hananiasi, ko sa lao tugu kamua sa na ruma sa suveria i Saula, ko sa vao-ponia na limana sisa. Beto sa pira saunia, <<Saula, tasiq, na Bangara, isa i Jisu sa votu tamu totonai qu korapa lalamemua ao pa soana, sa sa garunu-siu sara, ko ao mu boka babata ligu beto ko mu tavapugelenia na Gagala Tabuna sau,>> sau.

¹⁸ Pana toতোসো tugu isa sa vukele pa matana i Saula sa kai sa sa vei na kadena na igana, ko sa babata ligu sisa. Beto sa turu ko sa tapaputaiso sisa,

¹⁹ beto pa liguna sa teteku poni sa neqi ligu sa na tinina.

I Saula sa tarae pa Damasikasi

Ego ko sa suvere tavitiria ira qai vasosotoa na Bangara pa Damasikasi ka vivisa rane mai tu si Saula.

²⁰ Ego beto nake sovaina sa sa podalai tarae vevelania gu i Saula tinganai vei ruma vavaikamuna si Jisu, ko i Jisu tugu sa na Tuna na Tamasa sau.

²¹ Ko ira doru qai nongoria isa sa qai gabara beto, ko pira qarigu, <<Qokolo, api tugu sa na tinoni sa komiti vivikereria ira pa Jerusalema, ira qai vatarasaea nisongona tugu na Bangara api! Ko na kuta lame tana lani sa mina piu tekuria sira na tinoni vevei ira ko mina toni mule laoniria tadira na kuta iama sau!>> qarigu.

²² Ba sake mako gore sa na neqina na tarae ti Saula, ko sa varuraria sira na tinoni Jiu qai suvere pa Damasikasi beto sa vilasa vakakabere vaniria sa i Jisu sa na Karisito sauniria.

²³ Ego qai jola kubo rane, poni sa qai vaikamu sira na Jiu ko qai kuonia ko mai vamatea sisa qarigu.

²⁴ Ba qai vavakato vania ira kaki tinoni si Saula sa na veveina qai kuonia. Qai kole kokopu totoniria ira sira na atakamanadi na toba pa gugusu na rane na bongi, ko mai vamatea sisa qarigu.

²⁵ Ba qai tonia ira na ona sepele kai bongi si Saula, ko qai vavotu veinia pa kai tapururuna na tobana na gugusu, beto qai vasikulu gore pa kai mane.

I Saula sa suvere pa Jerusalema

²⁶ Ego tonai sa kamu pa Jerusalema si Saula, poni sa kole popodekia ko bi somana tavitiria ira na tinoni tana Bangara ketakoi sau, ba qai kole matagutunia ira sisa, ura qaike vasosotoa ira sa kai tinoni tana Bangara sisa.

²⁷ Poni sa aru tekua i Banabasi sisa ko sa toni laonia tadira na tinoni tagarunudi sisa, beto ko sa vakabere vaniria i Banabasi sisa vei i Saula sa batia si Jisu pa soana beto ko i Jisu sa paranga tana. Beto ko sa vavakato vaniria mutugu isa sisa vei

sa tarae vaneneqinia i Saula pa Damasikasi sa na isongona i Jisu.

²⁸ Ego ko sa somana tavitiria ira na tinoni tana Bangara si Saula, ko sa boka lekogo votu tome pa Jerusalema, beto sa kole tarae vaneneqinia isa sa na isongona na Bangara.

²⁹ Sa parangaria beto sa guaria tugu vei sira na tinoni Jiu qai parangania na paranga Qiriki, poni qai popodekia ko mai vamatea tugu qarigunia ira sisa.

³⁰ Ba totonai qai nongoro vaia ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara sa vei isa, poni sa qai toni gorenia pa Sizaria si Saula beto qai garunu variua pa Tasosi.

³¹ Ego ko pa totoiso isa sa suvere pa bule sa na ekelesia doruna pa Jiudia, pa Qalili, beto pa Same-ria. Ko sa iolo beto sa toa sae pa pangagana na Bangara beto pa vaivaneqi tana Gagala Tabuna, ko sa pidoko sae sa na ekelesia.

I Iniasi sa tasalana

³² Ego sa kamua kai totoiso sa kole rerege lao doru eqa ovikiria ira na gugusu si Pita, poni sa gore kamuria sira na tinoni tana Tamasa pa Luda.

³³ Ko ketakoi sa gosoria isa sa kai tinoni na isongona i Iniasi, sa kole laona gu pa lovu ka vesu aoro, ura sa mate kale na tinina.

³⁴ Poni sa paranga lao tana si Pita, <<Iniasi, sa tei salanigo tu i Jisu Karisito sao! Mu tatakole ko mu aru vatalea na mua lovu,>> saunia. Poni sake ruavo tugu tatakolena sisa.

³⁵ Totonai qai batia ira doru tinoni qai suvere pa Luda beto pa Saroni sa sa tasalana vei i Iniasi, poni sa qai gabala lao tana Bangara sira.

I Dokasi sa tavatoa mule

³⁶ Ego na suverena pa gugusu pa Jopa sa kai rereko sa somana vasosotoa na Bangara, na isongona i Tabita. (Na isongona isa pa paranga Qiriki si Dokasi.) Soku roiti jongadi beto na vavaiaa tokaniria ira na tinoni vaivasevidi sa sa roroitiniria isa.

³⁷ Ko pa totoiso isa sa sa kamua na mo sisa ko sa mate, ko qai ogonia na kokobu tinina beto sa qai sae vakolea pa lose pa nulu.

³⁸ Ego pa Jopa sa sake sou pa Luda, ko totonai qai nongoronia ira na tinoni tana Bangara sa i Pita sa sa korapa gu pa Luda, poni sa qai garunu valaoria sira karu tinoni, ko qai tepa vivitigia si Pita, <<Muke veinigei, mu sisiqarai lame tamigei pa Jopa!>> qarigunia.

³⁹ Poni sa taloa si Pita ko sa tutiria ira karu. Totonai sa kamu isa poni sa qai toni saenia pa lose pa nulu. Qai turu vavailivutainia ira doru nanaboko si Pita, ko qai kole lukana, beto qai vabatinia isa sira na pokogojodoruru beto kaki goto poko mule sa pitiria i Dokasi totonai sa korapa suvere tavitiriaona.

⁴⁰ Ego sa iju votuniria pa lose i Pita sira doru beto sa toqo sori tutungu ko sa vavara, beto sa balinga mule pa kokobu tinina na rereko ko pira sau, <<Tabita, mu tatakole!>> saunia. Poni sa vadoravaria sa na matana, ko totonai sa batia si Pita poni sa tatakole sisa.

⁴¹ Sa alaka laonia na limana si Pita, ko sa bako vaturua. Beto sa sa kukuria sira na tinoni tana Tamasa beto ira na boko nanaboko ko sa loa lao vaniria na tei toa mulena tu sisa.

⁴² Ego ko na nongorona isa sa rerege doru eqa pa gugusu pa Jopa ko ira soku tinoni sa qai vasosotoa na Bangara.

⁴³ Beto sa suvereona mai tu kubo rane pa Jopa si Pita tana kai tinoni sa roroitinia na kopo manugu, na isongona i Saimone.

10

I Pita beto i Koniliasi

¹ Ego na suverena tugu pa Sizaria sa kai tinoni na isongona i Koniliasi, na mamata tinoni mamata gogoto, ko na minete tinoni vaipera isa sa qai giganania na Minete Itali.

² Kai tinoni nabuna pa vatarasaena na Tamasa beto ko isa beto ko ira na ona tatamana sa qai pangagania tugu sa na Tamasa. Sa toania tugu isa sa na totokaniria ira na tinoni Jiu vavaivasevidi beto doru totoo sa vavara lao tana Tamasa sisa.

³ Pana kai rane padana kue koloko jola korapa rane, sa sa batia isa pa dodogoro sa kai mateana tana Tamasa sa lame tana ko pira sau, <<Koniliasi! >> saunia.

⁴ Poni sa dogoro vatogasa laoa i Koniliasi sisa, beto pa ona matagutu sa pira sau, <<Ai vei, Bangara?>> sau.

Poni sa oe lao tana sa na mateana, <<Ira na vavara tamu beto na mua roiti vaitokai tadiria na tinoni vavaivasevidi sa qai vei na memeru qai vaqerai na Tamasa.

⁵ Ko kopira mu garunu laoniria pa Jopa sira kaki tinoni, ko mai toni valamea sa kai tinoni na isongona i Saimone Pita.

⁶ Sa korapa suvereona pa ruma ti Saimone, kai tinoni roroiti kopo manugu, sisa. Ko na ruma tana sa sa tata pa nole,>> sau sa na mateana.

⁷ Ego ko tonai sa taloa riu sa na mateana sa kole parangia, poni sa sa kuku tekuria i Koniliasi sira karu ona nabulu beto kai solodia sa sosomana verania na garunu tana. Ko na solodia isa ba na nabuna tugu vei pa ona rarange.

⁸ Ko pa liguna sa poja vakabere vaniria sira doru vei sa pojanian na mateana, poni sa sa garunu valaoria pa Jopa.

⁹ Ego ko sa jola kai bongi ko na ranena qai korapa rerege lao sira pira ko totonai qai tata kamu pa gusu Jopa, poni sa sae pa batuna na ruma pa manogarua koloko si Pita ko sa vavara.

¹⁰ Sa vaia na burana si Pita ko sa kole nyorogua teteku. Ko totonai qai korapa vatanania ira sa na tetekuna, sa sa batia isa sa kai dodogoro.

¹¹ Sa batia isa sa na oka sa tarevanga beto kai sava sa vevei kai poko rerevatana lavata sa sa titi gore lagerenia ka made uquna ko sa lagere toga pa peso.

¹² Ko pa korapana na udude isa qai kole sira doru manugu mamade nenedi, ira na manugu qai gavere na gotolo, beto ira qai tatava.

¹³ Beto sa lame sa kai ovoevele tana, <<Pita, mu turu! Kubolo ko mu teteku!>> sau.

¹⁴ Poni sa oe lao si Pita, <<Tapata jola, Bangara! Ura qa oqoro isongo tekuria ara sira na sakasa qai paji beto qaike lioso vei aipira,>> sau.

¹⁵ Poni sa paranga mule na vinarua totoaso sa na ovoevele, <<Ira na sakasava sa tei valiosoria tu na Tamasa, sa ao muke vapajiria,>> sau.

¹⁶ Ego ko kue totošo sa sa vei inara beto sa sa tateku vamule sae pa noka sa na poko rerevatana isa.

¹⁷ Ego ko totonai sa korapa nyunyalania i Pita sa na ginuana na dodogoro sa batia, poni sa ira na tinoni sa garunuria i Koniliasi sa qai tei nanasa votunia tu ko qai tei batia tu sa na ruma ketakoi sa suveria i Pita, ko qai tei korapa tu turudia pa moena na bara pa ruma isa.

¹⁸ Qai kuku ko qai korapa nanasania sa ketakoi tugu beka sa suvere si Saimone isa kai isongona si Pita qarigu.

¹⁹ Ko totonai sa korapa rove vailivutainia i Pita sa na dodogoro api, poni sa paranga tana sa na Gagala, <<Doro, ira kue tinoni sa qai korapa nyaqogo ao.

²⁰ Mu sisiqarai gore gosororia ko muna tutiria sira. Munake ruarabeke, ura ara tugu qa garunu valameria sinara,>> sau.

²¹ Ego ko sa gore kamuria i Pita sira, ko sa parangaria, <<Api sara qu korapa nyaqosiu. Ko na sa sa na kutana na lame tamugou?>> sauniria.

²² Poni qai oe lao sira, <<I Koniliasi, na tinoni mamata gogoto, sa garunugei sagei. Kai tinoni tuvisina ko sa pangagania na Tamasa sisa, beto ko qai doro valavatia tugu ira doru tinoni Jiu sisa. Kai mateana tabuna sa ule vamoenia sisa ko isa sa sorugo sao ko muna lao pa nona ruma, ko isa mina nongororia sira vei muna lao pojaria ao sau,>> qarigu.

²³ Ego beto sa kuku vatomeria i Pita sira, ko qai ipumeka tu tana.

Ego sa jola kai bongi ko sa rane poni sa sa taloa ko sa tutiria ira si Pita. Ko kaki ira na tinoni tana Bangara pa Jopa sa qai somana tutia tugu i Pita.

²⁴ Ego sa jola kai bongi ko na ranena poni sa qai lao kamu pa Sizaria. I Koniliasi sa tei soru vakamura tu sira na turana beto ira na ona baere, ko sa korapa veraniria sira mai lame.

²⁵ Ko isa tugu mi tome lao pa leo ruma sau si Pita, poni sa sa lao si Koniliasi ko sa gogosoria beto sa togo sori ko sa valavatia sisa.

²⁶ Ba sa aru vaturua i Pita sisa, beto pira saunia, <<Mu turu, ara ba kai tinoni gu,>> saunia.

²⁷ Qai kole vaipaparanga sira karu, beto sa mi tome lao sau si Pita poni sa sa batiria ira na kubo tinoni sa qai tei vaikamu vera tu.

²⁸ Sa paranga lao tadira si Pita, <<Agou qu gig-ilaimiu sa sa tabunana pa tinarae tamigei na Jiu sa vei kai tinoni Jiu mina suvere tavitiria babi somana baereria ira na tinoni karovodi. Ba ara sa na Tamasa sa tei vabatinisiu tu ko manake giganania sa paji babi sake lioso sa kai goto tinoni.

²⁹ Ko sa vei sa totonai sa lame na nyaqo poni sa qake daiqua, goto qa lame gu. Ko kopira sa qa nyorogua gigilai ara sisa vei beto qu nyaqonisiu agou,>> sau si Pita.

³⁰ Poni sa paranga si Koniliasi, <<Pa nue ko na totooso vei tugu kopira, sa qa kole vavara pa qua ruma na kue koloko jola korapa rane sara, poni sa votu turu pa moequ ara sa kai tinoni sa poko kikilanga.

³¹ Ko pira sau sisa, <Koniliasi, sa tei tanongoro tu tana Tamasa sa na mua vavara, beto ko ira na mua

roiti vaitokai lao tadira na tinoni vavaivasevidi sa qai vei na memeru sa vaqerai na Tamasa.

³² Ko mu garunu laoniria pa Jopa sira kaki ko mai kuku valamea si Saimone, kai isongona si Pita. Na tinoni isa sa sa korapa suvere pa ruma ti Saimone na tinoni sa roroiti kopo manugu, ko na ona ruma sa sa tata gu pa nole,> sau.

³³ Ko sa vei gu sa qa garunu tinoni ko qai riu nyaqogo sao, ko sa jongana jola sa qu lame kamugei. Ko kopira sa agei doru sa qe vaikamu beto pa moena na Tamasa ko mene nongororia sira doru sakasava vei sa garununigo na Bangara ao ko muna pojaria,>> sau si Koniliasi.

Na paranga ti Pita

³⁴ Ego poni sa paranga si Pita, <<Kopira qa vakabere vatalea ara sa sa sosoto tugu sa na Tamasa sake totoka kalenia kai tinoni gu.

³⁵ Goto pa doru pupuku tinoni sa na tinoni sa pangagania sa na Tamasa beto sa roitinia sisa sa tuvisi, poni sa isa sa na tinoni sa vaqerai na Tamasa sisa.

³⁶ Qu tei gigilaimiu tu agou sa na nongoro sa garunu laonia na Tamasa tadira na tinoni Izireli, na nongoro jongana na veveina na bule ti Jisu Karisito, isa na Bangara tadira doru tinoni.

³⁷ Ko qu tei gigilaimiu tugu agou sisa vei sa pidoko doru eqa pa pikata gugusu Jiudia, sa podalai tugu pa Qalili pa liguna sa tarae vevelania na paputaiso i Jone.

³⁸ Ko qu gigilaimiu tugu agou si Jisu pa Nazareti, isa na tinoni sa udukia na Tamasa ko sa vapugele-nia na Gagala Tabuna beto na neqi. Ko sa lekogo

lao lameria isa sa doru eqa ko sa roitiniria sa na roiti jongadi beto sa salanaria sira doru sa nganguluria na tomate ikerena, ura na Tamasa sa kole somana tana.

³⁹ Ko agei sa na tinoni qe batiria ko qe vavakatoniria sira doru sakasava sa roitiniria isa pa Jerusalema beto kaki gugusu mule pa Jiudia. Isa tugu sa qai vatitia pa korosi ko qai vamatea,

⁴⁰ ba isa tugu sa sa vaturu mulea na Tamasa na rane vinaue, beto sa vabati votunigei na Tamasa sisa.

⁴¹ Nake tadira doru tinoni sa sa votu isa, ba tadira gu na tinoni sa tei vileria tu perangana ko mai vavakatonisa sisa. Ko tamigei gu sa sa votu isa, agei qe teteku na buku tavitia sisa pa liguna sa turu mule pa mate.

⁴² Beto sa sa garunugei isa sagei ko mene tarae vevelania beto mene poja vaneneqinia sa isa tugu sa sa vilea na Tamasa ko mina pituria sira na tinoni toadi beto na matedi sau.

⁴³ Ko na veveina tugu isa sa ira doru tinoni kokorotai sa qai vavakatonisa, ko ira doru mai vasosotoa isa sa mai taleoso sira na dia sela pa isongona isa qarigu,>> sau si Pita.

Ira na Tinoni Karovodi qai tekua na Gagala Tabuna

⁴⁴ Ego ko totonai sa korapa pojaria i Pita sira na sakasava pira, sa sa goreria na Gagala Tabuna sira doru qai korapa nonogoro pa paranga tana.

⁴⁵ Ko qai gabara jola sira na tinoni Jiu qai vasosotoa na Bangara beto ko qai koko tuti lamea i Pita pa Jopa, ura qai batia sa tadira na tinoni karovodi

ba sa vagorea tugu na Tamasa sa nona vaivana, na Gagala Tabuna.

⁴⁶ Ura qai nongororia sa ira na tinoni karovodi sa qai okoto paranganiria na gogoto parangadi beto qai kole vatarasae valavatia sa na Tamasa.

Poni sa paranga si Pita,

⁴⁷ <<I sei mina boka suqutuniria na kolo ko maike boka paputaiso sira pira? Ura ira pira sa qai tekua na Gagala Tabuna vei puputa tugu sa taroiti tadagita,>> sau.

⁴⁸ Beto sa pojaniria i Pita sira ko qai tapaputaiso pa nisongona i Jisu Karisito. Pa liguna sa vei inara, sa qai tepai ira si Pita ko mi suvere mai tadira kaki rane qarigunia.

11

I Pita sa vavakato tadira na ekelesia pa Jerusalema

¹ Ego ko qai nongoronia ira na tinoni tagarunudi beto ira na tinoni pa Jiudia qai vasosotoa na Bangara sa na veveina ira na tinoni karovodi qai teku vakatapia sa na paranga tana Tamasa.

² Ko totonai sa mule sae pa Jerusalema si Pita, poni sa qai talea ira qai vaporeveveinaia na pobe sisa.

³ Pira qarigunia sisa, <<Ao sa qu lao suvere tadira qaike tapobe beto ko qu teteku tavitiria ira sao,>> qarigunia.

⁴ Poni sa podalai paranga si Pita ko sa kilipuputu vaniria sira na sakasava vei qai taroiti. Pira sauniria,

⁵ <<Totonai qa korapa vavara pa gugusu pa Jopa sara, poni sa qa dogoria sa kai dodogoro. Qa batia

ara pa dodogoro sa kai sava lavata sa vevei kai poko rerevatana lavata sa sa titi gore lagerenia ka made uquna, sa koko lagere vei pa noka ko sa lagere toga pa kekerequ ara.

⁶ Qa dogoro viviloto vatalea poni qa batiria pa leona sira na manugu mamade nenedi pa peso, na manugu qai gavere beto qai gotolo, beto ira na manugu qai tatava pa gagale eqa.

⁷ Beto qa nongoria ara sa kai ovovele pira sauni-siu, <Pita, mu turu! Kubolo ko mu teteku!> sauni-siu.

⁸ Ba qa paranga sara, <Tapata jola, Bangara! Ura oqoro isongo pore kai sakasava sa paji babi sake liošo vevei pira sa sa tei kura mai tu pa mangaqu sara,> qau.

⁹ Poni sa na vinarua totošo sa paranga lagere vei pa noka sa na ovovele, <Ira na sakasava sa tei valiosoria tu na Tamasa, sa ao muke vapajiria,> sau.

¹⁰ Ko kue totošo sa sa roiti vei inara beto sa sa tateku vaiolo mule sae pa noka sa doru sakasava.

¹¹ Ko pa totošo tugu isa sa ira kue tinoni sa qai tei turudia tu pa moena na atakamana ruma qa korapa suveria ara; ira sa qai tagarunu koko pa Sizaria ko qai lame nyaqosiu ara.

¹² Beto sa pojanisiu na Gagala Tabuna sara ko munake ruarabeke goto mu gore gu ko mu tutiria saunisiu. Ko ira ka vonomo tavitiqu qai vasosotoa na Bangara aipira sa qai somana tutisiu tugu vei ara, ko qe laō kamu ko qe tome sa pa ruma ti Koniliasi.

¹³ Ko sa ule vanigei isa sa vei sa batia isa kai mateana perangana qi turu pa nona ruma beto pira qiunia, <Mu garunu laoniria pa Jopa sira kaki

ko mai kuku valamea si Saimone, kai isongona si Pita.

¹⁴ Ko isa mina vavakato vanigo sa na nongoro vei beto muna taalo sao beto doruna na mua tatamana,> qiunia.

¹⁵ Ko totonai qa korapa podalai paranga ara, poni sa gore gu tadira sa na Gagala Tabuna, vei puputa tugu totonai sa gore tadagita pa popodalaina.

¹⁶ Qa roroqu kamua ara sa na paranga tana Bangara, isa pira sau, <I Jone sa sa vaipaputaisonia na kolo, goto agou sa muna tapaputaisonia na Gagala Tabuna,> sau.

¹⁷ Ko vei kai muqisi vaivana tugu isa sa vanigita gita totonai taqe vasosotoa na Bangara i Jisu Karisito sa sa vaniria tugu sira, poni sa i sei sara ko ba kole susulai sa na Tamasa?>> sau si Pita.

¹⁸ Ego ko totonai qai nongororia sira na sakasava pira, poni sa qaike vagala sira goto qai vatarasaea gu sa na Tamasa, pira qarigu, <<Koi, sosoto tugu! Ira na tinoni karovodi ba na Tamasa sa vaniria tugu na lolomo ko mai gabala ko mai tekua sa na toa,>> qarigu.

Na ekelesia pa Anitioki

¹⁹ Ego ko ira na tinoni qai okoto taqaqata pa ngangangulu sa poraka votu totonai sa tavamate i Sitivini sa qai okoto tapipiara ko kaki qai kamu tu pa Poinikia, pa Saeparasi, beto ko pa Anitioki. Ko qai vavakatonnia lekogo ira sa na nongoro, ba qaike vavakato sa tadira na goto tinoni, goto tadira na tinoni Jiu gu.

²⁰ Ba koledia sira kaki tinoni pa Saeparasi beto pa Saerini qai vasosoto, ko ira sa qai lao pa Anitioki ko qai vavakatonina beto qai taraenia tugu vei tadira na tinoni karovodi sa na nongoro jongana na veveina i Jisu na Bangara.

²¹ Ko na neqi tana Bangara sa sa somana tadira, ko na motadi sira qai vasosoto ko qai gabala tutia na Bangara.

²² Ego ko na nongorodi ira pira sa sa kamu tu pa ekelesia pa Jerusalema, ko qai garunia ira si Banabasi ko sa gore pa Anitioki.

²³ Ko totonai sa gore kamu pa Anitioki si Banabasi, sa sa batia sa na roiti vairoqu tana Tamasa tadira na tinoni, ko sa qera jola sisa ko sa sovutu vaneqiria sira doru ko maike munyala goto mai togasa vanabu tana Bangara sauniria.

²⁴ Ura kai tinoni jongana tugu beto sa tavapugelenia na Gagala Tabuna beto na rarange si Banabasi. Ko na motadi sira na tinoni qai tavagabala lao tana Bangara.

²⁵ Ego beto sa sa jola lao tu pa Tasosi si Banabasi ko sa riu nyaqoa si Saula.

²⁶ Ko totonai sa batia si Saula, poni sa sa toni laonia pa Anitioki. Ko kai aoro doruna sa qai suvere tavitiria sira na ekelesia ketakoi beto qai vaivagigalai tadira na minete tinoni ketakoi. Ko pa Anitioki tugu sa ira na tinoni qai tutia i Jisu sa qai tagigala momoe na tinoni Kirisitiani.

²⁷ Ego ko pa totoaso tugu ira sa qai taloa pa Jerusalema sira kaki tinoni kokorotai ko qai gore pa Anitioki.

²⁸ Ko kame ira, na isongona i Aqabasi, sa sa turu ko sa poja vakakaberia isa pa neqi tana Gagala

sa na veveina na songe lavata mina raja pa kasia gusu doruna sau. (Ko na songe isa sa sa raja pa to-toso sa korapa kuta bangara pa Romu i Kolodiasi.)

²⁹ Ko qai vaivaegonia ira na tinoni tana Bangara pa Anitioki sa kai roroqu, ko isa vei qai bokai sa mai okoto vakole kalea sira na tinoni ko mai vasae vaniria ko mai tokaniria sira na tinoni tana Bangara qai suvere pa Jiudia qarigu.

³⁰ Ko qai vagore votua tugu sa na dia roroqu, ko qai vapogosoniria ira Saula i Banabasi sa na dia vaivana ko qai sae vaniria sira ka visa iviva pa Jerusalema.

12

Kaki ngangangulu mule qai gosororia ira na tinoni tana Bangara

¹ Ego ko pa to-toso tugu isa sa sa aru tamanaria na bangara i Herodi ko sa aru nganganguluria sira kaki pa ekelesia.

² Ko sa kujuku vamateni benete si Jekopi na tasina i Jone.

³ Beto tonai sa batia sa ira na tinoni Jiu qai qera sa totonai sa roiti vei inara isa, poni sa sa lao mutugu aru tamania si Pita. (Ko api sa taroiti totonai na vavolo Bereti Nake Kovuruna.)

⁴ Sa aru tamania i Herodi si Pita, ko sa lao vatomea pa ruma vaipiu, beto ira ka made puku solodia, okoto ka mamade tinoni pa kai pukuna, sa qai kole kopunia isa. Sa tei vakoleni roroqu tu i Herodi sa kode pa liguna na vavolo Alokata sa mina toni votu laonia ko mina tatuti pa moedi ira na tinoni si Pita sau.

⁵ Ko i Pita sa sa takopu pa ruma vaipiu, ba ira na tinoni pa ekelesia sa qaike mako gore na kole vavara laonia tana Tamasa si Pita pa totoiso isa.

I Pita sa tatoni votu pa ruma vaipiu

⁶ Ego ko na bongina beto totonai mina rane sa i Herodi kode mina toni votu pitua si Pita sau, sa i Pita qai piunia karu seni ko qai vaputai pa vaikorapaidi ira karu solodia sisa, beto ira kaki solodia sa qai kole kopu pa atakamanana na ruma vaipiu.

⁷ Beto sa votu vasiboro sa kai mateana tana Bangara ko sa tolanga beto sa doru leona na ruma vaipiu. Beto sa turu pa kekerena i Pita sa na mateana ko sa jou vadoravia, beto pira saunia, <<Mu sisiqarai tatakole!>> saunia. Poni qai vukele taruvatadia pa limana isa sira na seni.

⁸ Ego beto sa paranga tana sa na mateana, <<Mu dokonigo na mua beleti, beto mu vasaea na mua sadolo,>> sau. Poni sa roiti vei tugu si Pita. Beto sa paranga mule tana sa na mateana, <<Mu udenigo na mua koti, beto mu tutisiu,>> saunia.

⁹ Ko sa tuti votu si Pita, ba sake gigila vatavagi-galia isa sa vei na sakasava sosotona sisa sa roitina na mateana tana. Sa roroqua i Pita sa palu kai dodogoro sa sa puta engai isa sau.

¹⁰ Qai rerege alokata jolania ira karu sa na puku tinoni kopu momoe, beto sa qai lao mule jolania sa na vinarua, beto sa qai lao kamua sa na atakamana aeana beto ko sa votu lao pa gugusu lavata. Sa tarevanga vaniria mekana sa na pateina na atakamana isa, ko qai votu lao tonia ira karu sa kai soana. Ketakoi sa sa taloa vasiboro ti Pita sa na mateana ko sa riuona.

¹¹ Ko pa totošo tu isa sa sa tavagigala na roquna si Pita, ko pira sau, <<Koi, kopira tu qa gigilai ara sa sa sosoto tugu sa na Bangara sa garunia na ona mateana ko sa alosiu pa neqi ti Herodi, beto ko pa doru ginugua qai korapa nyoroguania ira na tinoni Jiu ko mai taroiti qarigu,>> sau.

¹² Totonai sa gigila vatalea isa sa vei inara, poni sa sa lao pa ruma tai Mere na tinana i Jone sau, isa kai isongona i Maka, poni sa ketakoi qai korapa suvere vaikamu ko qai korapa vavara sira na kubo tinoni.

¹³ Sa kole kikia pa atakamana si Pita, poni sa sa lao ko mi revangia na atakamana sau sa kai nabulu rereko, na isongona i Roda.

¹⁴ Ba totonai sa nongoro gigilai isa sa na ovovelena i Pita, poni sa sa qera vivitigi sisa ko sake revangia sa na atakamana, goto sa abutu mule tome tu ko sa lao ule vaniria sa i Pita sa korapa turuona pa peguru sauniria.

¹⁵ Ba pira qai paranga veinia ira sisa, <<Koi, ao qu rura, ago!>> qarigunia. Ba sa gigirigana tugu sa sa sotona tugu sau sa na nabulu rereko. Poni sa qai paranga sira, <<Ego, ko mina vei sa na onguna gu sina,>> qarigu.

¹⁶ Ba sake koroto na kole kikia si Pita, ko qai lao revangia na atakamana qarigu poni sa qai batia sisa tugu, ko qai gabara vivitigi.

¹⁷ Ba sa vamomoko laoniria na limana i Pita sira ko qai noso, beto sa ule vakabere vaniria sisa vei na Bangara sa toni votunia pa ruma vaipiu. Beto sa pira sauniria, <<Muna pojania i Jekopi beto ira qai vasosotoa na Bangara sira na sakasava pira,>>

sauniria, beto sa sa votu ko sa taloa lao pa kai goto ia tu si Pita.

¹⁸ Ego ko totonai sa rane sa neqa, poni sa qai rura takulanga betodia sira na tinoni kopu pa ruma vaipiu, ko pira qai vavaiparanga vei, <<Qokolo, ko na sa sa vakamunia si Pita!>> qarigu.

¹⁹ Sa vaigarununia i Herodi sa na nyaqona i Pita ba qaike boka batia, poni sa nanasa vivilotoria sira na tinoni kopu beto sa vaigarunu ko qai vamate paleria. Beto sa sa taloa pa Jiudia si Herodi, ko sa gore suvereona pa Sizaria.

Na mate ti Herodi

²⁰ Ego sa tagigiri vivitiginiria i Herodi sira na tinoni pa Turosi beto ko pa Sidoni. Poni qai mekarai kame pa roroqu sira pa karu gugusu pira ko qai lao sa ti Herodi. Pa liguna qai baere vatatai si Balasitasi, na kuta nabulu poreveveina pa ruma bangara ti Herodi, ko mi tokaniria qarigunia, sa beto qai mekarai lao tepai ira sa na bule ti Herodi, ura na tetekuna tadira sa qai koko lame vei gu pa gugusu sa bangaraniria i Herodi.

²¹ Ko tonai sa kamua sa na rane sa tanguti ko mai vaikamu, sa sa vasaeria i Herodi sira na nona poko bangara, beto sa lao togo pa totoqona bangara ko sa kole paranga lao sa tadira na tinoni.

²² Ba qai kukuku sira na tinoni, pira qarigu, <<Koi, na ovovelena na Tamasa sosoto sapi, nake tinoni!>> qarigu.

²³ Ko pa liguna gu isa sa sa lao tu kai mateana tana Bangara ko sa vamate pale si Herodi, ura sake valavatia isa sa na Tamasa. Ko sa gania na uloso sa na tinina ko sa mateona sisa.

²⁴ Ego ko na paranga tana Tamasa sa sa lekogo beto ko sa soku sira na tinoni qai gabala tutia na Bangara.

²⁵ Ira Banabasi beto i Saula sa totonai qai vaokotia sa na roiti ninabulu qai rerege kamunia pa Jerusalema, poni sa qai taloa riu. Ko qai tonia tugu vei si Jone, isa kai isongona i Maka.

13

Ira Banabasi i Saula qai tavile beto qai tagarunu

¹ Ego pa ekelesia pa Anitioki sa koledia sira kaki tinoni kokorotai beto na tinoni vaivagigalai. Kaki ira sira Banabasi, i Simione isa qai kukukunia na Tinoni Kuduru, i Lukasi na tinoni Saerini, i Manaeni isa na tapausuna pa ruma tai Herodi na bangara, beto i Saula.

² Totonai qai kole nabulunia ira sa na bangara beto qai tatabu gagani, poni sa pira sau sa na Gagala Tabuna, <<Ego mu vile kale vanisiu sira Banabasi beto i Saula, ko mai roitinia sa na roiti qa udukuniria ara ko mai roitinia,>> sau sisa.

³ Ko pa liguna qai tatabu gagani beto na kole vavara, sa qai vaoponiria na limadi sira karu, beto sa qai soni garunu variuria.

Ira Banabasi i Saula qai kamu pa nusa Saeparasi

⁴ Ego ko totonai sa garunuria na Gagala Tabuna sira Banabasi i Saula, poni sa qai gore pa Se-leukeia, ko koko ketakoi sa qai toka karovo lao pa nusa Saeparasi.

⁵ Ko totonai qai lao paro pa gugusu Salamisi, poni sa qai taraenia pa ruma vavaikamuna tadira

na tinoni Jiu ketakoi sa na paranga tana Tamasa. Qai totoniadia tugu ira karu si Jone Maka, isa kai dia tinoni vaitokai.

⁶ Ko qai karovia ira sa na nusa Saeparasi tinganai qai lao kamu pa kai gugusu, na isongona pa Paposi. Ketakoi qai gosoria sa kai tinoni Jiu poreona potana vaivagabara beto na tinoni kokorotai sesekena, na isongona i Bajisu,

⁷ beto ko sa susuvere tavitia isa sa na qavuna i Seraqiasi Paula, na tinoni tomena pa rorove. Ko sa kukuria na qavuna sira Banabasi i Saula, ura sa nyorogua nongoria isa sa na paranga tana Tamasa.

⁸ Ba sa raja kokolosoria i Bajisu na tinoni poreona potana vaivagabara api sira karu (Na pelukuna pa paranga Qiriki na isongona isa si Elimasi), ko mi vagabala vapelea sa na qavuna ko mike vasosotoa sa na nongoro tadira karu sau.

⁹ Ba i Saula (isa na isongona i Paula) sa tapugelenia na Gagala Tabuna, sa sa do tari vatotogasia sisa,

¹⁰ beto pira saunia, <<Sa pugeligo doru nyonyorava beto na sesekedi ikikeredi sao, na tuna na tomate ikerena! Qu kanaria doru tuvisi beto doru totošo mu vakeqoria na soana tuvisidi tana Bangara qugu sao!

¹¹ Ba kopira na neqi tana Bangara mi raja pa tamu ko munake isongo bati podekia na tapo pa iapeki totošo kakasana sao,>> sau si Paula. Ko pa totošo tugu isa sa gera rodomo gu sa na matana isa, ko sa kole qaço lao lameria sira na tinoni ko mai arua na limana ko mai tonia sau.

¹² Totonai sa batia na qavuna sa vei inara, poni

sa sa vasosoto sisa, ura sa gabara vivitiginia isa sa na vaivagigalaina na Bangara.

Ira Paula i Banabasi qai lao pa Anitioki pa Pisidia

¹³ Ego beto sa toka pa Paposi si Paula beto ko ira qai tutia isa, ko qai lao paro pa Peqa, kai gugusu pa Pamipilia. Ko ketakoi sa loaria si Jone Maka, ko sa gabala muleona pa Jerusalema.

¹⁴ Ego ko qai taloa pa Peqa sa qai jola lao kamu sa pa Anitioki pa pikata gugusu pa Pisidia, ko pa rane Minere sa qai lao somana tome toqo pa ruma vavaikamuna.

¹⁵ Ko pa liguna sa tatiro votu sa na Vavanau ti Mosese beto na kukuti tadira na tinoni kokorotai, poni sa pira qarigu laoniria ira na tinoni mamata pa ruma vavaikamuna sira, <<Ka visa tavitimei, vei mina koleona kai miu paranga vaivanegi lao tadira na tinoni sagou, poni sa boka paranga,>> qariguniria.

¹⁶ Poni sa gasa turu si Paula ko sa vamomokoniria na limana, beto sa pira sauniria, <<Agou ka visa tinoni Izireli beto agou na tinoni karovomiu qu pangagania na Tamasa, mu vainongoro lame!

¹⁷ Na Tamasa tadira na tinoni Izireli api sa sa vileria sira na tamada pa moa ko sa roitiniria kai bubutu tinoni lavata isa sira totonai qai suvere vei na tinoni gotodi pa Ijipi, beto sa sa toni votuniria isa pa ona negi lavatana.

¹⁸ Ko ai tu qai sela vei sira, ba ka maden-gavuluputa aoro sa sa kole kopuniria isa pa qega sira.

¹⁹ Pa liguna sa piararia isa sira ka vitu puku tinoni pa Kenani, poni sa sa vaniria ira na ona tinoni ko qai isongia sa na peso tadira na goto bubutu isa.

²⁰ Ko ira doru ginugua pira sa qai taroiti pa korapana ka made gogoto limangavuluputa aoro.

Pa liguna ira sa sa vaniria isa sira na tinoni mamata ko tinganai sa kamu lame ti Samuela na tinoni kokorotai.

²¹ Beto sa qai tepai ira sa kai bangara, ko sa vaniria na Tamasa si Saula, na tuna i Kisi pa bubutu ti Benijimani. Ko ka madengavuluputa aoro sa kole bangara sisa,

²² beto pa liguna isa sa vaturu vaniria si Devita ko sa bangara. Ko tana sa pira sa paranga vei sa na Tamasa, <Qa tei dogoro gigilai tu ara si Devita, na tuna i Jese, isa na tinoni sa tutia na buloqu ara, ko isa kode mina roitiniria sira vei qa nyoroguaniria ara,> sau.

²³ Ko pa tutina i Devita sa valamea na Tamasa tadira na tinoni Izireli, isa vei sa tei tavataringunguti vakole tu, sa na inaalo i Jisu.

²⁴ Totonai sa oqoro lame isa sa i Jone sa tei taraenia mai tu tadira doru tinoni Izireli sa na veveina mai gabala loa paleria na dia sela ko mai tapaputaiso sira na tinoni.

²⁵ Totonai mi vaokotia nona roiti ninabulu sau si Jone, poni sa pira sa paranga vei sisa, <I sei qu rove veinisiu ara sagou? Nake ara sisa qu korapa verania agou mina lame! Goto sa korapa tu tuti ligu lamesiu ara sisa ara nake padaqu ko mana ruvata vagorea na sadolo pa nenena,> sau si Jone.

²⁶ Ka visa tavitiqu, agou na tutina i Ebarahami beto agou na tinoni karovomiu qu pangagania na

Tamasa pa vaikorapaimiu aipira! Na nongorona na inaalo api sa sa tagarunu lame tadagita.

²⁷ Ura ira na tinoni qai suvere pa Jerusalema beto ko ira na dia tinoni mamata sa qaike boka dogoro gigilaia ira sisa, ko tonai qai pitu vamatea ira sisa poni sa qai vagore votua gu ira sira na kokorotai tadira na tinoni kokorotai qai tatiro doru rane Minere.

²⁸ Kepotu sa kai ginugua sa sela bai batia tana, ba qai tepa vasosogo tai Paelati ko mi vamate palea qarigu.

²⁹ Ko totonai qai vagore votu betoria ira sira doru kokorotai qai takuti na veveina isa, poni sa qai teku vagorea pa korosi sa na kokobu tinina ko qai lao vakolea pa bevi.

³⁰ Ba na Tamasa sa vaturu mulea pa mate sisa.

³¹ Beto sa tababata soku rane tadira qai koko tututia pa Qalili ko qai sae pa Jerusalema sisa. Ko kopira ira tugu sa qai vavakatonia na veveina isa tadira na tinoni.

³² Ko agei pira sa qe vavakatonia tamugou sa na nongoro jongana api, isa sa tei taringunguti vakolenia tu na Tamasa tadira na tamada pa moa.

³³ Ko na taringunguti api sa sa tei vagore votua tu na Tamasa tadagita totonai sa vaturu mulea si Jisu. Ko sa tavagore votu sisa vei sa takuti pa vinarua Kera Vinatarasae, pira sau,

<Ao sa na Tuqu ara sao,

pa ngeni api sa qa ule votunia na Tamamu ara sao,> sau.

³⁴ Ko na veveina sa vaturu mulea pa mate ko minake boka nyabo sa na tinina sisa, sa pira sau

sa na Tamasa,
<Mana vanigou ara sa na mana liosodi beto na
sosotodi

qa taringungutinia i Devita,> sau.

³⁵ Pana kai goto ia mule sa pira sau sisa,

<Munake vamalumia ko mina nyabo sa na tinina
na mua Liosona,> sau.

³⁶ I Devita sa totonai sa vaokotia isa sa na ona
ninabuluna na nyorogua tana Tamasa pa ona to-
toso, sa sa mate ko sa tagolomo tavitiria ira na
tamada pa moa, ko sa nyabo tugu na tinina sisa.

³⁷ Ba isa sa vaturu mulea na Tamasa sa sake
isongo nyabo na tinina.

³⁸ Ko kopira mu gigilai agou, ka visa tavitime,
sa pa korapana gu na tinoni api sa sa tatarae
tamugou sa na taleosona na sela.

³⁹ Beto ko pa doru tinajutu quke boka taru-
vatania agou pa Vavanau ti Mosese, sa ira mai
vasosotoa isa sa mai taruvata.

⁴⁰ Ko mu kopu mulenigou ko maike taroiti tamu-
gou sisa vei qai paranganiria ira na tinoni kokoro-
tai,

⁴¹ <Dotu, agou na tinoni vavaledemiu ko!

Mu gabara ko mu mate manyaomiu tu!

Ura kai roiti sa mana roitinia ara pa miu toto,

na roiti vei bi pojanigou tu kai tinoni

ba buke isongo vasosotoa tugu!> qarigu,>>

sau si Paula.

⁴² Ego ko totonai qai korapa taloa riu sira Paula
i Banabasi, sa qai tepa liguria ira na tinoni ketakoi
sira karu ko mai mule mutugu vavakatonian tadira
na rane Minere liligu sira na sakasava pira qarigu.

⁴³ Totonai qai taloa pa ruma vavaikamuna sira na tinoni, poni sa na sokudi sira na tinoni qai tutiria ira karu, na sokudi sira na tinoni Jiu beto ko ira na tinoni karovodi qai tutia na vinatarasae tadira Jiu tugu vei. Ko ira Paula i Banabasi qai kole sori vamaururia sira ko maike taloa pa vairoqu alona tana Tamasa qariguniria.

⁴⁴ Ko totonai sa kamua mule sa na rane Minere, poni sa tata na gugusu doruna sa qai vaikamu ko mai nongoria na paranga tana Bangara qarigu.

⁴⁵ Ba totonai qai batia ira na tinoni Jiu sa na puku minete tinoni lavata qai vaikamu, sa sa pugeleria na kokono sira ko qai geso vivikereria sira na sakasava sa pojaria i Paula beto ko qai poja vivikeria tugu vei sisa.

⁴⁶ Ba qai varene tugu pa dia paranga sira Paula i Banabasi, ko pira qarigu, <<Na tuvisina sa tamu-gou tugu mina tavavakato momoe sa na paranga tana Tamasa. Ba qu kilu pale agou sisa, beto ko quke roroqu vagaro mulenigou ko muna tekua agou sa na toa jola, ko kopira agei sa mene gabala laomei ropi tadira na tinoni karovodi.

⁴⁷ Ura pira sa tei ule veinigei tu sa na Bangara, <Qa vilego ara sao ko na kabere tadira na tinoni karovodi, ko muna inaalo tadira doru kamua pa uquna na kasia gusu,> sau,>> qarigu.

⁴⁸ Ko totonai qai nongoria ira na tinoni karovodi sa vei inara, poni sa qai qera vivitigi sira, ko qai valavatia ira sa na paranga tana Bangara beto qai vasosoto sira qai tei tauduku tu ko mai isongia na toa jola.

⁴⁹ Ko sa tapiara lao doru eqa pa ia isa sa na paranga tana Bangara.

⁵⁰ Ba ira na tinoni Jiu qai sori vatagigiriria sira na rereko poreveveidi tadira na tinoni karovodi qai pangagania na Tamasa beto ko ira na tinoni mamata pa gugusu isa, ko qai qoqora nganguluria sira Paula i Banabasi beto ko qai iju vavotu riuria pa dia gugusu sira karu.

⁵¹ Poni qai tavusu vagore palea ira karu sira na reredeni peso qai ramata pa nenedi, beto sa qai rerege jola laodia pa Ikonioni.

⁵² Goto ira na tinoni tana Bangara sa sa pugele-ria na qepera beto na Gagala Tabuna.

14

Ira Paula i Banabasi qai kamu pa Ikonioni

¹ Ego totonai qai lao kamu pa Ikonioni poni sa qai lao mutugu tome pa ruma vavaikamuna tadira na tinoni Jiu sira Paula i Banabasi, ko qai vavakato vaneqi poni sa na motadi sira na tinoni Jiu na tinoni karovodi qai vasosoto.

² Ba ira na tinoni Jiu qai daidia vasosoto sa qai sori vatagigiriria beto qai vainuria sa na roqudi ira na tinoni karovodi, ko qai kanaria sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara.

³ Ko na sovaina sa qai kole suveredia mai tu pa Ikonioni sira karu, ko qai kole varenenia ira karu sa na taraena na veveina na Bangara. Ko na Bangara sa vabatiniria na sosotona sa nona nongoro vaialona, ko sa roiti votuniria pa limadi ira karu sira na vinagigila beto na roiti vaivagabaradi.

⁴ Qai pikatarua sira na tinoni pa gugusu isa, ko kaki sa qai kole vei tugu tadira na Jiu qaike vasosoto, goto ira kaki sa qai kole vei tugu tadira karu tinoni tagarunudi.

⁵ Ego ko sa kamua sa na totooso totonai qai vatoqoa na roqudi sira kaki tinoni karovodi na Jiu (beto ko tataviti ira na dia tinoni mamata), ko mai komiti vivikereria beto mai gonaniria na patu sira karu qarigu.

⁶ Ba totonai qai gigilai ira karu tinoni tagarunudi sa na roroqu tadira, sa qai uku laodia pa gugugusu pa Lukaonia, pa Lisitara, pa Debe, beto tinganai vailivutaidi na gugugusu ira.

⁷ Ko ketakoi qai vavakatonina mule ira karu sa na nongoro jongana.

Ira Paula i Banabasi pa Lisitara

⁸ Ego na suverena tugu pa Lisitara sa kai tinoni sa qao ko sa kole gu toqona. Na podo qaona tugu sisa ko sake isongo boka tugu na rerege.

⁹ Na tinoni isa sa sa kole nonongoro pa vavakato ti Paula. Sa doro vatotogasia i Paula sisa, ko sa dogoro gigilai sa koleona na ona rarange ko mina boka tasalana gu sisa,

¹⁰ poni sa kuku viva laoa i Paula sisa, pira saunia, <<Mu turu vatuvisiniria na nenemu!>> saunia. Poni sa gasa turu tugu sa na tinoni isa ko sa podalai gu rerege.

¹¹ Ego ko tonai qai batia ira na puku minete lavata sisa vei sa roitinia i Paula, poni sa qai okoto kuku irangia pa dia paranga Lukaonia, pira qarigu, <<Ira na tamasa sa qai tei peluku tinoni tu, ko qai gore lagere tadagita pira!>> qarigu.

¹² I Banabasi sa qai gigalania na tamasa Zeusi, goto i Paula sa qai gigalania na tamasa Hemesi, ura i Paula sa na kuta tinoni paparanga ira karu.

¹³ Na zelepade tana tamasa Zeusi sa nake souna pa gugusu isa, ko na iama pa zelepade isa sa pogoso lao bulumakau na teteri avoro pa atakamanana gugusu sisa, ko isa beto ira na minete tinoni sa mai vavakukuvu lao tadira karu tinoni tagarunudi qarigu.

¹⁴ Ego ko totonai qai nongoronia ira karu tinoni tagarunudi, ira Banabasi i Paula, sa na roiti qai korapa roitiniria, sa qai bako rikata paleria ira karu sira na dia poko, beto qai abutu sasuru lao pa vaikorapaidi ira na minete tinoni, ko qai vevela laoria sira,

¹⁵ pira qarigu, <<Ka visa tinoni! Ai sa vei ko qu korapa roitiniria na roiti pira? Agei karu ba na tinoni vei tugu agou! Ko qe lame vavakatonina tamugou agei karu sa na nongoro jongana, ko mu gabala loa paleria agou sira na sakasava kepore veveidi inara ko mu gabala lao tana Tamasa toana, isa sa roitinia na oka na peso na iveri beto ko doru sakasava qai okoto kole pa ia ira.

¹⁶ Pana sasae tinoni qai jola lao pori, sa sa valalumuria na Tamasa sira na tinoni karovodi ko qai okoto tutiria na dia uana mekadi.

¹⁷ Ba sake loa valolokia na Tamasa sa kai sa mina ulenia na veveina mekana, ko sa roitiniria sira na roiti jongadi: sa valagere vanigou na okoro pa noka, sa vavuarua sira na umuma pa dia okokoto totooso, sa vapotenigou na gagani ko sa vapugeleni qeqera na bulomiu,>> qariguniria.

¹⁸ Ko qai paranga vei tugu inara sira karu, ba

qai dori popodeke vivitigi mutugu beto qai boka vanosoria ko qaike vavakukuvu lao tadira karu sira.

¹⁹ Kaki ira na tinoni Jiu lame veidi pa Anitioki beto pa Ikonioni sa qai vagabala vapeleria sira na minete tinoni, ko qai gonani patu si Paula beto sa qai ragata votu pale pa peguruna na gugusu. Ko qai rorovea sa sa tei mate tu qarigunia sisa.

²⁰ Ba totonai qai turu vaiidilivutainia ira na tinoni tana Bangara si Paula, sa sa gasa turu sisa ko sa mule tome laona tugu pa gusu. Ko sa bongi beto sa rane neqa poni sa qai taloa lao pa Debe sira kau Banabasi.

Qai gabala mule pa Anitioki sira Paula i Banabasi

²¹ Ego ko qai vavakatonina pa Debe ira karu Paula i Saula sa na nongoro jongana, ko na kubo tinoni sa qai gabala tutia na Bangara. Beto sa qai gabala mule lao pa Lisitara beto pa Ikonioni, ko qai jola lao pa Anitioki isa na gugusu pa Pisidia.

²² Ko pa dia rererege qai vaneqiria sa na bulodi ira na tinoni tana Bangara, qai paranga vaneqiria ko mai togasa vamauro pa dia rarange, ura soku tapata sa kode tana gosororia mai tugu beto tana tomea sa na binangara tana Tamasa qariguniria.

²³ Qai vileria pa okokoto ekelesia sira na iviva mamata, ko qai vavaraniroa beto qai madiniria nake teteku, beto sa qai loa laoniria tana Bangara isa qai vasosotoa ko mi toniria qarigu.

²⁴ Ego beto sa qai rerege jolania ira sa pa Pisidia ko qai lao kamu pa Pamipilia sira karu.

²⁵ Pa Peqa qai vavakatonina ira karu sa na nongoro tana Bangara, beto sa qai gore pa Atalia.

²⁶ Ketakoi sa qai toka mule pa Anitioki, pa gugusu ketakoi qai tavamadi pa vairoqu vaialona tana Tamasa ko qai roitinia sa na roiti isa qai koni vaokotia.

²⁷ Totonai qai mule kamu paro pa Anitioki sira karu sa qai kuku vaikamunia sa na ekelesia ketakoi, ko qai ule vaniria sira doru sakasava sa roitinia na Tamasa pa dia roiti qai roitiniria. Beto ko qai vavakatonía tugu vei sa isa vei sa revanga veinia na Tamasa sa na soana ko qai boka vasosoto ira na tinoni karovodi.

²⁸ Beto sa qai suvere vasovaidia mai tu tadira na tinoni tana Bangara ketakoi sira karu.

15

Ira na tinoni mamata qai vaivavakato pa Jerusalema

¹ Ego ira kaki na koko veidi pa Jjudia sa qai gore pa Anitioki ko qai kole vavaivagigalainia tadira na tinoni qai vasosotoa na Bangara sa pira qarigu, <<Vei munake tapobe sagou vei sa pojai na tuti ti Mosese, sa munake taalo sagou,>> qarigu.

² Ko sa pidoko votu sa kai vaigua na vaigeso lavata pa vaikorapaidi ira Paula i Banabasi beto ko ira na tinoni ira. Poni sa qai vileria sira Paula i Banabasi beto vei tugu ira kaki tinoni tana Bangara pa Anitioki ko mai saenia tadira na tinoni tagarunudi beto na tinoni mamata pa Jerusalema sa na ginugua api qariguniria.

³ Ko totonai sa garunu variuria na ekelesia sira aipira, poni sa qai rerege vei pa Poinikia beto pa Sameria, ko qai kilipuputu vaniria ira pa gugusu pira sa na veveina na gabala tadira na tinoni

karovodi lao tana Tamasa. Ko qai qeqera jola sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara.

⁴ Ko totonai qai kamu pa Jerusalema sira, sa qai tavatoga vatale tadira na ekelesia, tadira na tinoni tagarunudi, beto ko tadira na tinoni mamata sira. Beto ko qai ule vaniria ira na ekelesia sira vei sa roitiniria na Tamasa pa dia rerege roiti tadira na tinoni karovodi.

⁵ Ba ira kaki tinoni na somanadi pa puku minete tadira na Parese qai vasosotoa na Bangara sa qai turu ko pira qarigu, <<Ira na tinoni karovodi sa mai tapobe tugu, beto ko mai tapojaniria ko mai tutia tugu ira sa na Vavanau ti Mosese,>> qarigu.

⁶ Ko qai vaikamu sira na tinoni tagarunudi beto na tinoni mamata, ko qai doria sa na ginugua api.

⁷ Qai dori kole vaiguania ira sa na ginugua api, beto sa sa turu si Pita, ko pira sau sa tadira, <<Ka visa tavitiqu, agou sa qu tei vakaberiamiu tu pa visa tu pira sa na Tamasa sa tei vilesiu tu sara. Ko pa vavakato taqu qai nongoria na nongoro jongana ko qai vasosoto sira na tinoni karovodi.

⁸ Ko na Tamasa isa sa boka tiroa na bulo tinoni sa sa ule votunia sa vajonganai tugu vei sisa ko sa vaniria na Gagala Tabuna vei puputa sa vanigita gita.

⁹ Sake doro vagotogita na Tamasa sa gita beto ko ira, ko totonai qai vasosoto sira poni sa valiosoria gu sa na bulodi.

¹⁰ Ko kopira ai sa vei sa qu korapa podekia na Tamasa, ko qu vapapaniria kai pogoso mamata lavata sira qai tutia na Bangara? Na pogoso mamata isa sa ira tu na tamada pa moa beto gita tu ba tanake boka pogosia.

¹¹ Goto gita ba pa vairoqu vaialona gu ti Jisu na Bangara sa taqe taalo tonai taqe vasosoto, kai muqisi podeke vei tugu qai vei ira pira,>> sau si Pita.

¹² Beto qai podalai paranga sira Banabasi i Paula. Ko ira na minete tinoni sa qaike vagala totonai qai kole nonongoro tadira Banabasi beto i Paula qai kilipuputu vaniria sa doru roiti neqidi na vaivagabaradi sa roitiniria na Tamasa tadira na tinoni karovodi ketakoi qai lekogo roiti vei ira karu.

¹³ Totonai qai beto paranga ira karu, sa sa paranga si Jekopi, <<Ka visa tavitiqu, mu vainongoro lame!

¹⁴ I Saimone sa koni vakaberia gu sisa vei na Tamasa sa roroqua ko sa teku votunia tadira na tinoni karovodi sa kai minete tinoni ko mai valavatia sa nisongona isa.

¹⁵ Ko kopira sa lao totoa gu sira na paranga tadira na tinoni kokorotai, isa pira sau,

¹⁶ <Pa liguna pira mina vei, sa mana gabala mule, ko mana vaturu ligua sa na aqao ti Devita isa sa tajegara.

Ira na sakasavana qai tajegara sa mana vaturu liguria,
ko mana vajonga ligua sisa.

¹⁷ Ko ira na tinoni kole taridi sa mai nyaqo tutisiu sara,
beto ko ira doru tinoni karovodi qa tei kukuria tu ko na qua tinoni sa mai nyaqo tutisiu,

sau sa na Bangara, isa sa roitiniria na sakasava pira>

¹⁸ ko qai tagigila pa moa vei tu.

¹⁹ Ko na roroqu taqu sa take vaniria mule kaki tapata sira na tinoni karovodi qai korapa gabala lame tana Tamasa.

²⁰ Goto ta kuti lao vaniria gu ko ta pojaniria ko maike tekuria sira na masadi na manugu qai tavavakukuvu tari lao vaniria na beku, maike toania na toa lulasana, beto ko maike tekuria na masadi na manugu qaike tavanyoa pale na orungudi beto ko maike tekua tugu vei na orungu.

²¹ Ura podalai pa moa vei tu sa na Vavanau ti Mosese sa sa kole tatarae vevela pa kubo gugusu, ura doru rane Minere gu sa sa tatitiro votu pa ruma vavaikamuna sisa,>> sau si Jekopi.

Na leta lao tadira na tinoni Karovodi qai tutia na Bangara

²² Ego ko qai vaikamu ko qai vaivaegonia ira na tinoni tagarunudi, na tinoni mamata, beto na ekelesia doruna, sa mai vileria sa kaki tinoni tugu ira ko mai tutiria sira Paula i Banabasi qarigu. Ko qai vileria ko qai garunu vatuti goreniria ira Paula i Banabasi pa Anitioki sira karu tinoni mamata tugu tadira na tinoni tana Bangara: ira Jiudasi isa qai kukunia i Basabasi, beto ko i Saelasi.

²³ Ko na leta qai kutia beto qai vaaru pogosoniria ira sa pira sau,

<<Agei na tinoni tagarunumei, na tinoni mamata, beto ko na tinoni qai vasosotoa Bangara.

Lao tamugou na tinoni karovomiu qu vasoso-toa na Bangara ko qu korapa pa Anitioki, pa Siria beto ko pa Silisia.

Na paranga qeqera tamugou.

²⁴ Qe nongoronia sa kaki tinoni tugu tamigei sa qai votu lao ko qai garununigou ira na paranga qai vatakulangagou na varuragou. Ira na tinoni ira sa nake agei qe garunuria.

²⁵ Ko inara sa vei sa qe vaikamu mekarai vileria agei sira na mei tinoni ko qe garunu vatuti goreniria ira karu mei baere jojonga, ira Banabasi i Paula.

²⁶ Ira Banabasi i Paula pira sa qai gosoro taleni tapata pa dia toa sa na veveina na isongona na oda Bangara i Jisu Karisito.

²⁷ Ko qe garunu vatutiria agei sira Jiudasi i Saelasi, ko ira karu ba mai boka vavakatoniria tugu sira vei qe kuti laoniria agei.

²⁸ Ura sa vajonganai na Gagala Tabuna beto ko agei tugu vei sa meke vapogosonigou na pogoso sa mamata jolania isa sa garo sagou.

²⁹ Goto muke tekuria gu sa na masadi na manugu qai tavavavakukuvu tari lao tana beku, muke tekua gu na orungu beto ko na masadi na manugu qaike tavanyoa pale na orungudi, beto muke toania gu na toa lulasana. Vei muna kopu mulenigou ko munake roitiniria sira pira, poni sa qu roiti vatale sagou.

Jongana jola.>>

³⁰ Ego ko totonai qai loa variuria poni sa qai gore pa Anitioki sira, ko qai vaikamuniria sira na minete tinoni tana Bangara beto qai vakarovo vaniria sa na leta.

³¹ Ko pa liguna qai tiro votunia sa na leta sa qai qera jolania ira sa na paranga vaivaneqi isa.

³² Ira Jiudasi i Saelasi ba na tinoni kokorotai tugu ko qai dori paranga vamanotoria beto qai vaneqiria sira qai vasosotoa na Bangara ketakoi.

³³ Pa liguna qai suvere iaepeki toতোso ketakoi, sa qai loloa variuria pa bule ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ketakoi ko qai mule riudia tadira qai garunu valagereria.*

³⁵ Ba ira Paula i Banabasi sa qai suvere sovaidia mai tugu pa Anitioki (beto vei tugu ira kaki mule), ko qai kole vaivagigalainia beto qai kole vavakatonina sa na paranga tana Bangara.

Ira Paula i Banabasi qai vaipikatai

³⁶ Ego sa sovai iaepeki sa sa paranga lao ti Banabasi si Paula, <<Aria ta gabala ko ta riu ovikiria sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara doru eqa ketakoi taqe taraenia na paranga tana Bangara perangaina, ko ta dororia ai beka qai korapa veveigadia moko,>> sau.

³⁷ Poni i Banabasi sa nyorogua tonia si Jone, isa kai isongona i Maka.

³⁸ Ba i Paula sake doro vapidania ko mina tonia sisa sau, ura na toতোso momoe sa isa sa loa paleria pa Pamipilia ko sake tutiria riu pa roitina.

* **15:33** Na pikata 34 sa sake takuti pa kukuti leludi. Kaki kukuti liligu qai vatomea na pikata 34 sa pira sau, <<Ba i Saelasi sa nyorogua suvere jolaona tugu ketakoi, ko i Jiudasi gu sa sa mule riu.>>

³⁹ Ego ko sa neqi sa na vaitoke tadira karu, ko qai okoto vaipikatai tu sira karu. Ko i Banabasi sa tonia si Maka, ko qai toka lao vei tu pa nusa pa Saeparasi.

⁴⁰ Goto i Paula sa vile tekua si Saelasi, ko pa liguna qai vakole laoria pa vairoqu vaialona tana Bangara ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ketakoi sira karu, poni sa qai taloa riu.

⁴¹ Ko qai lao vei pa Siria beto pa Silisia sira karu, ko qai kole vaneqiria sira na tinoni pa ekelesia.

16

I Paula sa tonia si Timote

¹ Ego ko sa lao kamu pa Debe beto pa Lisitara si Paula. Ko na suverena tugu ketakoi sa kai tinoni tana Bangara na isongona i Timote. Na tuna marene kai rereko Jiu neqina tugu pa rarange sisa, goto na tamana sa na tinoni Qiriki.

² Ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara pa Lisitara beto pa Ikonioni qai doro rangea si Timote.

³ Sa nyorogua tonia i Paula sisa, ko sa tekua ko sa pobeu ura qai koledia sira na tinoni Jiu pa gugusu ira, ko qai gigilaidia ira doru sa na tamana i Timote sa na tinoni Qiriki tu.

⁴ Ego ko pa doruna na gugugusu qai laoria, sa qai vakarovo vaniria tugu ira na tinoni karovodi sira na vinaturu qai vatoqoria ira na tinoni tagarunudi beto na tinoni mamata pa Jerusalema.

⁵ Ko ira na ekelesia sa qai tavaneqi pa rarange, beto ko qai kubo tugu lalaodia na vaituti rane gu sira.

Na dodogoro tai Paula pa Toroasi

⁶ Ego ko qai taloa ko qai rerege vei pa ia pa Piruqia beto pa Qelesia sira, ura sa suquturia na Gagala Tabuna ko maike lao vavakatonina na nongoro sa pa Esia sauniria.

⁷ Totonai qai kamu pa Musia poni sa qai podekia ko mai tome lao pa Bitinia qarigu, ba sake vamalumurina na Gagalana i Jisu sira.

⁸ Ko qai jola pale sa pa Musia, ko qai gore kamu sa pa Toroasi.

⁹ Ego ko na bongina sa sa votu tai Paula sa kai dodogoro. Kai tinoni pa Masidonia sa turu ko sa tepa vivitigia si Paula, pira saunia, <<Mu karovo lame pa Masidonia, ko mu lame tokanigei agei!>> sau.

¹⁰ Isa tugu sa batia i Paula sa na dodogoro api poni sa qe qaqiri gu sagei ko me lao gu pa Masidonia qeu. Qe gigila vatalea sa na Tamasa tugu sa kukugei sagei ko mene lao vavakatonina na nongoro jongana tadira ketakoi qeu.

Na gabala ti Lidia pa Pilipae

¹¹ Ego ko qe taloa pa gugusu Toroasi poni sa qe toka vatuvisi lao pa nusa Samoterake, ko sa bongi ko sa rane neqa poni sa qe lao paro pa Niapolisi.

¹² Na kokomei ketakoi sa qe soloso lao pa Pilipae, isa kai gugusu qai suveria ira na tinoni Romu beto ko kai gugusu poreveveina tugu pa pikata gugusu pa Masidonia. Ko qe suveremei mai tu ka vivisa rane ketakoi sagei.

¹³ Ko pa rane Minere sa qe votu lao pa kekete gugusu pa taqelena na ovuku ketakoi qe rorove veinia palu kai ia vavaikamu vavarana sa qeu. Ko

qe lao toqo ko qe kole vavavakato lao tadirā na rereko qai lame vaikamu ketakoi.

¹⁴ Ego ko kame ira na rereko na isongona i Lidia, na rereko pa Tuateira ko nona roiti sa sa vavainiria na poko kala davala, sa sa kole vain-ongoro ketakoi. Na rereko isa sa na neqina nona rarange tana Tamasa, ko na Bangara sa revangia na bulona sisa ko sa vataberia sira na paranga sa pojaria i Paula.

¹⁵ Ko pa liguna sa tapaputaiso sisa beto ira doru pa ona tatamana, poni sa sa ruti vivitigigei sisa, pira sau, <<Vei muna tei doro vasosoto veinisiu kai tinoni qa rangea tugu na Tamasa sara, poni sa mu lame suvere mai tugu pa ruma taqu,>> saunigei. Ko sake vabokagei ko qe vasotoa gu.

Ira Paula i Saelasi pa ruma vaipiu pa Pilipae

¹⁶ Ego kai rane sa totonai qe korapa rerege lao pa ia vavarana sagei, sa sa gosorogei kai pinausu rereko sa kolea na gagala ikikerena. Pana kokoro-tai sa roroitiniria na rereko isa sa sa vaisisongoria sira nona bangara.

¹⁷ Sa tututia isa si Paula beto agei ko sa kole kukukunigei, pira sau, <<Ira ka visa tinoni pira sa na nabulu tana Tamasa ululuna jola. Qai korapa taraenia ira tamugou sa na soanana vei beto mina taalo na tinoni,>> sau.

¹⁸ Ko na dori soku rane sa kole roiti vei inara tamigei sisa. Poni sa karea i Paula sa sa vei isa, ko sa balinga lao sa tana gagala ikikerena api, ko pira saunia, <<Qa pojanigo ara pa isongona i Jisu Karisito sao ko mu votu riu tana rereko ina!>> saunia. Poni pa totošo tugu isa sa votu riu sa na gagala ikikerena isa.

¹⁹ Ego ko totonai qai batia ira na bangara tana rereko pinausu isa sa sa beto gu sa na soana qai isisongonia, poni sa qai lao aru tamanaria sira Paula i Saelasi ko qai ragata laoniria pa ia mamaketina pa moedi ira na tinoni mamata.

²⁰ Ko qai toni laoniria pa moedi ira na mamata pa gugusu isa sira karu, ko pira qarigunia, <<Ira na tinoni aipira sa qai korapa aru vivikeria na susuvere tadagita pa gugusu api! Ira na tinoni Jiu sa pira,

²¹ ko qai vaivagigalainiria sira na uana qaike tavamalumu ko tana teku vakarovoria babi tana roitiniria gita, ura gita sa na tinoni Romu tu!>> qarigu.

²² Ego qai somana gu pa rajadi ira karu sira na minete tinoni, beto ira na mamata pa gugusu isa sa qai bako ririkata pale sa na poko tadira karu, beto sa qai garunuria na tinoni ko qai mamajaria sira karu.

²³ Pa liguna qai maja vapapalekaria sa qai gona tomeniria pa ruma vaipiu, beto sa qai pojaniasa na tinoni kopu ko mi kopu vataleniria qarigunia.

²⁴ Poni sa teku vakarovia na tinoni kopu api sa na garunu, ko sa gona tomeniria pa leona sosoto na ruma vaipiu beto sa sa vasolapa vangabutu vamauruniria na lomoto gou mamatadi sa na nenedi.

²⁵ Ego ko papada na korapai bongi sa ira Paula i Saelasi sa qai kole vavara na kera vatarasaeadia na Tamasa, ko ira na tinoni tapiudi sa qai kole tugu nonongorodia tadira karu.

²⁶ Ego beto sa jou vasiboro gu sa kai nunu lavata, ko sa jojou sa na kokovana na ruma vaipiu. Pana

totoso tugu isa sa qai okoto tarevanga sira doru atakamana, beto ko qai tavisu vukele betodia sira na seni pa limadi ira na tinoni qai tapiu.

²⁷ Poni sa dorava sau sa na tinoni kopu sa sa batiria qai tei tarevanga tu sira na atakamanana na ruma vaipiu, poni sa sa lobusu tekua gu sa nona benete ko mi sobe vamate mulenia mekana sau. Ura sa rorovea isa sa palu qai tei uku riu beto tu sira doru tinoni tapiudi sau.

²⁸ Ba sa vevela laoa i Paula sisa, pira sau, <<Ei! Muke koti vikerigo mekamu, ura agei doru sa qe korapa gu pira!>> saunia.

²⁹ Poni sa tepa tekuria sa na juke, ko sa abutu tome lao gona todongo neneqere pa moedi ira Paula i Saelasi.

³⁰ Beto sa sa toni votuniria sira karu, ko pira sauniria, <<Karu bangara, na sa sa mana roitinia ara beto mana taalo?>> sau.

³¹ Poni pira qarigunia ira karu sisa, <<Mu vasosotoa na Bangara i Jisu beto muna taalo, ao beto na mua tatamana tugu vei,>> qarigunia.

³² Ego beto sa qai vavakato vania ira karu na paranga tana Bangara sisa beto vei tugu ira pa nona ruma.

³³ Ko na totona tugu isa na bongi isa sa sa toniria na tinoni kopu isa sira karu ko sa lao valiosoni pie sa na palekadi. Ko pa totona tugu isa sa sa tapaputaiso sisa beto vei tugu ira doru pa nona tatamana.

³⁴ Beto sa sa vatogaria isa pa ona ruma sira Paula i Saelasi, ko sa vatana vaniria na tetekuna. Ko sa qera vivitigi sisa beto vei tugu ira pa ona tatamana, ura qai vasosotoa ira sa na Tamasa.

³⁵ Ego ko sa vuvugei rane neqa poni sa qai garunuria ira na tinoni mamata pa gugusu isa sira na pulisi, pira qariguniria, <<Mu loa variuria sira karu tinoni inara,>> qariguniria.

³⁶ Poni sa vakarovia ti Paula na tinoni kopu pa ruma vaipiu sira na paranga pira, pira sau, <<Karu qokolo, qai tei valame paranga tu sira na tinoni mamata pa gugusu, ko muna boka tavariu sagou karu qarigu. Ko kopira muna boka votu riu vatalemiu gu sagou karu,>> sauniria.

³⁷ Ba sa paranga lao tadira na pulisi si Paula, pira sau, <<Kepore kai sela be roitinia sagei karu ba qai majagei pa moedi na vaikamu tinoni. Inara qai veinigei sagei karu, ba agei karu ba na tinoni tapausumei tugu tana qavuna Romu. Ko ai sa vei sa kopira mai mavo vavotu riu golomogei qarigu? Mene vei sakeu! Goto ira tu na tinoni mamata pa gugusu api sa mai lame mekadi, ko mai lame vavotugei,>> sau si Paula.

³⁸ Ego ko qai mule vavakatoniria tadira na mamata pa gugusu ira na pulisi sira na sakasava aipira. Ko qai matagutu sira totonai qai nongoronia sa ira karu ba na tinoni tapausudi tugu tana qavuna pa Romu,

³⁹ ko qai lao mavo paranga vamomoso mekadi tadira karu. Beto sa qai toni votuniria ko qai tepa vivitigiria ko mai iolo votu pa gugusu isa sira karu qariguniria.

⁴⁰ Ego ko qai taloa pa ruma vaipiu sira Paula i Saelasi, ko qai lao pa ruma tai Lidia. Ketakoi qai gosororia sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara, ko qai sori vaneneqiria pa dia paranga sira beto sa qai taloa riu.

17

Na roiti tadira pa Tesalonika

¹ Ego ko qai rerege jola vei pa Amipipolisi beto pa Apolonia sira Paula i Saelasi, ko qai lao kamu pa Tesalonika. Ko ketakoi sa koleona sa kai ruma vavaikamuna tadira na Jiu.

² Ko sa vevei tugu sa roroitinia doru totoso sa i Paula sa lao tadira na tinoni Jiu pa kue rane Minere ko sa kole taleria pa Kukuti Tabuna sira na tinoni Jiu.

³ Sa loji vakakabere vaniria beto sa vabatiniria na sosotona sa na Karisito sa kode mina gosoro vitigi tugu beto mina toa mule tugu pa mate, ko isa na Karisito sa isa tugu i Jisu isa qa korapa taraenia ara tamugou sauniria.

⁴ Poni kaki ira na tinoni Jiu sa qai vasosoto tugu ko qai somana tavitiria ira Paula i Saelasi, ko na sokudi ira qai somana sira na tinoni Qiriki sa neqi tugu na dia rangena na Tamasa, beto ko nake leleo tugu vei sira na kuta rereko poreveveidi.

⁵ Ba ira na tinoni Jiu qaike vasosoto sa qai kono, ko qai podalai teku vaikamuniria sira na tinoni ikikeredi qai susuvere gaborodi pa ia maketina, ko qai roitinia sa kai puku minete ikikereena ko qai vakanoko vaikeria sa na gugusu doruna. Qai abutu lao nyaqoria pa ruma ti Jasoni sira Paula i Saelasi, ko mai toni votuniria pa moedi ira na vaikamu tinoni qarigu.

⁶ Ba qaike batiria sira karu, ko qai ragata votunia gu si Jasoni beto ko ira kaki tinoni tana Bangara na suveredi ketakoi. Ko qai ragata laoniria pa moedi ira na tinoni mamata pa qavuna, beto qai

vevela, pira qarigu, <<Ira na tinoni pira qai roiti tapata doru eqa pa kasia gusu sa qai kamugita gita sa kopira,

⁷ ko ira sa sa vatogaria i Jasoni! Qai daidia roitiniria ira sira na tinarae ti bangara Siza, beto ko qai pojai sa koleona tu sa kai goto Bangara, na isongona i Jisu qarigu,>> qarigu sa qai kole vevela.

⁸ Ego ko tonai qai nongororia na sakasava aipira poni sa qai tasutungu vakokora sira na minete tinoni beto na tinoni mamata pa qavuna pa gugu isa.

⁹ Ko qai vairai mai tu ira na mamata pa qavuna si Jasoni beto ko ira doru qai ragata toni tutinia isa, beto sa qai soni loa variuria.

Na roiti pa Berea

¹⁰ Ego ko isa tugu sa bongi sa neqa, poni sa qai sisiqarai garunu valaoria pa Berea ira na tinoni tana Bangara sira Paula i Saelasi. Ko totonai qai lao kamu ketakoi sira, poni sa qai lao vatuvisi pa ruma vavaikamuna tadira na tinoni Jiu ketakoi.

¹¹ Ira na tinoni pa Berea sa sa revanga jolaniria ira pa Tesalonika sa na roqudi, ko qai teku ngan-galinia ira sa na nongoro. Beto ko na vaituti rane gu sa qai tiro pepelukainiria ira pa Berea sa na Kukuti Tabuna, ko mai doro vasosotoria sa qai sosoto tugu beka sa na sakasava taqe nongororia pira qarigu.

¹² Ko na kubodi ira sa qai vasosoto, beto ko nake leleo tugu sira na iviva marene na rereko poreveveidi tadira na tinoni Qiriki sa qai vasosoto.

¹³ Ba totonai qai nongoronia ira na tinoni Jiu pa Tesalonika sa pa Berea ba sa taraenia tugu i Paula sa na paranga tana Tamasa qarigu, poni sa qai taloa lao gu mule ketakoi sira ko qai jou vakokoraria sira na minete tinoni ketakoi.

¹⁴ Poni sa qai sisiqarai garunu variua ira na tinoni tana Bangara ketakoi si Paula ko mi lao suvere tata vei pa nole qarigunia, goto ira Saelasi i Timote sa qai suvere jola tugu pa Berea.

¹⁵ Ira qai tuti vavaburoa i Paula sa qai lao tu kamu pa Ateni. Ko totonai qai gabala mule sa qai pogosia tugu ira sa na garunu sa pojaniria i Paula ko ira Saelasi i Timote sa mai sisiqarai tuti lao kamua sauniria.

I Paula sa paranga tadira pa Ateni

¹⁶ Ego ko totonai sa kole veraniria ira Saelasi i Timote pa Ateni, sa sa batia i Paula na gagale beku gu sa doru eqa pa gugusu isa ko sa kare vivikeria na bulona sisa.

¹⁷ Ko sa lalao taleria i Paula pa ruma vavaikamuna sira na tinoni Jiu beto ira na tinoni Qiriki qai rangea na Tamasa, beto ko pa ia mamaketina sa doru rane sa sa vavakato tadira qai vavaikamu ketakoi.

¹⁸ Ko kaki ira na minete tinoni gigigalai tadira na Epikuriosi beto na Sitoikosi sa qai kole vaigua lao tana, ko kaki ira sa pira qarigu, <<Qokolo, na sa sa korapa nyorogua pojai sa na tinoni sa buti goboro gigalai api!>> qarigu. Goto kaki sa pira tu qarigu, <<Ura, kale na goto tamasa tu sa sa korapa taraeniria isa!>> qarigu, ura i Jisu beto na veveina na turumule pa mate sa sa taraenia isa.

¹⁹ Ko qai aru tamania ko qai toni laonia ira pa kauniseli pa Areopaqasi si Paula, ko pira qarigunia, <<Ai vei me boka gigilai agei na veveina sa na vaivagigalai koregana qu korapa vaivagigalainia ao api?

²⁰ Ura kaki sakasava qu pogoso kamuniria ao pira sa qai goto pa nonongoro tamigei, ko qe nyorogua gigilaria na veveidi,>> qarigunia.

²¹ (Ura ira doru tinoni pa Ateni beto ko ira na tinoni gotodi qai suvere ketakoi sa kepore mule kai sa qai kole junonia, goto qai kole gu vavavakatoniria babi nonongororia na sakasava koregadi.)

²² Ego ko sa turu pa vaikorapaidi ira na kauniseli pa Areopaqasi si Paula, ko sa paranga, <<Ka visa tinoni Ateni, pa doru miu ginugua sa qa batia ara sa qu nyaqo vivitigiria agou sira na tamasa.

²³ Ura totonai qa rererege sara pa leona na miu gugusu poni sa qa batiria ara sira na miu ia vavatarasae agou, ko qa batia tugu vei ara sa kai ia vavakukuvuna tamugou ketakoi sa takuti vapovisi sira na paparanga aipira: TANA TAMASA SAKE TAGIGILA. Ko isa na Tamasa quke gigilai tugu ba qu vatarasaea agou, sa isa tugu sa qa korapa taraenia ara tamugou.

²⁴ Na Tamasa sa roitinia na kasia gusu beto ko doru sakasava qai kole pa leona, sa isa tugu sa na Bangarana na oka beto na peso ko sake kole pa zelepade madina sa taroiti pa limadi gu ira na tinoni sisa.

²⁵ Beto ko sake qasania kai sa ko bi kole tatoka pa limadi na tinoni sisa, ura isa gu mekana sa vaniria na toa beto na singo sira doru sakasava.

²⁶ Sa vapidoko votu lameria tana kai tinoni gu sa doru puku tinoni, ko qai suvere pa doru ia pa kasia gusu. Isa tu sa vile vakole vaniria na dia totooso beto na volosona na dia susuverena sira

²⁷ ko mai boka nyaqoa ira sa na Tamasa. Inara sa roiti vei sisa ko kita pu kole qaqoa ira ko pu bati kalea ira sisa, ba sake suvere vasou tadagita doru sisa.

²⁸ Ura tana taqe toa, taqe kanoko beto taqe tavapore sa gita, vei tugu sa tei pojai tu kai miu tinoni kukuti agou totonai pira sau, <Gita ba na koburu tugu tana,> sau.

²⁹ Ego, ko na koburu tana Tamasa sa gita, ko sake garo sa na tinonina na tamasa sa tana roroqu veinia na beku qolo na siliva babi na patu. Ira na sakasava vevei pira sa qai taroiti pa boboka beto na rorove gu tana tinoni.

³⁰ Perangaina sa doro vajola paleria na Tamasa sira na totooso qaike gigilai na tuvisi ira na tinoni, goto kopira sa pojaniria sira doru tinoni pa doru eqa ko mai gabala sau.

³¹ Ura sa tei nguti vakolea tu isa sa kai rane totonai mina tutiniria pa tuvisi sira doru tinoni pa kasia gusu. Ko sa tei vilea tu na Tamasa sa kai tinoni, ko totonai sa vatoa mulea pa mate sa sa vatadogoronia tadira doru tinoni sa isa tugu sa nona vilena isa,>> sau si Paula.

³² Ego ko totonai qai nongoria na veveina na turumule pa mate, sa kaki qai vavagoreni qera. Goto ira kaki sa pira qarigu, <<Qe nyorogua nongoro ligua mule tamu sisa na veveina api,>> qarigunia.

³³ Ego beto sa taloa pa vaikorapaidi ira si Paula.

³⁴ Kaki ira na tinoni qai tutia i Paula sa qai vasosotoa sisa. Ko kaki ira pira sira Dionisiasi, na meba pa kauniseli pa Aeropaqasi, beto kai rereko tugu na isongona i Damarisi, beto ko ira kaki tinoni mule.

18

I Paula sa kamu pa Koriniti

¹ Ego ko qai jola sira na totoaso vei inara sa sa taloa pa Ateni si Paula ko sa lao pa Koriniti.

² Ko sa gosoria ketakoi sa kai tinoni Jiu na isongona i Akuila, na tinoni pa Ponitasi. Na koni taloa lame veina pa Itali sisa, ko sa totoniaona tugu isa si Pirisila na maqotana. Na ginuana qai taloa lame sa ura i Kolodiasi na bangara lavata pa Romu sa vaturua sa kai tinarae ko mai riu beto sira doru tinoni Jiu qai suvere pa Romu sau. Ko sa lao gogosororia i Paula sira karu,

³ beto ko ira karu ba sa vaitoto vei tugu isa sa na dia roiti qai tetekuni poata ko sa suvere tavitiria tugu ira karu sisa, beto sa kole roiti. Ura na dia roiti qai tetekuni poata ira sa na pipiti poko aqaqo.

⁴ Ko doru rane Minere sa sa vavavakato pa ruma vavaikamuna sisa, ko sa podeke vagabalaria sira na tinoni Jiu beto na Qiriki.

⁵ Ego ko totonai qai kamu sira Saelasi i Timote, na koko lagere veidi pa Masidonia, poni sa sa junonia i Paula sa na vavakatona gu na paranga tana Bangara, ko sa poja vaneneqiniria ira na tinoni Jiu sa i Jisu tugu sa na Karisito sauniria.

⁶ Ba totonai qaike tavaraguania beto qai poja vivikeria sisa, poni sa sa tavusu palea sa na kavuru peso pa ona poko, beto sa pira sauniria,

<<Na miu mate sa mekamiu tugu muna tagogorenia! Ara sa qa talegasagua! Ko kopira sa tadira tu na tinoni karovodi sa mana lao,>> sauniria.

⁷ Ko sa taloa riuona ketakoi sisa ko sa laona pa ruma tana kai tinoni na isongona i Titiosi Jasitasi. Kai tinoni karovona sa neqi nona rarange tana Tamasa sisa, ko nona ruma sa pa kekere ruma vavaikamuna gu tadira na tinoni Jiu.

⁸ Ba i Kirisipasi na kuta mamata pa ruma vavaikamuna sa sa vasosotoa na Bangara beto vei tugu ira doru pa ona tatamana. Beto ko na kubodi tugu ira pa Koriniti qai nonongoria na tinarae ti Paula sa qai vasosoto ko qai tapaputaiso.

⁹ Ego kai bongi sa paranga ti Paula pa dodogoro sa na Bangara, pira sau, <<Muke matagutu, muke ngujupuku goto mu laomua gu na vavakato!

¹⁰ Ura ara sa qa korapa suvere tavitigo ao. Ko kepore sa kai tinoni mina boka koti vivikerigo ao, ura ira na qua tinoni ara sa qai kubo pa gugusu api,>> sau.

¹¹ Ko kai aoro na vonomo popu sa sa suvere i Paula ketakoi, ko sa kole vaivagigalainia isa tadira sa na paranga tana Tamasa.

¹² Ego totonai sa turu qavuna pa pikata gugusu pa Akaia si Qalio, sa qai mekarai kame pa roroqu sira na tinoni Jiu ko qai aru tamania si Paula ko qai toni laonia pa totoqona vaituti tana bangara.

¹³ Qai paranga sira, <<Sa memeiria ira na tinoni ko qai vatarasaea na Tamasa pa soana sa sela pa Vavanau sa na tinoni api!>> qarigu.

¹⁴ Ego ko sa korapa tugu vanaqiti ko mi paranga sau si Paula, sa sa paranga lao tugu tadira na tinoni Jiu si Qalio, <<Ka visa tinoni Jiu! Vei bi

na veveina kaki sela babi na roiti ikikerena sa bu pogoso lamenia agou, sa ba nongoro vatalegou gu ara sagou.

¹⁵ Goto kaki vaitoke veveina gu na paranga, na isongo babi na miu Vavanau mekamiu sina, ko mu doria mekamiu. Ara qake nyoroguania ko mana tinoni vaituti pa sakasava vevei inara,>> sau sisa.

¹⁶ Beto sa iju vavovotu paleniria pa ia vaitutina isa sira.

¹⁷ Poni qai aru tamania gu ira doru si Sositenesi, na kuta tinoni mamata pa ruma vavaikamuna, ko qai mamaja vivitigi pale pa moena na ruma vaitutina. Ba inara tugu qai roiti vei ira poni ba sake pavu tugu galaniria i Qalio sira.

I Paula sa gabala mule pa Anitioki

¹⁸ Ego ko na soku rane mule sa sa suvere i Paula pa Koriniti beto sa sa paranga loloaria sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ketakoi, ko sa toka lao vei pa Siria. Ko ira Pirisila i Akuila sa qai tutia isa. Ko pa Kenikiria sa ngabutu vadadalu sisa, ko sa vagore votua isa sisa vei sa maulunia tana Tamasa.

¹⁹ Totonai qai kamu pa Episasi sa sa loa vasuvereria ketakoi sira Akuila i Pirisila, goto isa sa gogojo lao pa ruma vavaikamuna ko sa lao taleria pa paranga sira na tinoni Jiu.

²⁰ Totonai qai tepai ira na tinoni ketakoi ko mi suvere vasovai iapeki mai qarigunia poni ba sake vaegoria,

²¹ goto sa paranga loloaria gu beto pira sauniria, <<Kode mana mule kamu ligugou gu vei mina roroqu tana Tamasa,>> sauniria, beto sa sa toka iolo pa Episasi sisa.

²² Ko totonai sa gore paro pa Sizaria sa sa sae gosoro qequerani sa na ekelesia pa Jerusalema, beto sa sa jola gore pa Anitioki.

²³ Ko sa dori suvere mai tu ketakoi sisa beto sa sa taloa ketakoi ko sa rerege vei pa ia pikata gugusu pa Qelesia beto pa Piruqia, ko sa kole vaneqiria sira na tinoni tana Bangara pa ia ira.

Na roiti ti Apolosi

²⁴ Ego ko sa kamu pa Episasi sa kai tinoni Jiu na podona pa Alekezadaria, na isongona i Apolosi. Kai tinoni tomena pa gigalai sisa, beto ko sa tome vatalea isa sa na Kukuti Tabuna.

²⁵ Sa tei tavagigalainia tu isa sa na Soana tana Bangara, ko pa ngangali neqina sa sa kole paranga beto na vaivagigalai vatatalenia isa sa na veveina i Jisu. Ba na veveina gu na paputaiso ti Jone sa sa gigilai isa.

²⁶ Ko sa podalai paranga varene sisa pa ruma vavaikamuna tadiria na tinoni Jiu. Ko totonai qai nongoronia ira Akuila i Pirisila sisa, poni sa qai kuku tekua ko qai vavakato vikivokoto vatatale vania ira karu sa na veveina na soana tana Tamasa.

²⁷ Totonai sa nyorogua karofo lao pa Akaia si Apolosi, poni sa ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara pa Episasi sa qai kuti lao vaniria sira na tinoni tana Bangara pa Akaia ko mai vakamu vatalea sisa qariguniria. Ko totonai sa kamu ketakoi sisa, poni sa sa toka vatataleniria sira qai vasosoto tonai qai nongoronia na vairoqu vaialona tana Tamasa.

²⁸ Ura sa tale vivikereria ko sake vabokaria isa pa moedi ira na vaikamu tinoni sira na tinoni Jiu.

Ko sa ule vabatiniria isa pa Kukuti Tabuna sa na Karisito sa isa tugu i Jisu ina sauniria.

19

I Paula sa kamu pa Episasi

¹ Ego ko totonai sa korapa pa Koriniti si Apolosi, sa sa rerege soloso karovo si Paula ko sa lao gore kamu pa Episasi. Ko ketakoi sa gosororia isa sa kaki tinoni tana Bangara,

² ko sa nanasaria, <<Ai vei qu tei tekua tu agou sa na Gagala Tabuna toto vei qu vasosoto? >> sauniria.

Poni qai oe lao sira, <<Qokolo, ko na Gagala Tabuna gu vei bi koleona sisa ba qe oqoro isongo nongoro podekia agei,>> qarigu.

³ Poni pira sauniria i Paula sira, <<Ko na paputaiso sa gu sa qu tapaputaisonia agou?>> sau.

Poni qai paranga, <<Na paputaiso tai Jone,>> qarigu.

⁴ Poni sa paranga si Paula, <<I Jone sa vaipaputaisonia sa na paputaiso sa ulenia qai gabala ira na tinoni, beto sa pojaniria sira na tinoni ko mai vasosotoa sisa sa korapa tuti ligu lame isa sau, ko i Jisu sisa saunia isa,>> sauniria.

⁵ Ko totonai qai nongoria inara sau isa, poni sa qai tapaputaiso sira pa isongona na Bangara i Jisu.

⁶ Beto sa vaoponiria na limana i Paula sira, poni sa goreria na Gagala Tabuna sira, ko qai okoto parangania na paranga gotona beto qai ule votunia ira sa na paranga tana Tamasa.

⁷ Ko ka manogarua sira doru tinoni ira.

⁸ Ego ko pa korapana kue popu sa sa lalao paranga varenenia i Paula pa ruma vavaikamuna

sa na Bangara, ko sa tale vatataleria sira na tinoni beto sa ule vakakabere vaniria sa na veveina na binangara tana Tamasa.

⁹ Ba ira kaki sa qai vapatua na bulodi ko qai daidia sosoto vainongoro, beto ko qai poja tarini paranga ikikeredi pa moedi ira na vaikamu tinoni sa na veveina na Soana tana Bangara. Poni sa loa paleria i Paula sira, goto sa teku kaleniria gu sira na tinoni tana Bangara ko na vaituti rane gu sa sa kole vagigalairia pa lose vavaivagigalaina ti Turanosi.

¹⁰ Ko na karu aoro sa sa kole roiti vei pira si Paula, ko ira doru qai suvere pa ia pa Esia sa qai nongoria sa na paranga tana Bangara, ira na Jiu beto na tinoni karovodi tugu vei.

Ira na tuna marene i Sikeva

¹¹ Ego ko ira na roiti vavaivagabaradi qaike tababata sa sa roitiniria na Tamasa pa roiti ti Paula.

¹² Ko ira qai mo sa ira tu na ona taolo susubina beto nona poko roiti ba qai pogoso riu vaniria tugu, ko qai taloa pa tinidi ira na tinoni sira na mo beto ko ira na gagala ikikeredi sa qai taiju vavotu paleria.

¹³ Ko ira kaki tinoni Jiu, ira qai lelekogo ijiju paleria na tomate ikikeredi, sa qai podekia tugu kuku tariniria na isongona na Bangara i Jisu sira na tinoni sa koleria na gagala ikikeredi. Ko pira qai paparanga vei, <<Qa iju palegou ara pa isongona i Jisu isa sa taraenia i Paula sagou,>> qarigu.

¹⁴ Ko ira ka vitu tuna marene i Sikeva, kai kuta iama tadira na tinoni Jiu, sa qai roiti vei isa.

¹⁵ Ba sa oeria na gagala ikerena sira, pira sauniria, <<I Jisu sa qa gigilaiqua beto ko i Paula ba qa gigaliaqua tugu, goto agou sa i sei sagou?>> sauniria.

¹⁶ Ko sa togaria na tinoni sa kolea na gagala ikerena sira pori, ko sake vangongoria ko sa vakilasa vatataleria, ko na gagale gagadodi na papalekadi sa qai uku votu pa ruma isa ko qai oqai na taba.

¹⁷ Ko totonai qai nongoria ira doru tinoni Jiu na tinoni karovodi na suveredi pa Episasi sisa, sa qai matagutu vivitigi sira doru ko qai valavatia ira sa na isongona na Bangara i Jisu.

¹⁸ Kubodi ira qai tei vasosoto tu sa qai lame vavaja uleniria sira na dia roiti.

¹⁹ Na motadi tugu ira sa poredia potana ikikeredi sa qai okoto pogoso vaikamuniria sira na dia buka potana, ko qai vurungu paleria pa moedi ira doru tinoni. Ko na anye vaikamuna na vaidi doru buka ira sa ka limangavuluputa tina poata siliva.

²⁰ Ko pa roiti neqina vei pira tana Bangara, sa sa lekogo sa na paranga tana Bangara beto ko qai mota tugu lalaodia sira qai vasosotoa na Bangara.

Na kokora tadira pa Episasi

²¹ Ego ko pa ligudi qai jola na sakasava aipira, sa roroqu vataleona i Paula sa mina rerege vei pa Masidonia beto pa Akaia beto sa mina gore pa Jerusalema sau. Ura sa pojaiona isa sa pa liguna mana kamu ketakoi sa beto pa Romu tugu vei sa mana batia ara sau.

²² Ko pa liguna sa garunu momoe laoniria pa Masidonia sira karu ona tinoni vaitokai, ira Timote i Erasitasi, sa isa mekana sa suvere jolaona mai tu iapeki totoaso pa pikata gugusu pa Esia.

²³ Ego ko pa toতোসো তুগু ইসা সা সা পিডকো বোতু সা কৈ বাইগু নাকে লেলেও না বেবেইনা না সোনা তানা বাংগারা.

²⁴ কৈ তিনোনি না ইসংগোনা ই ডেমিতিয়াসি সা কৈ তিনোনি রোরোইতি পাতু সিলিবা. কো পা পাতু সিলিবা সা রোইতি তুতি বেইনিয়া না জেলেপাদে মাদিনা তানা তামাসা রেরেকো অটেমিসি ইসা, সা সা দোরি বাইসিসংগোরিয়া সীরা নোনা তিনোনি রোইতি.

²⁵ কো সা কুকু বাইকামুনিরীয়া ইসা সীরা না ওনা তিনোনি রোইতি বেতো ইরা কাকি তিনোনি মুলে কৈ জুনোনিয়া কা সাকাসাবা বেই ইনারা, কো পীরা সাউনিরীয়া, <<কা বাইসা তিনোনি! কু তেই গিগিলাইমিউ তু অগু সা পা রোইতি তুগু অপি সা বোতু সা না ইসিসংগো তাদাগিতা!

²⁶ বেতো কো কু তেই বাতিআমিউ তু না নংগোরিআমিউ তু অগু সা নাকে পা এপিসা মেকানা গোটো দোরু এগা পা এসিয়া সি পাউলা অপি সা তেই তোনি বাপিউরীয়া তু সীরা না মোতা তিনোনি, উরা সা পোজানীরীয়া সা নাকে তামাসা সীরা না সাকাসাবা কৈ তারোইতি পা লিমা ইনারা সাউনিরীয়া.

²⁷ কো নাকে মেকানা গু না তাপোজা বিবিকেরেনা না রোইতি তাদাগিতা সা না তাপাতা তানা গোসোরিয়া গিতা, গোটো না জেলেপাদে তানা তামাসা রেরেকো লাবাতা ই অটেমিসি সা কোডে মিনাকে তারোকু বাপোরেবেবেইনা তুগু বেই. কো না বিনালাবাতা তানা ইসা বেই কৈ বাতারাসায়া ইরা দোরু পা এসিয়া সা কোপীরা বা মিনা লুমুওনা সোসোটো,>> সাউনিরীয়া.

²⁸ কো তোনাই কৈ নংগোরীয়া ইরা না তিনোনি ইনারা সাউসিয়া, পোনি সা সা পুগেলেরীয়া না কোকোরা কো কৈ ইরাংগিয়া ইরা সা নেগা, পীরা ক্যারিগু, <<না লাবাতানা জোলা সি অটেমিসি তাদীরা পা এপিসা!>> ক্যারিগু.

²⁹ কো সা পুগেলীয়া না বিউবেও সা না গুগুসু লাবাতা পা এপিসা. কৈ অরু তামানারীয়া সীরা কৈআইসি ই অরিসিতাকোসি, কারু তিনোনি মাসিডোনিয়া কৈ রেরেরেগে তাবিতীয়া ই পাউলা, কো কৈ মেকারাই রাগাতা সাসুরু লাওনিরীয়া পা

ia vavaikamuna lavata pa gugusu isa.

³⁰ Poni sa nyorogua votu lao pa moena na vaikamu tinoni si Paula, ba ira na tinoni tana Bangara ketakoi qai vanosoa.

³¹ Beto ko kaki ira na qavuna pa pikata ia pa Esia, ira na baere tugu ti Paula, ba qai valaoa tugu sa na dia paranga ti Paula ko minake votu lao tabata pa ia vavaikamuna qarigunia.

³² Ira kaki sa kai sakasava sa qai kole kuku vevelania, goto ira kaki sa na goto sakasava tu. Ko qai okoto vaivarura betodia sira na minete tinoni qai vaikamu, goto ira kaki sa qaike isongo gigilai tugu na sa sa qai vaikamunia ira.

³³ Ira kaki pa vaikamu sa qai rorovea sa palu i Alekezada mina tagorenia sa na vaikamu api qarigu, ura qai toni sae vaturua pa momoe ira na tinoni Jiu sisa. Ko sa alaka saenia na limana si Alekezada ko mi podalai paranga totoke suqutunia mekana sau.

³⁴ Ba totonai qai dogoro gigalia ira na vaikamu tinoni sa na tinoni Jiu sisa, poni sa qai mekarai ovuluria gu sa na ovoveledi sira qai vaikamu ko qai mekarai iranga vevelai ira sa na padana karu aoa tu, pira qai kole iranga vei, <<Na lavatana jola si Atemisi tadira pa Episasi!>> qarigu.

³⁵ Ego ko sa sovai tu beto sa boka vanosoria na tinoni sa kopuniria na vinaturu pa gugusu isa sira na tinoni, ko pira sauniria, <<Ka visa tinoni pa Episasi! Ira doru tinoni qai tei gigilai betoadia tu sa na gugusu Episasi gu sa sa kopunia sa na zelepade tana tamasa lavata i Atemisi beto ko isa na patu tabuna lavata sa vukele lagere vei pa noka!

³⁶ Kepore kai tinoni mina vasekeria sa aipira, ko mu noso beto muke nenekenia na roiti sake jongana.

³⁷ Ira karu tinoni qu toni lameniria lani sa qaike isongo iko sakasava pa leona na oda zelepade beto qaike isongo poja vivikeria tugu vei sa na oda tamasa.

³⁸ Goto i Demetiriasi beto ira na ona tinoni roiti sa vei mina koledia ginugua mai jutunia na tinoni, poni sa qai korapa suveredia sira tinoni vaituti beto ko koledia sira na ia ketakoi qai vaikamu vaituti, ko ketakoi tu sa mai vaipogoso lao vaitale ira.

³⁹ Goto vei kaki goto sakasava mule tu sa bu nyoroguania agou, poni sa pa vaikamu tuvisina tu ko pa soana momosona tu mina tapopo vatale sisa.

⁴⁰ Goto isa na ginugua sa podo pa ngeni pa rane api sa kode tana tajutu talenia taqe vakeporeria ira na tinoni mamata sa gita, ura kepore na kutana ko tanake boka talegasania gita sa na vaikamu gaborona api,>> sauniria.

⁴¹ Ko pa liguna sa poja veiniria inara, sa beto sa pojaniria sira qai vaikamu ko qai okoto taloloa riudia.

20

I Paula sa lao vei pa Masidonia beto pa Qirisi

¹ Ego ko pa liguna sa jola sa na kokora tadira na tinoni pa Episasi, poni sa sa kuku vaikamuniria i Paula sira na tinoni tana Bangara ko sa sovutu vaneqiria, beto sa sa paranga loloaria beto sa taloa lao pa Masidonia sisa.

² Ko sa reregeria isa sira na gugusu ketakoi ko sa vaneneqiria pa ona paranga sira, beto sa sa jola lao pa Qirisi

³ ko kue popu sa suvere ketakoi sisa. Ko sa korapa tugu vatana toka lao pa Siria sau sisa poni sa sa nongoronia sa ira na tinoni Jiu qai kukitinia sisa, poni sa sa rovea sa mi mule vei tu ropi pa Masidonia sau.

⁴ Ko ira pira sira na tinoni qai tutia i Paula: i Sopatorosi na tuna marene i Pirasi, na tinoni pa Berea; ira Arisitakosi i Sekudosi, karu tinoni Tesalonika; i Qaiosi, na tinoni Debe; i Timote; beto ira Tukikosi i Toropimosi, karu tinoni Esia.

⁵ Ira pira sa qai lao momoe veranigei pa Toroasi.

⁶ Goto agei sa pa liguna na vavolo Bereti Nake Kovuruna sa qe toka taloa pa Pilipae, ko sa jola tu ka lima rane beto qe lao kamu pa Toroasi. Ko ketakoi qe suvere ka vitu rane.

I Paula sa paranga loloaria ira pa Toroasi

⁷ Ego pa rane momoe pa vuiki totonai qe vaikamu teteku baere, sa sa kole tarae tadira si Paula. Ko sa nyoroguania mina toka riu gu na vuvugei sau sisa ko sa dori vakakasia tu isa sa na tinarae ko sa kamua tu na korapa bongi.

⁸ Qai kubo jola sira na juke qai toa pa lose pa nulu ketakoi qe vaikamu agei.

⁹ Ego ko sa korapa tugu toqona pa vuida ketakoi sa kai koburu marene koregana, na isongona i Iutikasi, sa korapa togo dodokiona. Ko totonai sa kakasa tugu lalaona sa na paranga ti Paula, sa sa puta muma gu sa na tinoni api ko sa vukele koko

pa vinue sape pa nulu ko sa gore tu dugalania pa peso. Ko qai teku vaiolia qarigu sa sa tei mate tu.

¹⁰ Poni sa gore si Paula ko sa opo taria sa na tinina isa ko sa boru tekua, beto pira sau, <<Muke takulanga, sa korapa toaona sapi!>> sau.

¹¹ Beto sa kesa sae ligu pa lose pa nulu si Paula, ko sa kikipai sa na bereti ko qai teteku. Pa liguna na teteku sa sa kole gu paranga sisa ko tinganai sa rane kabere, beto sa sa toka riuona sisa.

¹² Goto ira na tinoni qai toni riunia na toana sa na koburu marene korega sa vukele, beto qai dori tavamanoto sira na tinoni ketakoi.

Na rererege koko pa Toroasi lao pa Miletosi

¹³ Ego ko agei sa qe toka lao momoe pa Asosi, ko ketakoi tu sa mene surania si Paula qeu. Ura sa tei pojanigei tu sa agei mene koi lao momoe goto isa sa mina soloso karovo lao ketakoi saunigei.

¹⁴ Ko tonai sa lame gosorogei pa Asosi, poni sa qe surania sisa ko qe jola lao pa Mitulene.

¹⁵ Ko ketakoi qe ipumeka beto sa qe toka ko qe lao paro pa kai kalena pa Kiosi. Ko ketakoi qe ipumeka mutu beto sa qe toka karovo lao sa pa nusa Samosi, ko qe ipumeka mutu pa Samosi beto sa qe toka lao paro pa gugusu pa Miletosi.

¹⁶ Ura na roroqu ti Paula sa meneke paro pa Episasi, ura kita me gona pale goboro totooso pa Esia sau. Ura sa sisiqarai ko vei bi boka sa bi tei suvere tu pa Jerusalema beto bi kamua sa na rane Penitikositi sau.

I Paula sa paranga loloaria ira na iviva pa Episasi

¹⁷ Ego ko pa Miletosi sa valao nongoro pa Episasi si Paula ko sa valameria sira na tinoni mamata pa ekelesia ketakoi.

¹⁸ Ko totonai qai lame kamu tana, sa sa parangaria, pira sauniria, <<Qu tei gigila vataleamiu tugu agou sa ai sa vevei na susuvere taqu totonai qa suvere tavitigou agou, podalai tugu na rane momoe qa tete pa Esia ara.

¹⁹ Pana uana viketai beto pa oni kolo mata qa nabulunia ara sa na Bangara, beto qa gosororia tugu ara sira na tapata qai valameria ira na tinoni Jiu qai kukitiniisu.

²⁰ Qu gigilaimiu tugu agou sa qake golomia ara sa kai sakasava vei mina boka tokanigou, goto qa ule vanigou beto qa vagigalainigou pa vaikamu tinoni beto pa okokoto miu ruruma.

²¹ Qa poja vaneneqinigou ara sa ira na Jiu beto ira na tinoni Qiriki tugu vei ko mai gabala lao tana Tamasa beto ko mai vasosotoa sa na oda Bangara i Jisu qau.

²² Ko kopira qa tatoni tana Gagala Tabuna sara ko qa korapa gore pa Jerusalema, ba qake gigilai ara sa na sa mina raja lame taqu.

²³ Goto isa gu vei qa gigilai sa pa doru gugusu qa laoria, sa na Gagala Tabuna sa poja vaneneqinisiu sa na tapiu beto na tapata gu sa qai korapa verani-siu pa ia isa saunisiu.

²⁴ Ba qake isongo roqu vaporeveveinaia ara sa na qua toa mekaqu, goto isa gu sa poreveveina taqu sa make nganganyania goto ma vaokotia gu sa na roiti ninabulu sa vanisiu na Bangara i Jisu, ko ma ule vaneneqinia ara sa na nongoro jongana na vairoqu vaialona tana Tamasa.

²⁵ Ko kopira qa gigila vataleaqua ara sa munake isongo bati ligua na isumataqu ara sagou doru qa lekogo taraenia tamugou na binangara tana Tamasa.

²⁶ Ko inara sa vei sa ma ule vatale vanigou pa ngeni pa rane api ara sagou: ara mana talegasania sa na toa tadira doru mai muma.

²⁷ Ura kepore kai sa ba aru mulenia sara, goto qa ule vanigou sa doru nyorogua tana Tamasa.

²⁸ Ko mu kopu mulenigou mekamiu vei tugu ira doru sipi qai kole pa miu kopu. Na Gagala Tabuna tu sa vatinoni kopugou sagou ko muna doro kopunia sa na ekelesia tana Tamasa, isa na ekelesia pa orunguna tu na Tuna Mekai sa pajuku tekunia isa.

²⁹ Ara qa gigilaiqua sa pa liguna mana taloa riu ara sa kode mai kamu tamugou sira na tinoni vaivagigalai sesekedi qai vei na manugu mamade nenedi pirudi, ko kode mai tome nganguluria sira na puku tinoni qu kopuniria.

³⁰ Beto kode pa vaikorapaimiu gu agou mai turu sira kaki tinoni mai vaivagigalai vapiru ko mai toni vapipiruria sira na tinoni tana Bangara.

³¹ Ko sa vei sa mu suvere gegele sagou beto mu roqu vakoititia sa kue aoro sa qake koroto na rane na bongi sa qa vavanaugou ara taviti kolo mataqu sagou doru.

³² Ko kopira ara qa vakole laogou tana Tamasa beto pa ona nongorona na vairoqu vaialona sagou. Ko na nongoro isa sa mina ovulugou beto mina boka vatekunigou na mana sa vanaqitia na Tamasa ko mina vaniria ira na ona tinoni isa.

³³ Kepore sa na qolo na siliva babi na poko tana

kai tinoni ba doro roronia ara.

³⁴ Agou mekamiu qu gigilaimiu sa na limaqu aipira qai roiti ko qai vatoasiu sara beto ira na tinoni qai tututisiu.

³⁵ Ira doru kai sa qa vabatinigou sa tana pavu talenia gita beto sa kode tana boka tokaniria sira qai munyala. Mu roqu vakoititiria sira na paranga tana Bangara i Jisu tonai pira sau, <Na vaiia sa na mana sa lavata jolania na tekuona na tinoni,> sau,>> sau si Paula.

³⁶ Ko totonai sa beto paranga si Paula, sa sa ovoro gore sori tutungu tavitiria ira ko sa vavara.

³⁷ Qai lukana uui beto sira doru beto qai borua beto qai aoa ira si Paula.

³⁸ Isa qai takulanga vivitiginia ira sa na paranga sa pojaria isa na veveina kode maike isongo bati ligua ira sa na isumatana isa sauniria. Ego beto sa qai tutia ko qai riu loa pa vaka.

21

Sa gore pa Jerusalema si Paula

¹ Ego ko qe paranga loloaria agei sira beto sa qe toka karovo vatuvisi lao pa nusa Kosi. Ko qe ipumeka mai tu pa Kosi beto sa qe toka lao kamu sa pa nusa Rodesi, beto koko ketakoi sa qe lao paro pa gusu Patara.

² Ko ketakoi qe kamua sa kai vaka mi korapa toka lao pa Poinikia sau, ko qe koi ketakoi ko qe toka riu.

³ Qe korapa lalaomei sa qe batia sa na nusa Saeparasi, beto sa qe vakole veinia pa kale merimeimei sa na nusa isa ko qe gona lao vei pa Siria.

Beto sa qe lao paro pa Turosi, ura ketakoi sa sa vagoreria na sakasava sa suranaria sa na vaka.

⁴ Pa gusu isa qe batiria sa kaki tinoni tana Bangara, ko qe suvere tu tadira ka vitu rane sagei. Ko pa neqi tana Gagala Tabuna sa qai pojanía ira na tinoni tana Bangara ketakoi si Paula ko mike sae pa Jerusalema qarigunia.

⁵ Ba totonai sa okoto sa na mei toতোso suvere tadira, poni sa qe taloa riúmei. Qai tutigei sira doru rereko beto na koburu ko qai tutigei tugu votu pa peguruna na gugusu. Ko qe gore ovoro sori tutungu pa nole ko qe vavara,

⁶ beto sa qe okoto vaiparanga loloa. Beto sa qe koimeí pa vaka sagei, goto ira sa qai muledia pa dia ruma.

⁷ Ego ko qe jokelia agei sa na mei rerege koko pa Turosi ko qe lao paro pa Tolemaisi. Ketakoi qe gosoro qequeraniria sira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ko qe suvere tavitiria mai tu kai rane.

⁸ Pa liguna qe ipumeka sa qe taloa gore pa Sizaria ko qe gore kamu pa ruma ti Pilipi, isa na tinoni sa tataraenia na nongoro jongana beto ko kame tugu ira ka vitu tinoni vaitokai qai vileria pa Jerusalema. Ko pa ruma tana sa qe suvere.

⁹ Ko na tinoni api sa ka made sira na tuna rereko koregadi qai kokole ulule votunia ira sa na paranga tana Tamasa.

¹⁰ Ko qe tei korapa tu suveremei ka vivisa rane ketakoi agei poni sa sa gore lagere koko vei pa Jiu-dia sa kai tinoni kokorotai na isongona i Aqabasi.

¹¹ Ko sa lame tugu tamigei ko sa tekua isa sa na beleti ti Paula ko sa pikonia na nenena na limana mekana, beto sa pira sau, <<Pira sau sa na Gagala

Tabuna, <Na tinoni sa isongia na beleti api sa kode mai piu veinia tugu pira ira na tinoni Jiu pa Jerusalema, beto mai valao vaniria ira na tinoni karovodi sisa,> sau,>> sau sisa.

¹² Ko totonai qe nongororia agei sira na paranga aipira, poni sa qe tepa vivitigia agei beto ira tugu na suveredi ketakoi vei si Paula, ko mike sae pa Jerusalema qeunia sisa.

¹³ Ba pira tu sa oe vei si Paula, <<Na sa qu korapa roitinia sagou ko qu korapa lukana beto mu vatakulangia na buloqu ara qugu? Ara sa qa vanaqiti ko mana gosoria sa nake mekana gu na tapiu, goto na mate tugu vei pa Jerusalema pa isongona na Bangara i Jisu,>> sau.

¹⁴ Ko qeke boka vagabalia agei sa na roquna isa, ko qeke pojai mule kai sa, goto pira gu qeu, <<Jongana, na nyorogua tana Bangara mi gore votu,>> qeu gu.

¹⁵ Ego ko liguna qai jola sira na rane qe suvere pa Sizaria, poni sa qe qaqiri ko qe taloa sae pa Jerusalema.

¹⁶ Ko kaki ira na tinoni tana Bangara pa Sizaria sa qai tutigei tugu agei, ko qai toni laonigei pa ruma ti Manasoni. Kai tinoni pa Saeparasi sisa, beto ko kai tinoni tugu tana Bangara na tei dori sovaina tu sisa.

I Paula sa gogosoria i Jekopi

¹⁷ Ego ko totonai qe kamu pa Jerusalema sagei, sa ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ketakoi qai vatoga vatatalegei.

¹⁸ Ko sa jola na bongi beto ko sa rane tu neqa sa i Paula sa tutigei ko qe lao gogosoria si Jekopi, beto ko ira doru tinoni mamata ba qai kamu tugu.

¹⁹ Ego ko sa beto gosoro qequeraniria, poni sa sa vavakato kilipuputu vaniria i Paula sira vei sa roitiniria na Tamasa tadira na tinoni karovodi pa ona roiti ninabulu isa.

²⁰ Totonai qai nongoria na vavakato tana poni sa qai vatarasaea na Tamasa, beto pira qarigunia si Paula, <<Koi, tavitimei, qu tei gigilaimua tugu ao sa na kubo tina sira na tinoni Jiu qai tei vasosoto tu, beto ko qai korapa tugu ngangalinia ira doru sa na kopuna na Vavanau ti Mosese.

²¹ Beto ko kaki nongoro goborodi qai tei tekua tu na veveimu sao. Ko ao sa qu vagigalairia sira doru tinoni Jiu qai suvere vaisomanai tadira na tinoni karovodi ko mai loa pale ira sa na Vavanau ti Mosese beto ko maike poberia sira na tudia marene beto ko maike tutiria mule kaki uana tadagita quguniria qarigu.

²² Ko na sa sa tana roitinia? Ura kode iapeki gu mai nongoronia sa na kamumu ao.

²³ Jongana, mu roitinia gu sisa mene pojanigo agei api. Aipira sira ka made tinoni qai tei mauluniria tu mekadi.

²⁴ Ira pira sa mu toniria ao ko mu somana tavitiria beto muna tabara vaniria tugu vei sa na dia vuvulasa valioso, beto sa mai ngabutu vadadalua na batudi sira. Inara mu roiti vei sao ko ira doru mai gigilai sa doru nongoro veveimu ao qai nongororia sa na gagale sesekedi gu, goto ao mekamu ba qu kopunia tugu sa na Vavanau ti Mosese.

²⁵ Goto na veveidi ira na tinoni karovodi qai tei vasosoto tu sa qe tei garunu lao vaniria tu na leta ko qe ule vaniria sa na vivile tadagita ko maike tekuria sa na masadi na manugu qai

tavavakukuvu tari lao vaniria na beku, maike tekua na orungu beto maike tekuria na masadi na manugu qaike tavanyoa pale na orungudi, beto ko maike toania na toa lulasana qeuniria,>> qarigu.

²⁶ Ko sa jola kai bongi ko na ranena poni sa toniria i Paula sira ka made ko sa somana vuvulasa valioso sisa. Beto sa sa tome lao pa kakabarena zelepade ko sa vakaberia sa na totošo mina okoto na totošo tana vuvulasa valioso, totonai mina okoto taroiti vaniria na vavakukuvu vuvulasa sira doru sau.

I Paula sa taaru tamana pa zelepade

²⁷ Ego totonai sa tata okoto sa na vitu rane vuvulasa, poni sa ira na tinoni Jiu pa Esia qai batia pa kakabarena zelepade si Paula. Ko qai paranga sosori vatagigiriria sira na minete tinoni doruna ko qai aru tamana tekua si Paula.

²⁸ Beto qai kuku vevela sira, <<Agou na tinoni Izireli o! Mei tokanigei! Api sa na tinoni sa rerege betoa doru eqa ko sa kole vaivagigalainia sa na tinoni Izireli, na Vavanau ti Mosese beto na kakabarena zelepade api sa qai kepore veveidi sau. Ko kopira sa toni tomeniria na tinoni karovodi mule sa pa ia api, ko sa vagoboria sa na ia api!>> qarigu.

²⁹ (Na ginuana qai paranga vei ina sa ura peranganaga qai bati tavitinia isa pa Jerusalema si Toropimosi na tinoni Episasi, ko qai rorovea sa sa toni tomenia tugu i Paula pa kakabarena zelepade sisa qarigu.)

³⁰ Ego ko sa tagigiri gu sa na gugusu Jerusalema doruna, ko qai abutu vaikamu beto sira doru tinoni ko qai aru tamania si Paula, beto qai ragata

votunia pa peguruna na kakabarena zelepade. Ko isa tugu qai votu ira sa qai patei gu sa na atakamanadi na kakabarena zelepade.

³¹ Ko totonai qai korapa mai vamatea ira qarigunia si Paula, poni sa sa sae kamu tana kuta mamata tadira na tinoni vaipera tadira na tinoni Romu sa na nongorona na vaivevela lavata sa podo pa gusu Jerusalema doruna qarigunia.

³² Poni sake mamavo mutugu goto sa tekuria gu na tinoni mamata gogoto api sira kaki iviva tadira na tinoni vaipera beto vei tugu ira kaki tinoni vaipera, ko qai abutu gore gu sa tadira na minete tinoni. Ko totonai qai batia ira na tinoni sa na kuta mamata tadira na tinoni vaipera beto ira na tinoni vaipera sa toniria, poni sa qai noso mamajai si Paula.

³³ Ego beto sa lao kamu na kuta mamata ko sa aru tamania si Paula, beto sa garunuria sira na ona tinoni ko qai pikonia karu seni si Paula. Beto sa sa kole nanasania sa i sei sa na tinoni api beto na sa sa roitinia isa.

³⁴ Ira kaki tinoni pa vaikamu sa qai vevelania kai sa, goto ira kaki sa qai vevelania goto sa tu. Sake boka gigilai na kuta mamata tadira na tinoni vaipera sa na kutana sosoto na dia vevela ura sa mota sa na vevela. Ko sa garunuria gu sira na ona tinoni vaipera, ko mai toni kesania pa ia susuverena tadira na tinoni vaipera sauniria.

³⁵ Totonai sa kamu pa kekesana poni sa qai pogosia tu ira na tinoni vaipera si Paula, ura sa viva jola sa na tagigiri tadira na minete tinoni,

³⁶ ko na minete tinoni sa qai vevela tututi, pira qarigu, <<Vamate palea sisa!>> qarigu.

I Paula sa nanaqe mulenia mekana

³⁷ Ego ko qai tata toni tomenia pa leo ia susu-
erena tadirā na tinoni vaipera, poni sa sa paranga
laoia i Paula sa na kuta mamata tadirā na tinoni
vaipera, <<Ai vei ma boka parangigo mai ara sao?
>> saunia.

Poni sa oe lao sa na kuta mamata tadirā
na tinoni vaipera, <<Qokolo, qu balaumua na
paranga Qiriki sao?

³⁸ Eo ko nake ao mei sa na tinoni Ijipi pa visa
ina sa vaipera lao tana qavuna tana Romu beto ko
sa toni laoniria pa qega sira ka made tina tinoni
vaivamate!>> sau.

³⁹ Poni sa paranga si Paula, <<Ara sa kai tinoni
Jiu pa gugusu pa Tasosi pa ia pa Silisia, ko na tinon-
iqu sosoto pa gugusu poreveveina isa sara. Qa
tepago, mu vamalumusiu mai ko ma parangaria
ira na tinoni pira,>> sau.

⁴⁰ Ko tonai sa vania na vinamalumu na kuta
mamata tadirā na tinoni vaipera sisa, poni sa turu
pa kekesana si Paula ko sa alaka vamomokoniria
na limana sira na tinoni. Ko tonai qai noso beto
ira doru, poni sa paranga lao pa paranga Aramaiki
sisa.*

22

¹ <<Ka visa tavitiqu na tamaqu! Mu vainon-
goro lame taqu ko ma nanaqe mulenisiu kopira,>>
sauniria.

* **21:40** Na paranga Qiriki sa pojai sa na paranga Hiburu sau, ba
na paranga Aramaiki gu sa sa korapa toana totonai ko palu na
paranga Aramaiki gu sa qai giganania na paranga Hiburu. Doria
tugu vei pa 6.1; 22.2; 26.14.

² Ko totonai qai nongoronia sa paranga Ara-maiki i Paula, poni sa qai okoto noso kununu beto sira. Poni sa podalai paranga si Paula, pira sau,

³ <<Ara sa kai tinoni Jiu, na podoqu pa Tasosi pa ia pa Silisia. Na lavataqu pa gugusu pa Jerusalema lani sara, beto ko na sikuluqu tai Qamalieli, ko qa tavagigalainia ko qa tuti vikivokotoria ara sira na Vavanau tadira na tamada, beto ko qa ngangali vivitiginia ara sa na Tamasa vei puputa tugu qu vei agou pa rane pa ngeni api.

⁴ Ko ira qai tutia na Soana tana Bangara api sa qa komiti vivikereria tugu ko qa vamateria tugu ara. Qa piuria sira na marene na rereko beto ko qa vatomeria pa ruma vaipiu.

⁵ Ko na kuta iama lavata beto ira doru tinoni mamata pa kauniseli mai boka vavakato vanigou gu sa na veveiqu ara. Ura tadira tugu qa tekuniria ara sira na leta qai kuti vaniria ira ka visa tinoni Jiu pa Damasikasi, ko ara sa mana piuria beto mana toni muleniria pa Jerusalema sira ko mai tavakilasa qarigu.

*I Paula sa vavakatonianona gabala
(Roiti 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ Ego ko totonai qa korapa lalaoqua sara ko qa tata kamu pa Damasikasi na papada vei na korapa rane, poni sa gona vasiboro pa vailivutaiqu ara sa kai kabere vaivakeana jola na koko veina pa noka.

⁷ Poni qa vukele gore tu pa peso sara beto qa nongoria sa kai ovovele, pira sau, <Saula! Saula! Ai sa vei ko qu korapa komiti vivikeresiu ara sao?> sau.

⁸ Poni qa oe sara, <I sei sao, Bangara?> qau.

Poni pira saunisiu, <Ara Jisu pa Nazareti sapi, ara isa qu korapa komitia ao,> sau.

⁹ Ko ira na tinoni qai tutisiu sa qai batiadia tugu sa na kabere, ba qaike nongoro vaia sa na ovovelena na tinoni sa korapa paranga lamesiu ara.

¹⁰ Beto qa nanasa sara, <Na sa mana roitinia sara, Bangara?> qau.

Poni sa na Bangara pira saunisiu, <Mu turu, ko mu tome lao pa Damasikasi. Ketakoi mina taule vanigo sisa doruna vei qu taudukunia ko muna roitinia ao,> sau.

¹¹ Ba qake boka babata sara, ura sa valeqasiu na kabere vaivakeana. Ko ira gu na tinoni qai tututisiu sa qai arua na limaqu ko qai tita laonisiu pa Damasikasi.

¹² Ego ko na suverena tugu ketakoi sa kai tinoni na isongona i Hananiasi. Kai tinoni sa vatabe vatalea na Vavanau beto ko sa tapangaga jola tadira doru tinoni Jiu qai suvere pa Damasikasi sisa.

¹³ Ko isa sa lame taqu ko sa turu pa kekerequ, beto pira sau, <Saula, tasiq! Mu babata tu sao!> sau. Ko pa totošo tugu isa sa qa babata sara, ko qa enga batia gu sisa.

¹⁴ Beto sa pira saunisiu, <Na Tamasa tadira na tamada sa tei vilego tu sao ko muna gigilai sa na ona nyorogua, muna batia sa na ona nabulu tuvisina, beto ko muna nongoro sosotoa sa na ovovelena isa.

¹⁵ Ura kode muna kai tinoni vavakato tana sao ko muna vavakatonía tadira doru tinoni sisa vei qu batia beto qu nongoria.

¹⁶ Ko kopira na sa mule qu verania? Goto mu turu ko mu tapaputaiso, beto mu kiu alili lao pa isongona isa ko mai tavalioso sira na mua sela,> sau si Hananiasi.

I Paula sa tagarunu lao tadira na Tinoni Karovodi

¹⁷ Ego ko sa kamua totonai qa gabala mule pa Jerusalema ko totonai qa korapa vavara pa kak-abarena zelepade, poni sa qa batia ara sa votu taqu sa kai dodogoro.

¹⁸ Qa batia ara sisa, pira saunisiu, <Sisigarai, mu taloa votu sisigarai pa Jerusalema! Ura kode maike vasosotoa ira na tinoni sa na veveiqu ara muna vavakatonina ao,> sau.

¹⁹ Ba pira qau sara, <Bangara, ira tugu pira qai gigilaidia sa ara sa qa vatomeria pa ruma vaipiu beto ko qa mamajaria tingana vei doru ruma vavaikamuna sira qai vasosotogo ao.

²⁰ Ko totonai qai vai vamatea si Sitivini isa sa vavakatonina na veveimu ao, poni sa ara tugu sa kame qa somana vaegoa sa na mate tana beto ko ara tugu qa kole kopuniria sira na poko tadira qai vamatea i Sitivini,> qau.

²¹ Poni pira saunisiu sisa, <Mu taloa riu! Ura ara mana garunu laonigo pa souna tu tadira na tinoni karovodi sao,> saunisiu,>> sau si Paula.

I Paula kai tinoni tapausuna pa qavuna Romu

²² Ego ko qai kole tugu nonongorodia ti Paula sira na tinoni, ba isa tugu sa pojaria isa sira na paranga aipira, poni sa qai mekarai kuku vevela votu beto sira, pira qarigu, <<Varijo palea pa kasia

gusu sa na tinoni api! Ura nake padana mina toa sisa!>> qarigu.

²³ Ko qai kole vevela tagigigiri beto qai iriruniria pa nulu sa na dia poko beto qai kole repo ia-parainiria pa nulu sa na kavuru peso sira na tinoni.

²⁴ Poni sa totonai qai korapa vei inara ira, sa sa garunuria na kuta mamata tadira na tinoni vaipera sira nona tinoni, ko qai toni tomenia pa ia susuverena tadira na tinoni vaipera si Paula. Beto sa sa garunuria ko mai mamajai sisa ko mi boka ululenia isa sa na ginugua sa sa qai iranga tagigigirinia ira na tinoni Jiu sisa sau.

²⁵ Ko totonai qai korapa piko tari vakolenia ko mai mamajai qarigunia sisa, poni sa sa parangia i Paula sa kai tinoni mamata gogoto sa korapa turu tata tana, <<Ai sa vei, na tavamalumuna tugu pa vavanau sa na tinoni tapausuna tana qavuna Romu sa mina tamaja vei mina ogoro tapitu ko mina ogoro tagigila sa na sela tana?>> saunia.

²⁶ Totonai sa nongoria na tinoni mamata gogoto sa na nanasa ti Paula, poni sa lao sa tana kuta mamata tadira na tinoni vaipera ko sa parangia, <<Qokolo, na sa mu roitinia qugu sao? Na tinoni api sa na tinoni tapausuna tana qavuna pa Romu sapi!>> saunia.

²⁷ Poni sa lao sa na kuta mamata tadira na tinoni vaipera ko sa nanasia si Paula, <<Mu ule vanisiu, kai tinoni tapausumu tugu tana qavuna pa Romu sao?>> saunia.

<<Gua,>> sau si Paula.

²⁸ Poni sa paranga sa na kuta mamata tadira na tinoni vaipera, <<Ara nake poata leleo tu qa

valaonia beto qa soni isongia sa na neqi ko qa tapausu tana qavuna pa Romu sara!>> saunia.

Poni sa oe lao si Paula, <<Uvao, goto ara na podo tapausuqu tugu tana qavuna Romu!>> saunia.

²⁹ Ego pa totošo tugu isa qai togolo mule sira na tinoni mai pipiqolia ko mai nanasa vivilotia si Paula qarigu. Beto ko na kuta mamata tadira na tinoni vaipera ba sa matagutu tugu sa totonai sa gigilai sa kai tinoni tapausuna tana qavuna Romu sisa ba sa tei piunia tu na seni.

I Paula sa turu pa moedi ira na kauniseli

³⁰ Ego ko sa nyorogua gigila vatalea tugu na kuta mamata tadira na tinoni vaipera sa na kutana sosoto vei beto qai jutua ira na tinoni Jiu si Paula. Ko sa jola na bongi ko na ranena, poni sa sa ruvatia si Paula beto sa garunuria sira na kuta iama beto ira doru pa kauniseli ko mai vaikamu sauniria. Ko qai vaikamu beto tu ira doru poni sa sa toni gorenia isa si Paula ko sa vaturua pa moedi ira doru.

23

¹ Ego ko sa do tari vatotogasaria i Paula sira pa kauniseli, beto pira sau, <<Ka visa tavitiqu! Qa vaokoto vatalea pa monana jongana ara sa na qua roiti lao tana Tamasa, ko sa kamu tu pa rane pa ngeni api,>> sau.

² Poni sa garunuria tu i Hananiasi, na kuta iama lavata, sira kaki qai turu kekeria si Paula ko mu poaria na mangana sauniria.

³ Poni sa paranga lao tana si Paula, <<Mina poarigo tugu na Tamasa sao, ao na babana lulasana sa tapedi vakeka pa peguruna! Qu togo

pitusiu ara pa soanana na Vavanau ti Mosese sao, ba qu tei majai tu ao sa na Vavanau ura qu vaigarununia ko ma tapoara sara!>> sau si Paula.

⁴ Poni ira kaki qai turu kekeria sa pira qarigu, <<Qokolo, ko isa tugu na kuta iama lavata tana Tamasa sa qu poja sasaea ina!>> qarigunia.

⁵ Poni sa paranga si Paula, <<Ka visa tavitiqu, qake gigilai ara sa na kuta iama lavata sisa. Ura pira tu sau sa na Kukuti Tabuna, <Na tinoni mamata tadira na mua bubutu tinoni sa muke poja vivikeria,> sau,>> sauniria.

⁶ Ego ko totonai sa dogoro gigalaria i Paula sa ira pa vaikamu isa sa kai pukuna sa ira na Sadusisi goto ira kai goto pukuna sa ira na Parese, poni sa sa vevela votu tadira na kauniseli sisa, pira sau, <<Ka visa tavitiqu! Ara sa kai Parese, beto ko na tuna tugu kai Parese. Na veveina gu na qua rarange kode ira qai mate sa mai turu mule qau sa qa korapa tapitunia ara lani!>> sauniria.

⁷ Isa tugu sa paranga vei inara i Paula, poni sa qai vaitoke vatatalegadia gu mekadi sira na Parese beto na Sadusisi, ko sa tapikatarua sa na vaikamu tinoni.

⁸ (Ura ira na Sadusisi sa qai pojai sa kepore na turumule pa mate, kepore na mateana beto kepore na gagala qarigu. Goto ira na Parese sa qai ule votunia sa koledia tugu sa doruna aipira qarigu.)

⁹ Ko sa lavata tu lalaona sa na vaivevela tadira, ko qai turu pa vaikorapaidi sira kaki Parese qai vaivagigalainia na Vavanau ko qai vaigua

vaneneqi pa paranga, beto sa pira qarigu, <<Ke-pore sa kai sela tabe batia tana tinoni api! Kita pu kai gagala babi kai mateana tu sa parangia sisa!>> qarigu.

¹⁰ Ego ko sa lavata jola sa na vaivevela vaigua tadira ko sa matagutunia na kuta mamata tadira na tinoni vaipera sa kita mai koti vivikeria ira si Paula sau. Ko sa garunuria sira nona tinoni vaipera ko qai gore saputu teku varijoa pa vaikamu si Paula ko qai toni saenia pa ia susuverena tadira na tinoni vaipera.

¹¹ Ego na bongina isa sa turu pa kekerena i Paula sa na Bangara, ko pira sau, <<Mu varene! Ura kai muqisi podeke vei tugu qu tei ule vaneneqinisiu tu pa Jerusalema, poni sa kode pa Romu ba muna vavakatonisiu mutugu sara,>> saunia.

I Paula qai kukitina

¹² Ego ko totonai sa rane neqa poni sa ira kaki tinoni Jiu qai vatoqoa sa na kukitina i Paula. Qai mauulu tariniria mekadi sa maike teteku na buku koi vei tu mai vai vamatea si Paula qarigu.

¹³ Ko ira madengavulu jola tinoni sa qai mekarai vaivaegonia na kukitina i Paula api.

¹⁴ Ko qai lao sa tadira na kuta iama beto na tinoni mamata tadira na Jiu, ko pira qariguniria, <<Qe tei mauulu tarinigei tu mekamei sagei ko meneke isongo meai kai gagani tinganai mene vamatea mai tu i Paula.

¹⁵ Ko kopira agou beto na kauniseli sa mu vanongoria na kuta mamata tadira na tinoni vaipera ko mi toni lagerenia tamugou si Paula, kale mi vei qu korapa nyorogua nyaqo vovotu vatalenia sa na veveina isa. Goto agei sa mene ovo

verania sisa, ko totonai mina oqoro lao kamugou isa sa mene vamatea si Paula,>> qarigu.

¹⁶ Ba kai tuna marene na luluna rereko i Paula sa nongoro poai sa na roroqu mai ngui golomia i Paula qarigu ira, ko sa lao kamu sa pa ia susuverena tadira na tinoni vaipera ko sa mavo ule vania si Paula.

¹⁷ Poni sa kuku tekua i Paula sa kai tinoni mamata gogoto ko pira saunia, <<Na koburu marene api sa mu toni laonia tana kuta mamata, ura koleona sa kai sa mina lao pojanisa,>> saunia.

¹⁸ Poni sa tonia tugu kai mamata sisa ko sa lao kamu tana kuta mamata poni sa pira saunia, <<Na tinoni tapiuna i Paula sa sa kuku tekusiu beto sa garunusiu ko ma toni lamenia pa tamu sa na marene api, ura koleona kai sa mina pojanigo sisa sau,>> sau sisa.

¹⁹ Poni sa aru tamania na kuta mamata sa na li mana na koburu marene isa ko sa toni riu kalenia, beto sa nanasia, <<Na sa sa qu nyorogua pojanisui ara ao?>> sau.

²⁰ Poni sa paranga sa na marene, <<Ira na tinoni Jiu sa qai tei vaivaegonia tu ko mai tepago ko vuka muna toni gorenia tadira na kauniseli si Paula, ko mina doro vei qai korapa nyorogua nyaqo vovotu vatalenia sa na veveina isa qarigu.

²¹ Ko ao kita mu loposoniria sira. Ura ira jola madengavulu tinonidi tugu ira sa qai korapa togo golomo verania sisa. Ira na tinoni aipira sa qai mauulu tariniria mekadi ko maike teteku na buku tinganai ko mai vaia mai tu si Paula qarigu. Ko kopira qai korapa vanaqiti gu, ko qai lokania gu sa tonai muna vaegoa na dia tepa ao,>> sau sa na marene isa.

²² Ego ko sa naqua na kuta mamata sa na marene api ko minake vavakato vania mule kai goto tinoni sisa vei sa kamu vanongoria isa sisa saunia, beto sa sa soni garunu vamule riua.

I Paula sa tagarunu gore ti Pilikisi na qavuna

²³ Ego beto sa kukuria na kuta mamata tadira na tinoni vaipera sa karu ona tinoni mamata gogoto, ko pira sa poja veiniria, <<Mu vatanaria karu gogoto solodia, ka vitungavuluputa tinoni vaipera pa hose, beto karu gogoto tinoni aru opere. Mai vatana ko mai taloa riu na sia koloko kode bongi, ko mai riu tu kamu pa Sizaria sira.

²⁴ Muna vatanaria tugu vei sa kaki hose ko mina tasurana vakamu vatale tu ti Pilikisi na qavuna si Paula,>> sauniria.

²⁵ Ego beto sa kutia na kuta mamata sa kai leta, pira sa paranga vei.

²⁶ <<Ara Kolodiasi Lusiasi.

Lao tana bangara qavuna lavata i Pilikisi.

Na paranga qeqera tamu.

²⁷ Na tinoni api sa qai aru tamania ira na tinoni Jiu ko mai vai vamatea qarigu. Poni qa toniria lao ara ira na qua tinoni vaipera ko qa teku vasarea, ura qa gigilai sa kai tinoni tapausuna tugu tana qavuna pa Romu sisa.

²⁸ Qa nyorogua gigila vatalea tugu ara sa na ginuana vei beto qai jutua isa, ko qa toni gorenia pa dia kauniseli.

²⁹ Ko qa bati votunia sa na veveina gu kaki dia vaigua pa kalena na dia Vavanau sa qai jutunia isa, goto kepore sa kai sakasava sa roitinia vei bi pada tavamatenia babi tapiunia isa.

³⁰ Beto ko totonai qa nongoronia qai kukitinia sisa, poni sa qake vera goto qa garunu vatuvisi vagorea gu tamu. Ira qai jutua isa sa qa tei po-janiria tu ko mai pogoso lao vavotua pa tamu sisa vei qai jutunia isa qauniria,>> sau.

³¹ Ego qai roitinia tugu ira na solodia sisa qai tagarununia, ko qai toni bongi gorenia pa gugusu pa Anitipatirisi si Paula.

³² Totonai sa rane neqa poni sa qai loaria sira qai koi pa hose ko qai toni jola riunia si Paula, goto ira doru solodia sa qai gabala muledia pa dia ia susuverena pa Jerusalema.

³³ Goto ira qai jola riu sa qai kamu tu pa Sizaria, ko qai lao vakarovia tana qavuna sa na leta, beto sa qai loa vasuveria tana si Paula.

³⁴ Ego ko sa tiroa na qavuna sa na leta, beto sa sa nanasania isa pai pikata gugusu na koko lame veina si Paula. Totonai sa nongoro tekua na qavuna na lame veina pa Silisia sisa,

³⁵ poni sa pira saunia, <<Kode mana nongorigo sao totonai mai kamu ira na tinoni qai jutugo,>> sau. Beto sa garunuria sira na ona tinoni kopu ko qai doro kopunia pa ruma tana qavuna si Paula.

24

I Paula sa tajutu

¹ Ego ko sa jola lima rane poni sa sa toni goreniria pa Sizaria i Hananiasi na kuta iama

lavata sira kaki tinoni mamata beto kai loea na isongona i Tetulosi. Ko qai vavotua ira tana qavuna i Pilikisi sa na dia tinajutuna i Paula.

² Ego ko sa takuku vatome si Paula, beto sa podalai vavotua i Tetulosi ti Pilikisi sa na dia roroqu qai jutunia i Paula. Pira sau si Tetulosi, <<Na suvere vabubuleai kakasana sa qe isongia agei pa totošo tamu beto ko soku bei sa aru vatalea na susuvere sa qe batiria agei na puku tinoni api, ura koko vei ao qu boka rove vakori lao momoe pa mua vaitoni.

³ Ko pa doru soana beto pa doru ia ka ia qe vatogaria pa qe qera lavata agei sira na roiti aipira, bangara Pilikisi, ao na tapangagamu jola.

⁴ Ba qake nyorogua varagatia ara sa na mua totošo, goto qa tepaigo gu ara sao ko pa mua vairoqu jongana sa mu vainongoro lame pa mei paranga iketena api.

⁵ Qe bati votunia agei sa na tinoni api sa na tinoni vapidoko tapata beto sa ararianiria na vaigua tadira doru tinoni Jiu pa doru eqa sapi. Ko isa tugu sa sa mamatania kai puku minete tinoni qai giganiria na tinoni Nazareti.

⁶ Beto ko sa podalai vapajia tugu isa sa na kakabarena zelepade, ko sa vei sa qe aru tamania agei sisa.*

⁸ Pana tana muna boka nanasa vivilotonia

* **24:6** Kaki kukuti nake loka leleludi sa qai jokelia na pikata 6 na pikata 8 beto qai valao tugu vei na pikata 7, ko pira sau: <<ko qe nyorogua pitua tugu pa tutina na mei Vavanau agei sisa. 7 Ba sa lame si Lusiasi na kuta mamata tadira na tinoni vaipera ko sa saputu teku variunigei pa limamei sisa, 8 beto sa sa garunuria sira qai jutua isa ko mai lame pa moemu ao sau.>>

mekamu ko kode muna boka bati votuniria mekamu ao sira na sakasava qe korapa jutunia isa agei aipira,>> sau si Tetulosi.

⁹ Beto sa qai somana jutua mutugu ira na mata tadira na tinoni Jiu si Paula, ko sa sosoto tugu sisa sa pojai i Tetulosi qarigu.

I Paula sa nanaqe mulenia pa moena i Pilikisi

¹⁰ Ego ko totonai na qavuna sa ebo sae laoa si Paula, poni sa paranga si Paula, pira sau, <<Na tagigilana sa sa tei soku aoro tu sa na tinoni vaipitu tana puku tinoni api sao, ko sa vei sa ara qa qera vivitigi ko mana paranga nanaqe mulenisiu mekaqu pa moemu ao.

¹¹ Mekamu ba muna boka gigilaimua gu sa sa oqoro jolania ka manogarua rane gu qai koni jola inara sa qa sae vatarasae pa Jerusalema sara.

¹² Ko qaike batisiu ba kole vaigua paranga tavi-tia kai tinoni pa kakabarena zelepade, babi ba kole araria vatagigiriria ira kaki tinoni bi pa ruma vavaikamuna babi pa kai ia pa gugusu lavata api sara.

¹³ Beto ko kepore vavagila kai sosotona mai boka vabatinigo sira na sakasava qai jutunisiu ara aipira.

¹⁴ Goto api sa ma ule votunia gu ara tamu: na Soana tana Bangara isa qai gigania na soana selana qarigunia ira pira sa qa tutia ara. Ko qa vatarasaea ara sa na Tamasa tadira na tamamei pa moa beto ko qa vasosotoria tugu ara sira doru sakasava qai takuti pa Vavanau ti Mosese beto pa kukuti tadira na tinoni kokorotai.

¹⁵ Qa vasosotoa tugu ara sa na Tamasa vei tugu qai vasosoto vei ira pira, ko kode mina koleona sa

na toতোসো তোতোনাই মাই তুরু মুলে পো মতে সীরা না তিনোনি তুবিসিদি বেসো না তিনোনি িকরেদি গৌ তুগু.

¹⁶ Ko sa vei sa qa podeke vivitigia ko ma isongia na monana kabereana pa moena na Tamasa beto pa moedi ira na tinoni doru toতোসো গৌ.

¹⁷ Ko pa liguna qai jola soku aoro toto vei qa taloa pa Jerusalema poni sa ma mule kamu ko ma pogoso vaniria kaki vaivana ira na qua puku tinoni qau, poni sa qa kamu beto ko qa vavakukuvu tugu vei.

¹⁸ Ko toতোনাই গা তেই বাওকোতিয়া তু না বুবুলেসা বালিওসো অরো সা বেসো গাই বাতিসিউ পো কাকাবারেনা জেলেপাদে, বা কেপরে তুগু সা কাই মিনেতে তিনোনি বাবি কাই বাইবেবেলা তিনোনি তোতোনাই.

¹⁹ Goto ira kaki tinoni Jiu na koko lame veidi pa Esia tu sa qai korapa suvere toতোনাই. Ko ira tu sa sa pada bai kamu pa tamu ko bai talesiu sara vei bi koleona kaki dia tinajutu lame taqu.

²⁰ Ba minake vei sa ira gu inara ropi mai ule vanigo sa na sela taqu qai bati votunia toতোনাই গা তুরু পো মোেনা না কাউনিসেলি.

²¹ Ba kepore mutugu, goto api gu sa kai paranga qa vevela votunia ara toতোনাই গা তুরু পো বাইকোরা-পাইদি অরো: <না বেবেইনা গু না তুরুমুলে পো মতে সা গা তাপিতুনিয়া অরো তামুগৌ পো রানে পো নগেনি অপি,> গৌ সারা,>> সাউ সি পৌলা.

²² Ego ko sa tei gigila vataleona tu i Pilikisi sa na veveina na Soana tana Bangara. Ko toতোনাই সা বেসো পোরাংগা ি পৌলা পোনি সা সা পাতৈ পোলেয়া ইসা সা না বাইকামু, বেসো পীরা সা পোজা বৈনিরীয়া সীরা, <<তোতোনাই মীনা লগেরে তু ি লুসীয়া না কুতা মামাতা তাদীরা না তিনোনি বাইপেরা, সা মানা দোরো বীবিলোতিয়া কো মানা পিতুয়া অরো সা না বাইগুয়া তামুগৌ অপি,>> সাউ.

²³ Beto sa garunia sa na tinoni mamata gogoto ko mi kopunia si Paula, beto ko minake tapiu vivitigi, beto ko maike tasuqutu tugu vei sira na tavitina ko mai boka lame ovikia na tokania sisa saunia.

I Paula sa vavakato tadira Pilikisi i Durusila

²⁴ Ego sa jola kaki rane poni sa sa kamu si Pilikisi beto i Durusila na maqotana, ko na maqotana isa sa kai rereko Jiu. Ko sa kukua i Pilikisi si Paula ko sa vainongoronia tana sa na veveina na rangena na Karisito i Jisu.

²⁵ Ko totonai sa kole vavakatonai i Paula sa na veveina na toa tuvisina, na toa aru mulenia pa ikerena, beto na vaipitu sa korapa lame pa momoe, poni sa matagutu si Pilikisi, ko pira sau, <<Koi, jongana, kopira mu riumua mai. Tonai mana tekua kai totošo jongana mule poni kode mana kukugo,>> saunia.

²⁶ Ba sa kole tugu mavo rorove nyoroguania i Pilikisi sa palu mina vania kaki poata i Paula sisa sau, ko sa vei sa na dori soku totošo tugu sa kukukua ko sa vavavakato tavitia si Paula.

²⁷ Ego ko sa jola karu aoro, poni sa turu sa na qavuna beina i Pilikisi, i Posiasi Pesitasi. Ba sa nyoroguania ko bai qerania ira na tinoni Jiu sau si Pilikisi, ko sa loa vasuvere jola palea pa ruma vaipiu si Paula.

25

I Paula sa tepai na vaituti tana kuta bangara pa Romu

¹ Ego ko sa jola gu kue rane toto vei sa kamu toga pa pikata gugusu isa si Pesitasi, poni sa sa taloa pa Sizaria ko sa sae pa Jerusalema.

² Ko ketakoi qai lao vavotua tana ira na kuta iama beto na mamata tadira na tinoni Jiu sa doru sakasava qai jutunia i Paula. Beto qai tepai ira si Pesitasi

³ ko mi tokaniria ko mi vamule salea pa Jerusalema sisa qarigu, ura sa tei koleona tu sa na dia kukiti ko mai vamatea sisa totonai mina korapa sasaleona pa soana isa qarigu.

⁴ Poni sa oeria i Pesitasi sira, <<I Paula sa korapa takopu pa Sizaria tu, ko ara ba nake sovaina beto mana taloa gore ketakoi.

⁵ Ko ira na miu tinoni poreveveidi gu agou sa mai tuti goresiu sara, ko vei mina koleona kaki sela tana tinoni api poni sa ketakoi mai tutinia sisa,>> sauniria.

⁶ Ego ko ka vesu babi manogaputa rane tu sa sa suvere mai tadira si Pesitasi, beto sa sa mule gore pa Sizaria. Ko sa jola kai bongi ko na ranena gu poni sa sa toqo pa totoqona vaituti si Pesitasi beto sa vaigarunu ko qai toni kamunia si Paula.

⁷ Ko totonai sa bola tome si Paula, poni sa qai turu vailivutainia ira na tinoni Jiu koko lageredi pa Jerusalema sisa. Ko na kubo sakasava ikikeredi sa qai jutunia isa, ba qaike boka ule pipikata vatalenia ira na sosotona sira na sakasava qai jutunia isa.

⁸ Ego beto sa paranga nanaqe mulenia mekana si Paula, pira sau, <<Kepore kai sela ba roitinia sara, ko ba majai na Vavanau tadira na Jiu, ba v-pajia na kakabarena zelepade, babi ba vakeporea

i Siza na kuta bangara pa Romu,>> sau si Paula.

⁹ Ba i Pesitasi sa nyorogua vaqeraria sira na Jiu, ko pira sa oe veinia si Paula, <<Ai vei, qu nyorogua sae pa Jerusalema, ko ketakoi ma pituria ara sira na sakasava qai jutunigo aipira?>> sau.

¹⁰ Poni sa paranga si Paula, <<Pa moena tugu na totoqona vaipitu ti bangara Siza ketakoi mana boka tapitu sa qa korapa turu sara. Kepore kai sela ba roitinia tadira na Jiu sara, ko ao ba qu gigila vataleamua tugu sisa.

¹¹ Vei ba roitinia kai sela ko sa pada mana tava-matenia ara sisa, poni sa qake daiquania ara sa na mate. Ba vei mina kepore sa kai ginugua vei qai korapa mulongo jutu goboro veinisiu ira pira, poni sa kepore mutugu sa kai tinoni mina boka mulongo vakarovo laosiu tadira sara. Ara qa tepai ko i Siza tu mina pitusiu!>> sau si Paula.

¹² Ego ko pa liguna sa vavakato tavitiria mai ira na ona tinoni vaitokai pa roroqu si Pesitasi, beto sa sa oe lao sa ti Paula, <<Pana ti Siza tu qu tepai ko muna tapitu sao, ko ti Siza tugu sa muna lao,>> saunia.

I Paula sa turu pa moedi ira Aquripa beto i Benike

¹³ Ego ko sa jola kaki rane poni sa qai kamu pa Sizaria sira Aquripa na bangara beto i Benike, ko mai kamu gogosoro vakamua si Pesitasi qarigu.

¹⁴ Ko qai toi dori suveredia tu ketakoi ka vivisa rane, poni sa sa vavakatonina i Pesitasi tana bangara sa na veveina i Paula. Pira sau sisa, <<Qokolo, koleona sa kai tinoni sa loa vasuvere jola pale pa ruma vaipiu lani i Pilikisi.

¹⁵ Ko totonai qa sae kamu pa Jerusalema sara poni sa qai ule vanisiu na veveina ira na kuta iama beto na tinoni mamata tadira na Jiu, beto ko qai tepai tugu ko ara ba pitu vaikeria sisa qarigu.

¹⁶ Ba qa pojaniria ara sa nake tuti tamigei na tinoni Romu sa mene loa valaoa tadira nona kana sa na tinoni sa tajutu totonai qai oqoro vaikamu ko bai vaigua mai sira na ona kana beto ko isa. Ko minake tavalao lao sisa vei bi oqoro taleria isa sira na tinoni qai jutua beto ko totonai bi oqoro nanaqe mulenia mai mekana sisa pa tinajutu qai jutunia sisa qauniria.

¹⁷ Ko totonai qai kamu lani sira, poni sa qake vera mule sara goto sa jola gu kai rane poni sa qa togo gu pa totoqona vaituti sara, ko qa vaigarunu ko sa tatoni tome gu sa na tinoni api.

¹⁸ Ko qai turu sira na tinoni qai jutua isa ko qai vavoturia sira na dia tinajutu, ba kepore sa kai dia tinajutu ba doro veinia kai roiti selana ara.

¹⁹ Goto kaki ginugua veveina gu na dia soana vinatarasae sa qai jutunia isa beto ko na veveina gu kai tinoni matena i Jisu, ba i Paula sa pojai sa sa korapa toaona sisa sau.

²⁰ Ko ara ba qa rura talea sa na ginugua api, ko qa nanasia si Paula kita pu nyorogua sae pa Jerusalema ko ketakoi mi tapitunia isa sira na veveina na sakasava aipira qaunia.

²¹ Ba i Paula sa tepai ko mi takopu gu lani ko mi verania tu isa sa na vivile tana kuta bangara Romu sau. Ko qa garunuria ara sira na tinoni kopu ko mai kopunia gu tinganai mana garunu laonia ara ti Siza sisa qauniria,>> sau si Pesitasi.

²² Poni sa paranga lao ti Pesitasi si Aquripa, pira

sau, <<Qokolo, qa nyorogua nongoria mekaqu ara sa na tinoni isa,>> sau.

Poni sa paranga si Pesitasi, <<Mu vera gu ao. Kode vuka gu muna nongoria ao sina,>> saunia.

²³ Ego ko sa jola na bongi ko na ranena, poni sa qai kamu vababangarai sira Aquripa i Benike ko qai tome lao pa ia vavaikamuna tadira soku tinoni. Ko qai somana tome tavitiria tugu ira karu sira na kuta mamata tadira na tinoni vaipera beto ira na tinoni poreveveidi pa gugusu isa. Ko pa liguna isa sa vaigarunu si Pesitasi ko qai toni tomenia si Paula.

²⁴ Beto sa paranga si Pesitasi, <<Bangara Aquripa, beto ko agou doru qu mekarai somana vaikamu lani, mu doria sa na tinoni api! Isa na tinoni ira na minete tinoni Jiu doruna qai tepa vivitiginisiu ara pa Jerusalema beto vei tugu pa Sizaria lani, ko qai kuku vevelania sa nake padana mina toa lalaona sisa qarigunia.

²⁵ Ba ara qake batia kai sakasava selana sa roitinia ko bi pada tavamatenia isa, ba mekana sa tepai sa ti Siza tu mi lao tapitu sau ko tana tu mana garunu laonia.

²⁶ Ba na kuta ginugua veveina na tinoni api mana kuti laonia ara tana kuta bangara sa qake gigilai, ko sa vei sa qa toni lamenia pa moemiu agou ara sa na tinoni api, ba na kuta nyorogua sa pa tao bangara Aquripa. Ko pa liguna mina taroitia sa na doro vilotona na tinoni api, poni sa mina pore manugu mana kutia sara.

²⁷ Ura sake doro jonga taqu sa vei mana garunu riunia na tinoni tapiuna vei manake ule

pipikataniria ara sira na sela sa tajutuniria isa,>>
sau si Pesitasi.

26

I Paula sa nanaqe mulenia mekana pa moena i Aquripa

¹ Ego beto sa paranga lao ti Paula si Aquripa, pira sau, <<Kopira qu tavamalumu gu sao ko muna parangania na veveimu mekamu,>> saunia.

Poni sa alakania na limana si Paula, beto sa paranga nanaqe mulenia mekana, pira sau,

² <<Bangara Aquripa! Qa doro veinisiu mekaqu qa pera qa turu pa moemu ao sara ko mana nanaqe mulenisiu mekaqu sa pa doru ginugua qai gogorenisiu ara ira na tinoni Jiu.

³ Qu tei gigila vatataleriamua tu ao sira doruna uana beto na toa vaigua tadira na tinoni Jiu, ko sa vei sa qa tepaigo ara sao ko mu vainongoro lame taqu.

⁴ Na veveina na toa qa toania ara toto vei tu na koburuqu ko podalai tu pa qua toa tadira na qua puku tinoni beto pa Jerusalema sa qai gigila betoriadia ira doru tinoni Jiu.

⁵ Qai gigila vatalesiudia na toতোso kakasana, ko vei mai nyorogua vavakatonía sa boka gu. Qai gigilaidia ira sa pa puku tinoni sa tuti vikivokotia na vinatarasaena na mei Tamasa, qa toa vei kai Parese sara.

⁶ Ko kopira qa turu tapitu pa moemiu agou sara pa ginuana qa vera gelenia ara sa na taringunguti sa vaniria na Tamasa ira na tamamei pa moa.

⁷ Ko na taringunguti tugu isa sa qai kole vera gelenia ira ka manogarua mei bubutu ko qai vatarasaea na rane na bongi sa na Tamasa. Ko na vera gelena gu na taringunguti isa sa qai jutu talenisiu ara ira na tinoni Jiu, bangara Aquripa.

⁸ Ai sa vei sa quke boka tu vasosotoa agou sa na Tamasa sa vaturu muleria pa mate sira qai mate?

⁹ Ara mekaqu perangana ba qa rove veinia mana kanai tugu sa na isongona i Jisu pa Nazareti, ko mana roitiniria soku ngangangulu qau.

¹⁰ Ko qa roitiniria ara pa Jerusalema sira na ngangangulu aipira. Qa tekuni neqi tadira na kuta iama, ko soku sira qai tutia na Bangara qa vatome-ria pa ruma vaipiu. Beto ko totonai qai tapitu ko mai tavamate sira na tinoni vevei ira, poni sa qa somana vaegoqua tugu sara.

¹¹ Beto ko pa doru ruma vavaikamuna soku totonai qa vakilasaria beto qa jujukuria ko mai poja vivikeria sa na dia vinasosoto. Beto ko sa koi vei pugelesiu na tagigiri ko pa goto gugusu tu ba qa nyaqo tututiria tugu ko qa koti vivikereria sira.

I Paula sa vavakatonina na ona gabala

(Roiti 9.1-19; 22.6-16)

¹² Ego ko qa korapa tugu roitiniria na roiti vevei ira sa qa lao pa Damasikasi pa neqi beto na vinamalu tadira na kuta iama sara.

¹³ Ko, bangara, na korapa rane totonai qa korapa lalaoqua pa soana ara, poni sa sa malara koko vei pa noka sa kai kabere sa kabere jolania na tapo ko sa gona pa vailivutaiqu ara beto ko ira qai tutisiu ara.

¹⁴ Ko qe vukele gore beto pa peso sagei doru, beto ara qa nongoria sa kai ovovele sa paranga

lame taqu pa paranga Aramaiki, pira sau, <Saula, Saula! Ai sa vei ko qu komitisiu ara sao? Sa tapata jola muna takai ao sa na gou geana tana tinoni sa totolinigo,> sau.

¹⁵ Poni qa nanasa sara, <I sei sao, Bangara?> qau.

Poni sa oe sa na Bangara, <Ara si Jisu isa qu korapa komitia ao.

¹⁶ Ba mu tatakole ko mu turunia na nenemu inara! Ura na ginuana qa votu pa tamu sara sa ura qa tei udukigo tu sao ko muna nabulunisiu ara beto ko muna vavakatoniria sira na sakasava qu batiria beto ko ira na sakasava kode mana vabatinigo.

¹⁷ Kode mana vasarego ara sao tadira na mua tinoni mekamu beto ko tadira na tinoni karovodi, tadira doru ketakoi mana garunu laonigo ara.

¹⁸ Kode muna revangaria ao sa na matadi ira, ko mai gabala loa pale ira sa na rodomo ko mai lame pa kabere beto ko mai loa pale sa na neqi ti Setani ko mai lame tana Tamasa. Ko tonai mai gabala sa mina taleoso na dia sela beto ko mai somana isongo tavitiria ira qai tavalioso tonai qai rangesiu ara,> saunisiu.

I Paula sa pojai nona roiti

¹⁹ Ko inara sa vei sa, bangara Aquripa, qake nongoro vapelea mule ara sa na dodogoro lagere veina pa noka.

²⁰ Goto podalai tugu pa Damasikasi beto pa Jerusalema, ko mi lao pa doru gugusu Jiudia beto vei tugu tadira na tinoni karovodi, sa qa kole taraenia ara sa na veveina mai loai na dia sela ko

mai gabala mule tana Tamasa, beto mai roitiniria ira sa na roiti mina ulenia qai gabala qauniria.

²¹ Ko pa ginugua gu aipira sa qai aru tamanani-siu ira na tinoni Jiu ara totonai qa korapa pa kakabarena zelepade, ko qai podekia ko mai vamaresiu qarigu.

²² Ba qa isongia gu ara sa na vaitokai tana Tamasa kamua tugu pa rane pa ngeni api, ko kopira qa turu lani ko kopira mana vavakato tamugou doru tinoni, ikete na lavata. Ba kepore mutugu sisa mana vavakatonina goto isa tugu ira na tinoni kokorotai beto i Mosese qai koroto vakolenia kode mina gore votu qarigu.

²³ Ko isa qai korotonia ira sa na Karisito mina gosoria na vitigi beto ko isa sa na tinoni momoe mina turu mule pa mate, ko mina ule votunia na kabere tadira na tinoni Jiu beto tadira na tinoni karovodi,>> sau si Paula.

I Paula sa tepai i Aquripa ko mi vasosoto

²⁴ Ego totonai sa korapa paranga nanagenia mekana vei inara i Paula, poni sa sa vevela lao si Pesitasi, <<Paula, qu tuturu sao! Na gigalai lavata qu isongia sa sa vatuturigo!>> saunia.

²⁵ Poni sa oe lao si Paula, <<Qake tuturu sara, bangara lavata! Ira na paranga sosotodi beto na tavagigaladi gu sa qa korapa pojaria ara.

²⁶ Ti bangara Aquripa isa qa korapa paranga laoa ara sa na sakasava aipira sa sa gigilariaona. Qake boka vasosotoa ara sa vei bika gigilai isa sa na sakasava aipira biu, ura nake pa ia paena qai taroiti sa aipira.

²⁷ Bangara Aquripa, qu vasosotora tugu ao sira na tinoni kokorotai? Qa gigilaiqua ara sa qu vasosotora tugu ao sira!>> sau si Paula.

²⁸ Poni sa paranga lao ti Paula si Aquripa, <<Pana totošo papakana vei aipira ai vei qu ro-rovea kode muna pelukia ao sa na roququ ara ko mana vasosotoa ara sa na Karisito?>> sau.

²⁹ Poni sa paranga si Paula, <<Na qua vavara lao tana Tamasa, sa vei bi pa totošo papakana babi na kakasana, sa nake ao gu mekamu goto ira doru tugu vei qai korapa vainongoro lame taqu pa ngeni aipira sa bai vei ara qau, goto isa gu qa tapiu vei ara pira sa buke vei qau,>> sau.

³⁰ Ego beto sa turu sa na bangara i Aquripa, na qavuna i Pesitasi, i Benike, beto ko ira qai togo tavitiria,

³¹ ko totonai qai taloa riu sa qai kole vaiparanga, pira qarigu, <<Kepore kai sela bi pada tavamate-nia babi tapiunia sa na tinoni api,>> qarigu.

³² Beto sa paranga lao ti Pesitasi si Aquripa, <<Bi boka taruvata gu sa na tinoni api vei bi oqoro tepa lao ti Siza,>> sau.

27

I Paula sa toka taloa lao pa Romu

¹ Ego ko sa tavatuvisi sa mene toka lao pa Itali sagei qarigu. Ko i Paula beto kaki ira na tinoni tapiudi sa qai loa laonia pa kopu ti Jiuliasi, isa kai tinoni mamata gogoto pa kai puku minete vaipera tana kuta bangara pa Romu.

² Ko qe koi sagei pa kai vaka koko veina pa Adaramuteni ko sa korapa vatana ko mi toka lao vei tinganai vei ole pa Esia sau, ko qe toka riu. Ko

sa tutigei tugu agei si Arisitakosi, na tinonina pa gugusu Tesalonika pa ia pa Masidonia.

³ Sa rane neqa sa qe lao paro pa Sidoni. I Jiuliasi sa vajongana lao sa ti Paula, ko sa vamalumia gu ko mina boka paro dogororia sira na ona baere ko mai boka iai pa kaki sakasava bi nyoroguania isa sau.

⁴ Totonai qe taloa pa Sidoni poni sa sa raja koimoagei sa na gava, ko qe rerege vapae vei tu pa nusa Saeparasi.

⁵ Ko qe katapa vei tu pa kale Silisia beto pa Pamipilia sa qe toka karovia sa na kolo lavata, ko qe gore paro pa gugusu pa Mura pa ia pa Lukia.

⁶ Ketakoi sa bati vaia na tinoni mamata gogoto sa kai vaka Alekezadaria sa korapa mi toka lao vei pa Itali sau, ko sa vakoigei mule pa vaka isa.

⁷ Qe toka mamavo lao na soku rane beto ko pakona beto qe paro pa kekele pa Kinidasi. Na gava sa dori neqi ko qeke boka toka vatuvisi lao, ko qe gabala vapae gore vei gu pa nusa Kiriti ko qe katapa vei pa kekele Salamone.

⁸ Qe babata kaurai pa nusa Kiriti ko pakona beto qe kamu sa pa kai ia na isongona pa Koqu Bulena tata pa gugusu pa Lasaia.

⁹ Ego ko qe dori suvere sovai mai tu ketakoi sagei ko sa kamua gu sa na totošo sa tapata mai lekogo na vaka, ura na rane vavakukuvu vuvulasa tadira na Jiu sa tei jola tu ko sa kamua gu sa na totošo rane bongi. Ko sa parangaria i Paula sira,

¹⁰ <<Ka visa tavitiqu, ara qa doria sa kode mina kolea na tapata sa na rerege tadagita beto soku sakasava tana aru vikoreria. Ko nake susurana gu

beto na vaka sa kode tana nganguluria, goto na toa tugu tadira na tinoni vei,>> sau.

¹¹ Ba na tinoni mamata gogoto sake vasosotoa sa na parangana i Paula, goto na kapini beto na tinoni poreona vaka tu sa sa nongororia.

¹² Na koqu tititina api sa nake ia jongana mina kole vera vajolania na totošo lomošo. Ko na kubodi ira na tinoni sa qai nyoroguania tugu ko bai taloa rijo tugu pa ia isa ko vei bi boka sa bai lao vajolai na totošo lomošo pa Poinikisi, ura kai koqu tititina pa nusa Kiriti sa sa bata kaurai vei pa kale suvu tapo sa ketakoi qarigu.

Na ranebongi pa kolo

¹³ Ego ko totonai sa podalai ivu mamavo turu vei pa kolo pa kale kauraina na nusa sa na gava, poni sa qai roroqua palu mene boka gu toka lao sagei qarigu, ko qai kaoa sa na titi beto qe mavo babata kakatapa pa nusa pa Kiriti.

¹⁴ Ba ogoro sovai, poni sa sa bei mutu sa na gava ko sa turu kokorapa vei mutu pa kale sagere tapo beto pa narena na nusa sa na gava ranebongi.

¹⁵ Ko sa pogoso vapirua na gava sa na vaka, ko qe vaipera ko be vakole veinia pa koimoa sa na gava qeu ba qeke boka poni sa qe loa pale gu ko qe kole gu vapopogosonigei na gava.

¹⁶ Totonai qe katapa vei pa kai nusa ikete na isongona Kauda, poni sa pakona beto qe surana vamauru vatalea sa na tiqina na vaka.

¹⁷ Pa liguna qai ovulu surania ira sa na tiqi, poni sa qai piko pilu vamauru vaililivutainia na gasoro sa na vaka. Beto ko qai matagutunia kita mi lao gona papara pa bobole nagasa pa kolona

pa babatana pa Libia sa na vaka qarigu, ko qai vagorea ko sa ragatia na vaka sa na titi beto sa qe vatutinia gu na gava sa na vaka.

¹⁸ Sa koi vei neqina sa na gava ko sa iru lao lamenigei, poni sa rane neqa sa qai podalai gogona vole paleniria sa kaki susurana pa vaka,

¹⁹ beto na rane vinaue sa qai gona vole paleniria sa kaki sakasavana na vaka.

²⁰ Na tapo beto na seru sa qaike isongo tabata podeke, beto na ranebongi sa rajagei agei sa sake isongo mako gore, ko doru mei rorove vei mene taalo sa qai puju betodia gu sa totonai.

²¹ Ego ko pa liguna kubo rane ko qai oqoro tugu ganiadia pu gania sira na tinoni, poni sa turu pa moedi ira si Paula, ko sa paranga, <<Ka visa tavitiqu! Vei bu nongorosiu ara ko tabeke taloa pa nusa Kiriti sa gita, poni sa tabeke gosoria gita sa na tapata api beto tabeke gona pale vivikereria sira na sakasava.

²² Ba kopira qa tepagou ara sagou ko mu varene pa roroqu! Kepore kame agou sa mina saivia nona toa, goto na vaka gu sa kode mina tapiara.

²³ Ura pa bongi gu sa jola ina, sa sa lame turu tata taqu sa kai mateana tana Tamasa, isa na Tamasa sa isongosiu beto ko qa nabulunia ara,

²⁴ ko pira saunisiu, <Paula! Muke matagutu, kode pa moena tu i Siza muna lao turu sao! Beto ko na Tamasa sa vasare vanigo ao sira doru qai koi tavitigo ao,> saunisiu.

²⁵ Ko mu varene sagou, ka visa tavitiqu! Ura ara na qua vinasosoto tana Tamasa sa kode mina gore votu vei puputa tugu isa sa ule vanisiu isa.

26 Ba kode mina pogoso vapaparagita tugu na gava pa kai nusa pa peso sa gita,>> sau si Paula.

27 Ego ko sa kamua na bongi vinamanogamade sa kole pogoso lao lamenigei na ranebongi pa kolo Adiria ko sa tata vei pa korapa bongi, poni sa qai rorove sira na tinoni roiti pa vaka palu taze tei ole paro tu pa abana sa gita qarigu.

28 Ko qai vadururu gorea sa kai gasoro sa tapikonia kai mamata pa kai uquna, poni sa qai gigilai sa sa rabeteputa savanga na lilisi gorenana sa na kolo. Sa oqoro sovai poni sa qai vagorea mule sa na papadana poni sa qai gigilai sa manogalima savanga na lilisi gorenana sa na kolo.

29 Ko qai matagutu kita me kole ole papara pa kaki ia papatuna qarigu, poni sa qai vagoreria pa tatava sa ka made titi beto sa qai kole vavara ko bi sisiqarai tu rane qarigu.

30 Ira na tinoni roiti pa vaka sa qai matagutu ko mai uku loa pale sa na vaka qarigu, ko qai vagorea pa ivere sa na tiqi beto sa qai kole roiti seseke vei mai vagore titi pa kale koimoa qarigu.

31 Poni sa paranga lao tana tinoni mamata gogoto beto ira na solodia si Paula, <<Vei maike suvere pa vaka sira na tinoni roiti aipira, poni sa kode munake boka tavasare sagou,>> saunia.

32 Poni qai lao tu ira na solodia ko qai koroto paleria sa na gasoro qai pikoni tiqi ko qai vaole palea sa na tiqi.

33 Ego ko totonai sa tata na rane poni sa sa garunuria i Paula sira doru ko mai mekarai teteku mai sauniria. Ko pira sauniria sira doru, <<Pa ngeni api sa na vinamanogamade raneda taze

kole vera sa gita, beto ko agou qu oqoro isongo tekua kai sa.

³⁴ Ko sa vei sa qa tepa vivitigigou ara sagou ko mu somana teteku, ura muna vei tugu agou sa kode minake apulugou kai sa. Kode kepore kame agou sa mina saivia kai memeka lili vurungu pa batuna,>> sauniria.

³⁵ Ko totonai sa beto paranga vei inara si Paula, poni sa tekua sa na bereti ko sa paranga jongana laonia tana Tamasa pa moedi ira doru, sa kipai beto sa tekua.

³⁶ Poni qai tavanegi sira doru ko qai somana teteku.

³⁷ (Agei doru qe koi pa vaka sa agei karu gogoto vitungavulu vonomo.)

³⁸ Pa liguna qai teteku vapote vatale, poni sa qai gona vovoleniria sa na vuiti sa tasurana pa vaka ko mi kopele na vaka qarigu.

Na vaka sa makele taporaka

³⁹ Ego totonai sa koni sae sa na vovola rane, sa qaike dogoro pikatia ira na tinoni roiti pa vaka sa na ole poanana ketakoi, ba qai dogoro vaia sa kai koqu nanagasana ko vei mai boka sa ketakoi gu sa mai gore vapapara pale sa na vaka qarigu.

⁴⁰ Ko qai maja rarabutu vadururu paleria pa kolo sa na titi, qai ruvata paleria sa na gasoro piko tarina na qelu tana gaiti, beto qai kao vasaea pa gava sa na tepe koimoa ko qai gona totoa gore sa na paparona.

⁴¹ Ba na vaka sa gore jule makelenia pa kai bobole nagasa pa kolona, ko na koimoana na vaka sa sake kanoko goto na voloso tatavana sa qai taloloku taria ko qai pipiaria na tovogo lalavata.

⁴² Ira na solodia sa qai roitinia sa kai roroqu ko mai vamate paleria sira na tinoni tapiudi qarigu, ura kita mai oqa paro ko mai uku riudia qarigu.

⁴³ Ba na tinoni mamata gogoto sa nyorogua vasarea si Paula ko sa vanosoria ko qaike roitinia sa na roiti isa. Goto sa garunuria sira qai boka ponyu ko mai oqa momoe ko mai ponyu gore paro pa peso,

⁴⁴ goto ira na suvere joladi sa mai aleria kaki papene babi na papene kakalesena na vaka beto mai ponyu tuti gore sauniria. Ko inara qai vei poni sa beto qai soni kamu vatale beto pa peso sira doru.

28

Pa nusa Melite

¹ Ego ko totonai tu qe gore paro vatale beto sa qe gigilai sa na isongona na nusa isa sa pa Melite.

² Ira na tinonidi ketakoi sa qai baeregei na vakamu vatatalegei, beto qai vatoa vanigei tugu vei na iku dadavangana ura sa podalai gu sa na okoro ko sa lomoso sa neqa.

³ Ko sa ivala teku rereqi iuku si Paula ko totonai sa korapa valaoria pa iku, poni sa sa alangia na iku sa kai dole ko sa soqolo votu garata titiona pa limana i Paula.

⁴ Totonai qai batia ira na tinonidi ketakoi sa korapa garata titiona pa limana i Paula sa na manugu kare poni, poni sa qai vavaiparanga lao lame, <<Sosoto, qokolo! Kai tinoni vavarivai tugu sa na tinoni api! Sa boka ukunia tugu isa sa na ivere, ba na tamasa rereko i Tuvisi sake vamalunia ko mina toa sapi!>> qarigu.

⁵ Ba sa ipa lao pale pa iku i Paula sa na manugu poni, beto kepore tugu kai sa bi veinia si Paula.

⁶ Qai kole kokopunia sa kode mina bongo sa na limana babi mina vukele mate vasiboro sisa qarigu. Ba sa sovai qai kole vera na dodoro kopunia ba kepore tugu bi vei si Paula, poni sa qai beia sa na dia roroqu ko pira qarigu, <<Koi, kai tamasa sapi!>> qarigu.

⁷ Ego ko na vailivutaina na ia ketakoi sa sa isongoria na kuta bangara pa nusa isa, na isongona i Pabiliasi. Kue rane sa vatoga vatalegei isa pa ona ruma sagei.

⁸ Ko na tamana i Pabiliasi sa sa saea na mo mangini beto sa vaia na iapana ko sa variu kolo. Poni sa tome lao tana si Paula ko sa vavarania beto sa vaoponia na limana, ko sa salania sisa.

⁹ Ko totonai sa roiti vei inara i Paula, poni sa qai kamu beto sira doru tinoni qai mo pa nusa isa ko qai tasalanadia.

¹⁰ Qai vanigei tugu soku vaivana sagei, beto ko totonai sa kamua na totošo toka tamigei sa qai vanigei tugu vei sira na sakasava mai tokanigei pa mei rerege qarigu.

I Paula sa kamu pa Romu

¹¹ Ego ko sa jola kue popu poni sa beto qe qaqiri toka pa kai vaka sa kole suvere vajolai na totošo lomošo pa nusa isa. Na vaka Alekežadaria sisa, beto ko qai guranian na bekudi karu tamasa patavivi* sa na koimoana na vaka isa.

¹² Ko tonai qe lao paro pa gugusu Surakusai poni sa qe suvere mai kue rane ketakoi.

* **28:11** Karu tamasa patavivi aipira sa na isongodi sira Kasito i Palokisi.

¹³ Beto sa qe toka ketakoi sa qe lao paro pa gugusu Rejioni. Ko sa jola kai rane sa sa rajagei sa na gava sa gigipulu vei pa kolo, ko na rane vinarua qe lao paro pa Putioli.

¹⁴ Ketakoi sa qe gogosororia sira kaki tinoni qai vasosotoa na Bangara, ko qai rutigei ko me suvere tavitiria mai kai vuiki qarigunigei. Ko inara qe vei sagei ko tinganai qe kamu tu pa Romu.

¹⁵ Ira na tinoni qai vasosotoa na Bangara ketakoi qai tei nongoronigei tu sagei, ko qai lagere tu kamu gogosorogei pa Mamaketina pa Apiasi beto pa Kue Ruma Ipipumekana. Totonai sa batiria i Paula sira pira, poni sa paranga jongana lao tana Tamasa, beto sa tavanegi sisa.

¹⁶ Totonai qe kamu pa Romu, poni sa sa tavalumumu gu si Paula ko sa suvere mekana ko kai solodia gu sa kole kopunia sisa.

I Paula sa tarae pa Romu

¹⁷ Ego ko sa jola kue rane poni sa sa kuku vaikamuniria i Paula sira na mamata tadira na tinoni Jiu pa Romu. Ko totonai qai vaikamu, poni sa pira sa paranga veiniria, <<Ka visa tavitiqu! Ara sa kepore kai roiti ikerena ba roiti laonia tadira na tinoni Jiu tavitida babi ba tuti vapiruria na uana na tututi tadira na oda tite. Ba qa tapiu pa Jerusalema sara ko qa tavalao pa limadi ira na tinoni Romu.

¹⁸ Ko pa liguna qai nanasa vivilotonisiu sara poni sa qai nyorogua ruvatasu, ura kepore sa kai sela vei ba pada tavamatenia ara bai batia taqu.

¹⁹ Ba totonai qaike vaegoa ira na tinoni Jiu sa vei inara, poni sa isa gu sa kole ko qa roitinia ara sa ara qa tepa ko tai Siza tu ma lao tapitu qau. Ba qa

roiti vei nake vei ko koleona kaki tinajutu mana jutuniria ira na qua puku tinoni mekaqu qau sa.

²⁰ Ko isa gu sa na ginuana qa kukunigou agou ko ma dogoronigou na paranganigou qau. Ara sa pa ginuana gu isa qai vera gelenia ira na tinoni Izireli sa qa tapiu tale veinia api,>> sauniria.

²¹ Poni qai paranga lao tana sira kaki, <<Agei sa bi kai leta veveimu gu ao be tekua tadira pa Jiudia, babi kaki tavitimei kokodi ketakoi bai vavakatonina ba bai ulenia na sela bu roitinia ao, ba kepore tugu.

²² Ba qe doro vapadai sa be nongoria tugu sa na mua roroqu ao qeu, ura isa na veveina na minete tinoni qu somanania ao sa qe tei nonongoronia tugu qai poja vivikeria tugu ira na tinoni doru eqa,>> qarigunia.

²³ Ko qai nguti vakolea ira sa kai goto rane, ko totonai sa ira na motadi sa qai lame pa ia sa susuvere i Paula. Ko sa podalai na vuvugei ko sa kamua na vevelu sa sa ule vaneneqiniria i Paula sa na veveina na binangara tana Tamasa, ko sa ule vakabere vaniria pa Vavanau ti Mosese beto pa kukuti tadira na tinoni kokorotai sa na veveina i Jisu.

²⁴ Ko kaki ira na tinoni sa qai vasosotoa sa na ona paranga, goto ira kaki sa qaike vasosoto.

²⁵ Qai okoto gogoto na dia vinasosoto sira, ko qai podalai taloloa riu pa liguna sa pojai i Paula sa kai paranga, pira sau, <<Sa sotona gu sa na Gagala Tabuna totonai sa parangaria ira na tamamiu ti Aisea na tinoni kokorotai,

²⁶ pira sau,
<Mu lao tadira na tinoni aipira

ko mu pojaniria:
Muna nongoro ko muna nonongoro
ba munake vakaberia.
Muna dogoro ko muna dodogoro,
ba munake batia.

²⁷ Ura na bulodi na tinoni pira sa duduvili,
na talingidi sa sa kigili patu,
na matadi qai leqa.
Kita mai babata na matadi,
na talingidi mai nonongoro,
na bulodi mi tavagigala
ko mai gabala mule lame,
ko ara ma salanaria,> sau.

²⁸ Ko kopira mu gigilai agou sa tadiria na tinoni
karovodi mule sa tagarunu lao sa na nongorona
na inaalo tana Tamasa api. Ko ira sa kode mai
vainongoro,>> sauniria i Paula sira.[†]

³⁰ Ko karu aoro doruna sa sa kole suvere pa kai
ruma mekana sa tabaria si Paula. Ko ketakoi sa
vakamuria sira doru tinoni qai lame dogoria isa.

³¹ Ko sa kole tarae vevelania isa sa na veveina
na binangara tana Tamasa beto sa kole vaivagi-
galainia sa na veveina na Bangara i Jisu Karisito,
ko sa varene pa ona vavakato beto kepore kai sa
bi suqutia sisa.

28:27 Aisea 6.9-10. [†] **28:28** Kaki kukuti koledi qai kutia na pikata
29 lani, pira sau, <<Pa liguna sa paranga vei inara i Paula, poni sa
qai taloa riu sira na tinoni Jiu ko qai kole vaigua mekadi.>>

Luqa Full Bible

The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1